

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-36 (Soruşturma)
Karar Sayısı : 16-40/662-296
Karar Tarihi : 21.11.2016

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN,
Adem BİRCAN, Şükran KODALAK

B. RAPORTÖRLER : Çiğdem TUNÇEL, Serap TOPALÖMER, Semih SÜREZ

C. BAŞVURUDA

BULUNANLAR : - IATI Turizm Ticaret A.Ş.
Temsilcileri: Av. Dr. Ali ÇİVİ ve Av. Derya BAŞARAN
Levent Mah. Levent Cad. No: 21 1. Levent 34330 İstanbul

D. HAKKINDA SORUŞTURMA

YAPILAN :- Alkan Grup Turizm İşletmeleri A.Ş.
Güzeloba Mah. 2111 Sok. No:6 Muratpaşa/ANTALYA
- Antalya Pegas Otelcilik Turizm İnşaat Taşımacılık ve Tic.
Ltd. Şti.
Temsilcisi: Av. Burak KULDEMİR
Atatürk Bulvarı M. Kodak Apt. No:149 Kat:3 Daire:6
Konyaaltı/ANTALYA
- ODEON Turizm İşletmeciliği A.Ş.
Temsilcisi: Av. Dr. O. Hakan ÖNCEL
Bağdat Cad. No:240/8 Göztepe/İSTANBUL
- V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş.
Temsilcisi: Dr. Aydın ÖZTUNALI
Mustafa Kemal Mah. 2146. Sok. Demirler Atlas Plaza
No:14/14 Çankaya/ANKARA

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Antalya Pegas Otelcilik Turizm İnşaat Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti., Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş., Alkan Grup Turizm İşletmeleri A.Ş. ve V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş.'nin yatay ve dikey anlaşmalar ile veya uyumlu eylem içinde rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti.

- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 03.05.2013 tarihinde intikal eden ve IATI Turizm Ticaret A.Ş. (IATI) tarafından yapılan başvuruda, Antalya Pegas Otelcilik Turizm İnşaat Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti.'nin (PEGAS), Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş.'nin (ODEON) ve Alkan Grup Turizm İşletmeleri A.Ş.'nin (TEZ) birlikte hareket ederek IATI aracılığıyla gelen müşterilerin Antalya'da bulunan otellere kabul edilmemesi konusunda otel yöneticilerine ve/veya çalışanlarına baskı yaparak IATI'yi dışladığı iddia edilmekte ve geçici tedbir talebinde bulunmaktadır. 03.05.2013 tarihli başvuruya ilişkin önaraştırma döneminde Antalya Depar Turizm İnş. Taş. Nak. Org. Oto. Yat. İşl. Tic.ve San. Ltd. Şti.'nin (ANEX), söz konusu başvuru kapsamında şikâyet edilen taraflardan biri olmamasına rağmen, şikâyete konu uygulamalarda diğer üç tur operatörü ile birlikte hareket ettiği kanısıyla incelenen teşebbüslere dâhil edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir¹.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 03.05.2013 tarihinde intikal eden başvuru üzerine hazırlanan 08.05.2013 tarih ve 2013-4-36/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulunun (Kurul) 15.05.2013 tarihli toplantısında görüşülerek, 13-28/394-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Yapılan inceleme üzerine hazırlanan 17.07.2013 tarih ve 2013-4-36/ÖA Önaraştırma Raporu, 29.08.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 13-49/701-299 sayı ile; Antalya'da turizm sektöründe faaliyet gösteren PEGAS, ODEON, TEZ ve ANEX'e 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesi kapsamında rekabeti bozucu anlaşma ve uygulamalardan kaçınılması gerektiği aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde haklarında işlem başlatılacağı yönünde aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş bildirilmesine karar verilmiştir. İlaveten 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin dördüncü fıkrasında öngörülen koşullar gerçekleşmediğinden, adı geçen teşebbüslere yönelik geçici tedbir uygulanmasına yer olmadığına hükmedilmiştir.
- (4) Anılan Kurul kararının iptali istemiyle açılan dava sonucunda, Ankara 16. İdare Mahkemesi tarafından alınan 10.11.2014 tarihli ve 2014/236 E., 2014/1415 K. sayılı kararda² "*Bu durumda, rekabet hukukunun amaç ve ilkeleri ve 4054 sayılı Kanun'da öngörülen usul açısından, 4054 sayılı Kanun'un ihlâl edildiği iddiasına dayanan bir şikâyet hakkında soruşturma açmaya gerek olup olmadığını anlamak için yapılan önaraştırma sonucunda, eylemin veya anlaşmanın 4054 sayılı Kanun kapsamında bir ihlal olup olmadığının tespit edilmesi suretiyle soruşturma açılıp açılmayacağına karar verilmesi gereken somut olayda, elde edilen deliller doğrultusunda araştırmının genişletilmesi suretiyle elde edilecek bilgi, belge ve deliller ışığında değerlendirilmesi suretiyle her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulması için soruşturma açılması gerekirken, yeterli incelemeler yapılmaksızın, şikâyetin önaraştırma aşamasında reddine ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka uygunluk bulunmamıştır.*" değerlendirilmesi yapılarak Kurul'un 29.08.2013 tarihli ve 13-49/701-299 sayılı kararının iptaline hükmedilmiştir.
- (5) Mahkeme kararı üzerine hazırlanan 19.03.2015 tarihli ve 2013-4-36/BN sayılı Bilgi Notu, 26.03.2015 tarihli Kurul gündeminde görüşülmüş ve PEGAS, ODEON, TEZ ve ANEX hakkında yatay ve dikey anlaşmalar ile veya uyumlu eylem içinde rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına 15-13/181-M sayı ile karar verilmiştir.

¹ Hakkında soruşturma açılan söz konusu şirketler iddiaların ilgili olduğu dönemde piyasada, sırasıyla, PEGAS, ODEON, TEZ ve ANEX markaları altında faaliyet gösterdiklerinden ve dosya kapsamında elde edilen belgelerde bu marka adlarıyla yer aldıklarından ötürü, şirketler dosya kapsamında bu kısaltmalarla anılmaktadır.

² Ankara 16. İdare Mahkemesinin söz konusu kararı, Danıştay 13. Dairesinin 23.06.2015 tarihinde aldığı 2015/1664 E. 2015/2537 K. sayılı kararı ile onanmıştır.

- (6) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, Kurul'un 26.03.2015 tarihli ve 15-13/181-M sayılı kararı ile haklarında soruşturma açıldığına dair bildirim 09.04.2015 tarihinde, PEGAS, TEZ, ANEX ve ODEON'a gönderilmiş ve teşebbüslerin ilk yazılı savunmaları talep edilmiştir³. TEZ, PEGAS, ANEX ve ODEON tarafından gönderilen yazılı savunmalar süresi içinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (7) 19.08.2015 tarihli ve 2013-4-36/BN sayılı Bilgi Notu ile başvuru konusu iddiaların, 2015 yılı turizm sezonunu da kapsayacak şekilde değerlendirilebilmesini teminen ek süre talep edilmiştir. Söz konusu talebe istinaden alınan 01.09.2015 tarihli ve 15-34/519-M sayılı Kurul Kararı ile soruşturmanın ilk altı aylık süresinin, bitiminden itibaren, altı ay uzatılmasına karar verilmiştir. Alınan süre uzatım kararı IATI, PEGAS, TEZ, ANEX ve ODEON'a iletilmiştir.
- (8) Soruşturma sürecinde 01.04.2015, 12.06.2015, 16.02.2016 tarihlerinde IATI yetkilileri ile telefon görüşmeleri ve yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Yapılan görüşmelerde ve 22.06.2015 tarihli yazı ile IATI'den bilgi talep edilmiştir. Söz konusu bilgi taleplerine ilişkin yazılar Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Soruşturma kapsamında, 13.10.2015 tarihinde soruşturma taraflarının Antalya'da bulunan genel merkezlerinde yerinde inceleme yapılmış yapılan yerinde inceleme sonucunda bırakılan bilgi isteme tutanakları ile teşebbüslerden bilgi talebinde bulunulmuştur. Talep edilen bilgilere yönelik cevabi yazılar da Kurum kayıtlarına intikal ettirilmiştir. Soruşturma taraflarından ayrıca 09.02.2016 tarihli bilgi isteme yazılarıyla ek bilgi talep edilmiştir ve cevaplar Kurum kayıtlarına girmiştir.
- (9) Ayrıca, soruşturma çerçevesinde 09.02.2016 tarihli yazı ile CATT TUR'dan⁴, Lemar Turizm ve Tic. Ltd. Şti.'den (LEMAR TUR) ve Beril Otelcilik Turizm ve Tic. Ltd. Şti.'den (SUMMER TUR) bilgi talep edilmiştir⁵. SUMMER TUR'un ve LEMAR TUR'un cevabi yazıları Kurum kayıtlarına alınmıştır. 12.02.2016 tarihli yazı ile Üçyürek Tur. Sey. ve Tic. Ltd. Şti.'den (BELMONDO)⁶, 12.02.2016 tarihli yazı ile de Kilit Global Turizm Sey. San. Tic. A.Ş.'den (KİLİT GLOBAL) bilgi istenmiştir. İlgili bilgi talepleri tarafların Kurum kayıtlarına giren yazılarıyla karşılanmıştır.
- (10) Bunlara ek olarak, 14.10.2015 tarihinde Antalya'da bulunan üç otelin yetkilileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiş ve Antalya'da faaliyet gösteren 67 otelden, 28.10.2015 tarihli yazılar ile bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Talep edilen bilgi ve belgelere yönelik 60 tane otel tarafından gönderilen cevabi yazılar Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Ayrıca 10.02.2016 tarihinde 40 otelden, 11.02.2016 tarihinde ise 22 otelden bilgi talep edilmiştir. Talep edilen bilgi ve belgelere yönelik gönderilen cevabi yazılar da Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (11) Yürütülen soruşturma kapsamında, ayrıca, 18.11.2015 tarihinde Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü Seyahat Acenteleri Daire Başkanlığı yetkilileriyle, 04.02.2016 tarihinde Türkiye Otelciler Federasyonu (TÜROFED) yetkilileriyle ve 15.02.2016 tarihinde Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) yetkilileriyle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. TÜRSAB yetkilileriyle yapılan görüşme çerçevesinde talep edilen bilgiler, TÜRSAB tarafından Kurum kayıtlarına intikal ettirilmiştir.

³ 09.04.2015 tarihli yazı ile IATI'ye soruşturma açıldığına dair bilgi verilmiştir.

⁴ İlgili yazı söz konusu teşebbüse tebliğ edilememiştir.

⁵ Söz konusu şirketler piyasada sırasıyla CATT TUR, LEMAR TUR ve SUMMER TUR markalarıyla faaliyet gösterdiklerinden ve dosya konusu belgelerde bu marka adlarıyla yer aldıklarından ötürü, dosya kapsamında bu marka adlarıyla anılmaktadır.

⁶ Söz konusu şirket piyasada BELMONDO markasıyla faaliyet gösterdiğinden ve dosya konusu belgelerde bu marka ile yer aldığından ötürü, dosya kapsamında bu marka adlarıyla anılmaktadır.

- (12) Yürütülen soruşturmaya istinaden hazırlanan, 25.03.2016 tarihli ve 2013-4-36/SR sayılı Soruşturma Raporu Kurul üyelerine ve taraflara 4054 sayılı Kanun'un 45. maddesi gereğince tebliğ edilmiş ve soruşturma taraflarının ikinci yazılı savunmaları talep edilmiştir.
- (13) Soruşturma Raporu PEGAS tarafından 30.03.2016 tarihinde, ODEON tarafından 29.03.2016 tarihinde, TEZ tarafından 30.03.2016 tarihinde, ANEX tarafından 29.03.2016 tarihinde tebliğ edilmiştir. ANEX'in ve ODEON'un yazılı savunma süresinin uzatılması talepleri, Kurul tarafından uygun görülerek savunma sürelerinin bitiminden itibaren 30 gün uzatılmasına sırasıyla 20.04.2016 tarih ve 16-14/222-M sayı ile, 20.04.2016 tarih ve 16-14/235-M sayı ile karar verilmiştir. PEGAS'a ait ikinci yazılı savunma, yasal süresi içerisinde 28.04.2016 tarihinde, ODEON'a ait -sözlü savunma talebi bulunan- ikinci yazılı savunma, yasal süresi içerisinde 30.05.2016 tarihinde, TEZ'e ait -sözlü savunma talebi bulunan- ikinci yazılı savunma, yasal süresi içerisinde 26.04.2016 tarihinde, ANEX'e ait ikinci yazılı savunma, yasal süresi içerisinde 30.05.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir.
- (14) Tarafların ikinci yazılı savunmalara karşılık hazırlanmış bulunan 14.06.2016 tarihli ve 2013-4-36/EG-01 sayılı Ek Yazılı Görüş PEGAS, ODEON, ANEX ve TEZ tarafından sırasıyla 21.06.2016, 16.06.2016, 16.06.2016 ve 17.06.2016 tarihlerinde tebliğ edilmiştir. ODEON'un 20.06.2016, ANEX'in 24.06.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına giren başvurularında üçüncü yazılı savunma süresinin uzatılması talep edilmiştir. Kurul ilgili talepleri ODEON açısından 23.06.2016 tarih ve 16-21/384-M sayılı, ANEX açısından 29.06.2016 tarih ve 16-22/401-M sayılı kararları ile uygun bulmuştur.
- (15) Kendilerine gönderilen Ek Yazılı Görüş üzerine soruşturma kapsamındaki teşebbüslerden PEGAS'ın üçüncü yazılı savunması 20.07.2016 tarihinde, mali tabloları ve vergi kimlik numaraları ise 27.07.2016 tarihinde; ODEON'un üçüncü yazılı savunması 15.08.2016 tarihinde, mali tabloları ve vergi kimlik numaraları ise 17.08.2016 tarihinde; TEZ'in üçüncü yazılı savunması 12.07.2016 tarihinde, mali tabloları ve vergi kimlik numaraları ise 18.07.2016 tarihinde; ANEX'in üçüncü yazılı savunması 15.08.2016 tarihinde, mali tabloları ve vergi kimlik numaraları ise 12.07.2016 tarihinde yasal süresi içerisinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Bu çerçevede, tarafların üçüncü yazılı savunmaları 15.08.2016 tarihinde tamamlanmıştır.
- (16) TEZ'in 26.04.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına giren ikinci yazılı savunmasında, ODEON'un 15.08.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına giren üçüncü yazılı savunmasında ve ANEX'in 15.08.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına giren üçüncü yazılı savunmasında 4054 sayılı Kanun'un 46. maddesi uyarınca sözlü savunma toplantısı yapılması talep edilmiştir. İlgili talepler üzerine Kurul, yürütülen soruşturma çerçevesinde 25.08.2016 tarih ve 16-29/490-M sayı ile 11.10.2016 tarihinde sözlü savunma toplantısı yapılmasına karar vermiştir. Ardından 05.10.2016 tarih ve 16-32/556-M sayılı Kurul kararı ile sözlü savunma toplantısının tarihi 08.11.2016 olarak değiştirilmiştir.
- (17) Soruşturma kapsamında ANEX'in dosyaya giriş hakkının kullanılmasına yönelik talebini değerlendiren Kurul bazı belgelerin ticari sır ve gizli bilgi içermeleri nedeniyle bu belgeler bakımından talebin reddine 18.05.2016 tarih ve 16-17/290-133 sayı ile karar vermiştir.

- (18) ODEON tarafından yapılan 17.10.2016 tarihli başvuruda; IATI tarafından Kuruma sunulan ve 25.03.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına giren 'Mevcut Tur Operatörlerinin Fiillerinin Rekabet İhlali Teşkil Edip Etmediğinin Ekonomik Açıdan Değerlendirilmesi ve İhlal Varsa IATI'ye Verilen Zararın Hesaplanması' başlıklı raporun ve ticari sır içermeyen tüm belgelerin, delillerin ve görüşlerin dosyaya giriş hakkının kullanılması kapsamında kendilerine verilmesi talep edilmiştir. Kurul ilgili başvurunun yasal süresi içinde yapılmamasından dolayı 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ'in 8. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca reddine 27.10.2016 tarih ve 16-35/598-266 sayı ile karar vermiştir.
- (19) Kurum kayıtlarına 30.09.2016 tarihinde intikal eden ve ODEON temsilcisi tarafından gönderilen yazıda, 2010/2 sayılı Rekabet Kurulu Nezdinde Yapılan Sözlü Savunma Toplantıları Hakkında Tebliğ'in (2010/2 sayılı Tebliğ) 12. maddesi uyarınca TÜROFED Yönetim Kurulu Başkanı Osman AYIK'ın tanık olarak dinlenmesi talep edilmiştir. 4054 sayılı Kanun'un 47. maddesi ile 2010/2 sayılı Tebliğ'in 12. maddesi çerçevesinde Osman AYIK'ın tanık olarak dinlenmesine 07.11.2016 tarih ve 16-37/629-M sayı ile karar verilmiştir.
- (20) Sözlü savunma toplantısı 08.11.2016 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Kurul yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a, Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre 21.11.2016 tarihinde 16-40/662-296 sayılı nihai kararını vermiştir.
- (21) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili dosyada; PEGAS'ın, ODEON'un, TEZ'in ve ANEX'in dikey ve yatay anlaşmalar yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği, ihlalin 2012 yılının Ağustos ayında başladığı ve Kurul'un 13-49/701-299 sayılı kararı uyarınca 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde gönderilen yazının taraflara tebliğ edilmesiyle birlikte sonlandırıldığı kabul edilerek, TEZ, ODEON ve ANEX bakımından 05.09.2013, PEGAS bakımından ise 06.09.2013 tarihinde sonlandırıldığı, PEGAS'a, ODEON'a, TEZ'e ve halefiyet dolayısıyla ANEX'i devralan V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik (Ceza Yönetmeliği) uyarınca idari para cezası uygulanması gerektiği ifade edilmektedir.

I. İNCELEME, GEREKÇE VE HUKUKİ DAYANAK

I.1. Hakkında Soruşturma Yürütülen Taraflar

I.1.1. PEGAS

- (22) 2005 yılında kurulan PEGAS⁷ bir A grubu seyahat acentesi olarak, yurt dışındaki tur operatörlerinin Türkiye'ye gönderdiği müşterilerine incoming hizmeti⁸ sunmaktadır. PEGAS'ın turizm sektöründe faaliyet gösteren PGS Taşımacılık Ticaret Ltd. Şti., Ramses Turizm İşletmeleri Danışmanlık Organizasyon Havacılık Ticaret Ltd. Şti, Pegas Turizm Otel İşletmeciliği İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş., PGS Otelcilik Turizm Ticaret A.Ş. ile Gül Turizm İnşaat Yatırımları San. ve Tic. A.Ş. unvanlı iştirakleri bulunmaktadır.

⁷ 17.02.2005 tarihi ve 6242 sayılı Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde tescil olunmuştur.

⁸ Incoming seyahat hizmetlerine ilişkin detaylı bilgiye ilerleyen bölümde yer verilecek olup, bu noktada genel olarak incoming seyahat hizmetlerinin, tur operatörü üzerinden gelen müşterilerin havalimanında karşılanması, havalimanı-otel transferlerinin gerçekleştirilmesi, müşterinin otel konaklamasına aracılık edilmesi, Türkiye varış yeri (destinasyonu) hakkında tanıtıcı bilgiler verilmesi, tur ve alışveriş taleplerine yönelik olarak tur ve alışveriş hizmeti verilmesi, tatil sonunda otel-havalimanı transferlerinin gerçekleştirilmesi gibi hizmetleri kapsadığı belirtilmelidir.

- (23) PEGAS, ağırlıklı olarak Rusya'dan ve diğer Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT)⁹ ülkelerinden Türkiye'ye gelen turistlere yönelik incoming hizmeti vermektedir¹⁰. PEGAS'ın incoming faaliyetlerinden elde ettiği gelir, toplam gelirinin 2012 yılında yaklaşık %(.), 2013 yılında yaklaşık %(.), 2014 yılında yaklaşık %(.), 2015 yılında ise yaklaşık %(.) oluşturmaktadır.
- (24) PEGAS, yurt dışında yerleşik tur operatörü PGS International Ltd.'nin¹¹ (PGS) Türkiye'deki incoming faaliyetlerini yürütmektedir. Bu bağlamda PEGAS; 2012, 2013 ve 2014 yıllarında PGS ile imzalamış olduğu sözleşmeler uyarınca PGS adına konaklama tesisleri ile sözleşmeler imzalamış ve ayrıca otel rezervasyonlarına ilişkin onayın alınması, onaylanan rezervasyonların otellere bildirilmesi ile tur ve transfer hizmetlerini sağlamıştır¹². 2015 yılında ise PEGAS, PGS ile imzalamış olduğu hizmetler anlaşması (*handling agreement*) uyarınca PGS'nin incoming acentesi olarak konaklama tesisleriyle kendi adına sözleşmeler imzalamış ve diğer incoming hizmetlerini yerine getirmiştir.

I.1.2. ODEON

- (25) A grubu seyahat acentesi olan ODEON, seyahat acenteciliği faaliyeti kapsamında yurtdışında yerleşik tur operatörlerinin Türkiye'ye gelen müşterilerine incoming hizmeti vermektedir.
- (26) Tur operatörünün paket turunu oluşturan, konaklama, transfer ve ek hizmetler, Türkiye'de doğrudan ODEON tarafından temin edilmekte, konaklama işletmeleri, taşımacılık (transfer) hizmetleri ve diğer esnaf hizmet alımlarına ilişkin sözleşmeler ODEON üzerinden yapılmaktadır. Konaklama yapılacak otel, transfer şekli veya ek hizmetlerin muhteviyatı tamamen tur operatörü tarafından talep edilen hizmetlerin karşılanması şeklinde olmaktadır. Bunun haricinde tur operatörü vasıtasıyla paket tur alan müşterilere ve diğer münferit müşterilere tur ve alışveriş hizmeti verilmektedir.
- (27) ODEON'un da bünyesinde yer aldığı OTİ Holding A.Ş. (OTİ), turizm sektöründe faaliyette bulunan şirketlere iştirak eden ve bu yolla iştirak kazancı elde eden bir teşebbüstür. ODEON'un turizm sektöründe faaliyet gösteren OTIUM Otelcilik Turizm Ticaret A.Ş. ile Coral Seyahat A.Ş. unvanlı iştirakleri ve ayrıca güvenlik, koruma ve danışmanlık alanında faaliyet gösteren Odeon Güvenlik Koruma ve Danışmanlık Hizmetleri A.Ş. unvanlı iştiraki bulunmaktadır.
- (28) ODEON'un incoming faaliyetleri kapsamında çalıştığı ve ODEON ile aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan yurtdışında yerleşik olan tur operatörlerine aşağıdaki tabloda yer verilmektedir:

⁹ TÜRSAB, TÜROFED ve Akdeniz Turistik Otelciler ve İşletmeciler Birliği (AKTOB) tarafından yayımlanan rapor ve istatistiklerde BDT kavramı; Rusya, Azerbaycan, Belarus, Ermenistan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Özbekistan, Tacikistan, Türkmenistan ve Ukrayna'yı içine alan ülkeler topluluğunu ifade etmek için kullanılmıştır. Bu bağlamda işbu dosyada da BDT kavramı aynı ülkeler topluluğunu ifade etmektedir. Rusya'nın bir BDT ülkesi olmasına rağmen, dosya kapsamında ayrıca anılmasının sebebi, Antalya'ya BDT ülkelerinden gelen turistler içerisinde Rusya'dan gelenlerin payının 2012 yılında ~%79,68, 2013 yılında ~%79,70, 2014 yılında ~%81,44 ve 2015 yılında ise ~%77,51 olarak gerçekleşmiş olması ve sektördeki yaygın kullanımının bu şekilde olmasıdır.

¹⁰ PEGAS'ın 2012-2015 döneminde Türkiye'de incoming hizmeti verdiği toplam turist sayısının yıllık ortalama %(.) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden oluşmaktadır.

¹¹ PGS, paket tur satışı yapılan ve/veya incoming ile alakalı hizmetlerin sağlandığı ülkelerde PEGAS TOURISTIK markasını kullanmaktadır.

¹² PEGAS'ın, PGS ile yukarıda açıklanan çalışma şekli çerçevesinde, 2012, 2013 ve 2014 yıllarında konaklamaya aracılıktan elde etmiş olduğu gelir bulunmamaktadır.

Tablo 1: ODEON'un Yurtdışında Çalıştığı Tur Operatörleri¹³

Şirket Unvanı	Hissedar	31.12.2015 İtibarıyla Hisse Oranı (Doğrudan / Dolaylı) (%)	Ülke	Çalışılan Dönemler			
				2012	2013	2014	2015
Coral Travel LLC	OTİ	-	Rusya	x	x	x	x
Sunmar Tour LLC	OTİ	-	Rusya	x	x	x	x
Coral Travel Ukraine LLC	OTİ	100,00	Ukrayna	x	x	x	x
Wezyr Holiday Service Sp. Zoo	OTİ	100,00	Polonya	x	x	x	x
Coral Travel Limited	OTİ	100,00	Gürcistan	x	x	x	x
Coral Travel LLC	OTİ	99,00	Belarus	x	x	x	x
Odeon Tourism International Malta Ltd.	OTİ	99,95	Malta	x	x	x	x

- (29) ODEON; ağırlıklı olarak Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Türkiye'ye gelen turistlere yönelik incoming hizmeti vermektedir.¹⁴ ODEON'un incoming faaliyetlerinden elde ettiği gelir, toplam gelirinin 2012 yılında yaklaşık %(.), 2013 yılında yaklaşık %(.), 2014 yılında yaklaşık %(.), 2015 yılında ise yaklaşık %(.) oluşturmaktadır.

I.1.3. TEZ

- (30) 1994 yılında kurulan ve A grubu seyahat acentesi olan TEZ, uçak bileti satışı, kültür ve ticari amaçlı tur organizasyonu düzenlenmesi ve pazarlanması, tur operatörlüğü¹⁵ ve incoming hizmetleri alanında faaliyet göstermektedir.
- (31) TEZ, tur operatörlüğü faaliyetlerini yurtiçinde ve yurtdışında Tez Tur markası altında yürütmektedir. TEZ'in turizm sektöründe faaliyet gösteren Alana Grup Turizm İşletmeleri A.Ş., Alconstruction İnşaat Taahhüt Turizm Emlak Taşımacılık ve Ticaret A.Ş., Alsem Grup İnşaat Turizm Ticaret A.Ş., ATİ Anadolu Turizm Yatırım A.Ş., H.T.H. Turizm İnşaat Taahhüt Ticaret A.Ş., Metati Turizm Yatırım Bilgisayar Ticaret Ltd. Şti., Trol Turizm Sanayi İçecek ve Ticaret A.Ş. unvanlı iştirakleri bulunmaktadır.
- (32) TEZ'in yurtiçinde ve yurtdışında tur operatörlüğü faaliyetleri olmakla birlikte, ağırlıklı faaliyet alanını; yurt dışından, özellikle Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Türkiye'ye turist getirilmesine aracılık etmek, getirilen turistlerin transferini ve anlaşmalı otellerde konaklamalarını sağlamak oluşturmaktadır¹⁶. TEZ'in incoming faaliyetlerinden elde ettiği gelir, toplam gelirin 2012 yılında yaklaşık %(.), 2013 yılında yaklaşık %(.), 2014 yılında yaklaşık %(.), 2015 yılında ise yaklaşık %(.) oluşturmaktadır.

¹³ ODEON'un Kurumumuza sunmuş olduğu bilgiler çerçevesinde; 30.12.2015 tarihi itibarıyla Rusya'nın aldığı tek taraflı ekonomik yaptırım kararları ile Rusya'da turizm alanında faaliyette bulunan, ortağı ve/veya yöneticisi Türk olan şirketlerin turizm lisanslarının iptal edilmesi ve faaliyetlerinin yasaklanmasıyla birlikte OTİ bünyesinde Rusya'da faaliyette bulunan şirketlerin hisselerinin tamamının 30.12.2015 tarihi itibarıyla devredilerek söz konusu şirketlerin (Coral Travel LLC ve Sunmar Tour LLC) OTİ ile ve dolayısıyla ODEON ile olan ekonomik ve hukuki bağılıklarının ortadan kaldırıldığı ifade edilmiştir.

¹⁴ ODEON'un 2012-2015 döneminde Türkiye'de incoming hizmeti verdiği toplam turist sayısının yıllık ortalama %(.) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden oluşmaktadır.

¹⁵ Tur operatörlüğüne ilişkin detaylı bilgiye ilerleyen bölümlerde yer verilecek olup, bu noktada genel olarak tur operatörlüğünün turizm hareketinin önemli bileşenleri olan konaklama, yiyecek-içecek, eğlence ve ulaşım gibi ürün ve hizmetleri içeren paket turları (tatil paketi) önceden hazırlayıp, belirlediği varış yerlerine turistik ürün olarak acenteleri vasıtasıyla pazarlama faaliyetini ifade ettiğini belirtmekle yetinilecektir.

¹⁶ TEZ'in 2012-2015 döneminde Türkiye'de incoming hizmeti verdiği toplam turist sayısının yıllık ortalama %(.) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden oluşmaktadır.

I.1.4. ANEX¹⁷

- (33) Soruşturma açılan teşebbüslerden biri olan ANEX'in tüm aktif ve pasiflerinin, bir bütün (kül) halinde, 20.04.2015 tarihinde V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. Ltd. Şti. (V TURİZM) tarafından devralınması suretiyle V TURİZM bünyesinde grup içi bir şirket birleşmesi gerçekleşmiştir¹⁸. Söz konusu birleşme gerçekleştikten sonra V TURİZM 22.07.2015 tarihinde tür değişikliği ile V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş. (V TURİZM A.Ş.) olmuştur¹⁹.
- (34) Türk hukukunda bir hukuk öznesine ait devredilebilir hak veya borçların başka bir hukuk öznesine geçirilmesinde ve sorumluluğu belirlemede külli halefiyet ilkesi kabul edilmektedir. Bu bağlamda, devralan teşebbüsün, külli halefiyet ilkesi gereğince, devrolunan teşebbüsün hak ve borçlarından sorumlu olduğu göz önüne alındığında, 20.04.2015 tarihinden sonra soruşturmanın muhatabı ANEX'in halefi olan V TURİZM A.Ş. olmuştur.²⁰ Bu nedenle dosya kapsamında V TURİZM A.Ş. soruşturma taraflarından ANEX'i ifade etmektedir.
- (35) A grubu seyahat acentesi olan ANEX; Anextour Moscow, Anex Tour Travel Agency LLC, Bentour, Delta Travel, Invogue Travel, Orex Travel S.R.O, Globe Travel, GO2 Holiday, Toco Tour, Smok Travel, Sava Tour , Ephesus Travel, Tourbox CZ unvanlı tur operatörleriyle imzalamış olduğu sözleşmeler uyarınca, tur operatörlerinin Türkiye'ye gönderdiği müşterilerine incoming hizmeti vermektedir.
- (36) ANEX; ağırlıklı olarak Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Türkiye'ye gelen turistlere yönelik incoming hizmeti vermektedir²¹. ANEX'in incoming faaliyetlerinden elde ettiği gelir, toplam gelirinin 2012 yılında yaklaşık %(.....), 2013 yılında yaklaşık %(.....), 2014 yılında yaklaşık %(.....), 2015 yılında ise yaklaşık %(.....) oluşturmaktadır.²²

¹⁷ Kararın iki numaralı paragrafında Antalya Depar Turizm İnşaat Taşımacılık Nakliyat Organizasyon Otomotiv Yat İşletmeciliği Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. ANEX olarak kısaltılmıştır. V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş., Antalya Depar Turizm İnşaat Taşımacılık Nakliyat Organizasyon Otomotiv Yat İşletmeciliği Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.'yi 20.04.2015 tarihinde kül halinde devraldığı için, herhangi bir karışıklığa mahal vermemek adına, V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş. de ANEX olarak anılmıştır.

¹⁸ Söz konusu birleşme, 29.04.2015 tarihli ve 8810 sayılı Ticaret Sicil Gazetesi'nde tescil olunmuştur.

¹⁹ Söz konusu nevi değişikliği 29.07.2015 tarihli ve 8872 sayılı Ticaret Sicili Gazetesi'nde tescil olunmuştur.

²⁰ Benzer bir durum için bkz. 24.11.2005 tarihli ve 05-79/1082-309 sayılı Kurul kararı, 25.03.2008 tarihli, E:2006/2437, K:2008/3350 sayılı Danıştay 13. Dairesi kararı. Anılan karar, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunun 06.03.2013 tarihli ve E:2008/3084, K: 2013/793 sayılı kararı ile onanmıştır.

²¹ ANEX'in 2012-2015 döneminde Türkiye'de incoming hizmeti verdiği toplam turist sayısının yıllık ortalama %(.....) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden oluşmaktadır.

²² ANEX tarafından elde edilen toplam gelirin 2012 yılında %(.....), 2013 yılında %(.....) ve 2014 yılında %(.....) kısmı uçak bileti satışlarından elde edilen gelirlerden oluşmaktadır. 2015 yılında ise (.....).

I.2. İlgili Pazar

- (37) Rekabet hukuku incelemelerinde ilgili pazarın tanımlanmasının temel amacı, incelenen teşebbüslerin karşı karşıya buldukları rekabet koşullarını belirleyerek, bu teşebbüslerin davranışlarını sınırlama ve rekabetçi baskıdan bağımsız olarak davranmalarını önleme gücüne sahip rakiplerinin ortaya çıkarılmasıdır. Ancak pazar tanımının taşıdığı bu önem, inceleme konusu rekabet ihlalinin türüne göre değişebilmektedir. Örneğin, hakim durumun kötüye kullanılması hallerinde öncelikle bir hakim durum tespiti yapılması gerekeceğinden ilgili pazarın tanımlanması bir ön şart olarak görülebilir. Benzer şekilde rekabeti azaltıcı etkisinin olup olmayacağı değerlendirilen yoğunlaşma işlemlerinde de ilgili pazar tanımı rekabetçi baskının tespiti bakımından önemli bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, yatay anlaşmalar gibi ilgili pazar ne şekilde tanımlanırsa tanımlansın ihlalin unsurlarının ve/veya taraflarının değişmediği hallerde ilgili pazar tanımının yapılmayabileceği genel olarak kabul edilmektedir. Nitekim Kurul tarafından yayımlanan “İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz”un (Kılavuz) 20. paragrafında bu husus,

“... inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir”

şeklinde ifade edilmiştir. Bu çerçevede, olası pazar tanımlarının ihlalin varlığına ilişkin değerlendirmeye hanel getirmeyeceği kanaatine ulaşılması halinde ilgili pazar tanımının yapılmaması mümkündür.

- (38) Kılavuz’da ilgili pazar kavramının ‘ilgili ürün pazarı’ ve ‘ilgili coğrafi pazar’ olmak üzere iki bileşeni bulunduğu ifade edilmektedir. Bu çerçevede, ilgili ürün pazarının, belirli bir mal ya da hizmet ile tüketici gözünde fiyatı, kullanım amaçları ve nitelikleri bakımından benzer olan mal ya da hizmetlerden oluştuğunu söylemek mümkündür. İlgili coğrafi pazar ise, teşebbüslerin, mal ve hizmetlerinin arz ve talebi konusunda faaliyet gösterdikleri, rekabet koşulları yeterli derecede homojen ve komşu bölgelerden hissedilir derecede farklı olduğu için komşu bölgelerden ayrılabilen bölgeler olarak tanımlanmaktadır.
- (39) Mevcut soruşturma bakımından ilgili pazarın bileşenleri olan ilgili ürün pazarına ve ilgili coğrafi pazara ilişkin değerlendirmelere aşağıda yer verilmiştir. Ancak, bu değerlendirmelere geçmeden önce, yapılacak değerlendirmelere zemin hazırlaması bakımından sektöre ilişkin genel bilgilerin sunulmasında fayda görülmektedir.

I.2.1. Sektöre İlişkin Genel Bilgi²³

- (40) Dosya konusu şikâyet; turizm sektöründe faaliyet gösteren seyahat acentelerinin faaliyetleri, bunların tur operatörleriyle ve birbirleriyle olan ilişkileri hakkındadır. Bu sebeple bu bölümde söz konusu aktörlerin faaliyetleri ile incoming seyahat hizmetleri kapsamında birbirleriyle ve otellerle olan ilişkileri hakkında bilgi verilecektir.
- (41) Dünya Turizm Örgütü; seyahat acentelerini “halkla ilişkiler, konaklama ve ulaştırma hakkında bilgiler veren ve belli bir komisyon karşılığında tur operatörlerinin ürünlerini belli fiyatlarla müşteriye satış için aracılık eden kuruluşlar” olarak tanımlamaktadır.

²³ Bu bölümün hazırlanmasında, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2011 yılında yayımlanan “Konaklama ve Seyahat Hizmetleri Raporu”ndan (erişim tarihi: 25.02.2016; http://megep.meb.gov.tr/mte_program_modul/moduller_pdf/Seyahat%20Acentecili%C4%9Fi.pdf), Anadolu Üniversitesi’nin “Seyahat Acentacılığı ve Tur Operatörlüğü” başlıklı yayınından, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından 2009 yılında yayımlanan “Turizm Yönetimi ve Pazarlama Stratejileri Raporu”ndan (erişim tarihi: 14.02.2016; <http://teftis.kulturturizm.gov.tr/Eklenti/1278.suzan-raporpdf.pdf?0>), yasal düzenlemelerden ve teşebbüslerden elde edilen bilgilerden yararlanılmıştır.

- (42) Türkiye turizm sektöründe bulunan seyahat acentelerinin faaliyetleri, 1618 sayılı Seyahat Acentaları ve Seyahat Acentaları Birliği Kanunu (1618 sayılı Kanun) ve ilgili ikincil mevzuatla düzenlenmektedir. 1618 sayılı Kanun'un 1. maddesinde seyahat acenteleri,

"Kâr amacı ile turistlere turizm ile ilgili bilgiler vermeye, paket turları ve turları oluşturmaya, turizm amaçlı konaklama, ulaştırma, gezi, spor ve eğlence hizmetlerini görmeye yetkili olan, oluşturduğu ürünü kendi veya diğer seyahat acentaları vasıtası ile pazarlayabilen ticarî kuruluş"

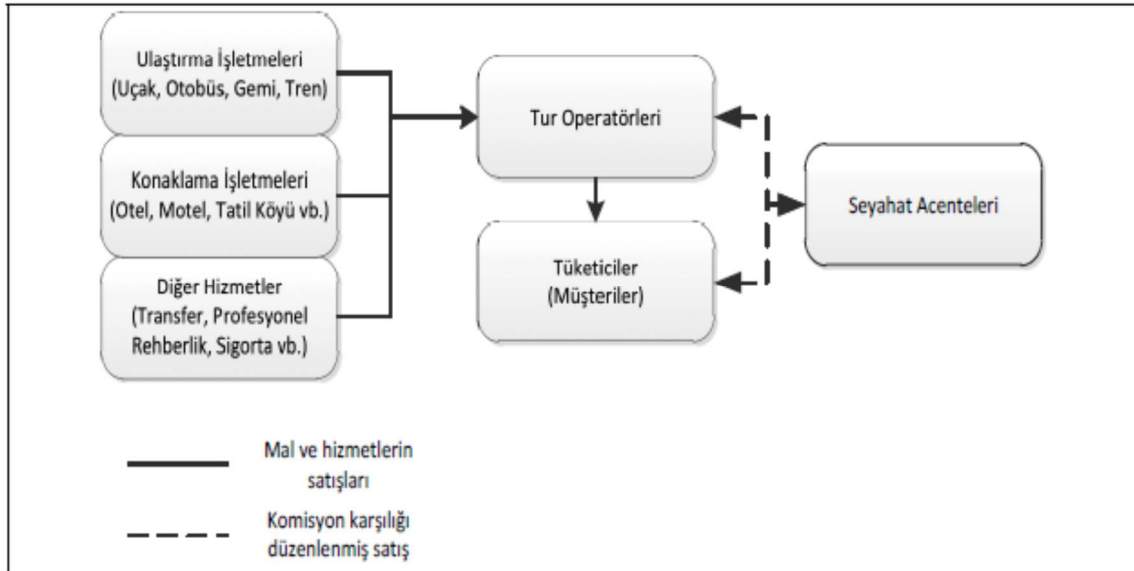
olarak tanımlanmıştır.1618 sayılı Kanun'un 3. maddesi seyahat acenteliği hizmetini üç başlık altında toplamıştır: A grubu seyahat acenteleri 1. maddede sayılan tüm seyahat acenteliği faaliyetlerini yerine getirebilmekte; B grubu acenteler, uluslararası kara, deniz ve hava ulaştırma araçları ile A grubu seyahat acentelerinin düzenleyecekleri turların biletlerini satmakta; C grubu acenteler ise, yalnız Türk vatandaşları için yurt içi turlar düzenlemektedirler. Bu bağlamda, Türkiye'de seyahat acenteliği yapmak isteyen teşebbüsler söz konusu üç belgeden birine sahip olmak zorundadır. Nitekim dosya kapsamında, başvuru sahibi seyahat acentesi ile soruşturma tarafı seyahat acenteleri A grubu seyahat acentesi işletme belgesi olan teşebbüslerdir.

- (43) Tur operatörlüğü ise, turizm sektörünün bileşenleri olan konaklama (otel, tatil köyü vb.), yiyecek-içecek, eğlence ve ulaşım gibi ürünleri ve hizmetleri içeren paket turların, önceden herhangi bir talep olmadan hazırlanması ve belirlenen varış yerinin turistik ürün olarak pazarlanması şeklinde tanımlanmaktadır. Tur operatörlerinin sunduğu paket tur, Seyahat Acentaları Yönetmeliği'nin²⁴ 4. maddesinde

"Seyahat acentası tarafından önceden belirlenmiş bir program kapsamında; ulaştırma, konaklama ve bunlara yardımcı sayılmayan diğer turistik hizmetlerin en az ikisinin birlikte, her şeyin dâhil olduğu fiyatla satılan veya satış taahhüdü yapılan ve hizmeti yirmidört saatten uzun bir süreyi kapsayan veya gecelik konaklamayı içeren, düzenlenen ticarî faaliyet"

olarak tanımlanmıştır.

Şekil 1: Turizm Sektöründeki Ticari İlişkiler

²⁴ 05.10.2007 tarihli ve 26664 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- (44) Şekilde de görüldüğü üzere, tur operatörlerinin tüketicilere sunduğu paket turların girdi tedarikçileri ulaştırma işletmeleri, konaklama işletmeleri ve diğer hizmetler başlığı altında transfer, rehberlik, sigorta vb. alanlarda faaliyet gösteren işletmelerdir.
- (45) Tur operatörleri; farklı varış yerleri için ulaşım, otel, transfer ve sigorta hizmetlerini bir araya getirerek paket turlar oluşturmakta ve bunu müşterinin yaşadığı ülkede satmaktadır. Tur operatörleri hazırladıkları paket turların içinde yer alan hizmetlerden konaklama ve transfer hizmetlerini varış yeri olarak belirlenen ülkedeki iştiraklerinden ya da yerel partnerlerinden temin etmektedirler. Söz konusu iştiraklere ve yerel partnerlere turizm sektöründe “*incoming (karşılıklı) acente*” denilmektedir. Varış yeri olarak belirlenen ülkede faaliyet gösteren “*incoming acenteler*”, tur operatörlerinin oluşturduğu paket turların bileşenlerinden olan konaklama hizmetine aracılık etmenin (turistlerin konaklama yapacakları otellerde rezervasyon onaylarının alınması ve konakladıkları otellerde gerekli bilgilendirmenin yapılması) ve transfer hizmetlerini (havaalanı karşılama, havalimanı-otel-havalimanı taşımacılık hizmeti, otel transfer gibi) vermenin yanı sıra turistlere ekstra tur ve transfer hizmeti, ulaşım ve rehberlik hizmeti, alışveriş hizmetleri gibi yerel destek hizmetleri de sağlamaktadır. “*Incoming acenteler*”in gerçekleştirdiği bu faaliyetlerin tamamı turizm sektöründe “*incoming seyahat hizmetleri*”olarak adlandırılmaktadır²⁵.
- (46) Yurt dışındaki tur operatörleri ile Türkiye’deki incoming hizmetlerini veren seyahat acenteleri arasındaki ilişkiler, taraflar arasında yapılan sözleşme çerçevesinde şekillenmektedir. Söz konusu ilişkide paket turun bileşenleri olan havayolu ulaşımı, konaklama, sigorta, transfer gibi hizmetler yurtdışı tur operatörü tarafından temin edilerek paket oluşturulmakta ve bir paket tur olarak yurtdışındaki turistlere satılmaktadır. Türkiye’deki seyahat acentesi ise belirli bir komisyon karşılığında paket turun bir bileşenini oluşturan incoming hizmetini sağlamaktadır. Buna ilaveten, Türkiye’deki seyahat acentelerinin tur operatörü adına konaklama tesisleriyle sözleşmeler yapmaları ve böylece konaklama hizmetlerinin sunulmasına aracılık etmeleri de yaygın görülen bir uygulamadır. Ayrıca, Türkiye’de incoming hizmeti veren seyahat acenteleri pakete dahil olmayan ekstra hizmetler (özen yerleri, alışveriş merkezleri turları gibi) sunması halinde doğrudan turistlerden gelir elde edebilmektedirler.
- (47) Tur operatörlerinin en yoğun çalıştıkları işletme grubu konaklama işletmeleridir. Bunun en önemli sebebi; turistik hizmeti satın alan konuk için en önemli ihtiyacın barınma olması ve zamanının büyük çoğunluğunu konaklama işletmesinde geçirmesidir. TÜRSAB tarafından hazırlanan Turizm Destek Paketi Raporu’nda, tur fiyatının %70’ini otel hizmetlerinin oluşturduğu belirtilmektedir²⁶. Bu noktada, bazı tur operatörleri paket turların hazırlanması aşamasında doğrudan kendisi konaklama hizmeti sunanlarla bağlantıya geçmekteyken; bir diğer yöntem olarak bazıları da çalıştıkları veya dikey entegrasyon kapsamında bünyesinde yer alan incoming seyahat acentesine bu görevi devretmektedir. Türkiye’deki genel uygulamaya bakıldığında, konaklamaya yönelik kontenjan anlaşmalarının konaklama hizmeti sunan işletmelerle incoming seyahat hizmeti sunan acenteler arasında yapıldığı görülmektedir.

²⁵ Türkiye’de turizm sektörü ile ilgili mevzuatta tur operatörü ve/veya incoming acente kavramları yer almazken, 1618 sayılı Kanun’da tanımlanan A grubu seyahat acentesi işletme belgesine sahip olan seyahat acenteleri, tur operatörlerinin ve/veya incoming acentelerinin gerçekleştirdiği faaliyetleri yerine getirmektedir.

²⁶http://www.tursab.org.tr/dosya/12591/turizmdestekraporu-2_12591_4934582.pdf, erişim tarihi 02.02.2016.

I.2.2. İlgili Ürün Pazarı

- (48) Dosya konusu şikâyet; turizm sektöründe faaliyet gösteren seyahat acentelerinin faaliyetleri ve birbirleriyle olan ilişkileri hakkındadır. Hakkında soruşturma yürütülen seyahat acenteleri, yurt dışında anlaşmalı oldukları tur operatörlerinin paket turlar kapsamında özellikle Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Antalya'ya getirdikleri turistlerin konaklamalarına aracılık etmekte ve bu turistlere yönelik transfer, ekstra tur (ören yerleri, alışveriş noktaları, eğlence merkezleri vb.) hizmetleri sunmaktadır. Bu çerçevede "incoming seyahat hizmetleri" olarak tanımlanan bu faaliyetlerin, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüsler bakımından örtüştüğü söylenebilecektir.
- (49) Yukarıda yer verildiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğine ilişkin olarak yapılan rekabet değerlendirmeleri bakımından ilgili pazar tanımlanmasının sonuca etkisi olmamaktadır. Bu nedenle, işbu soruşturma kapsamında kesin bir ilgili ürün pazarı tanımlanmasına gerek duyulmamaktadır. Bununla beraber, başvuruya ilişkin tespit ve değerlendirmeler, Kurul'un önceki kararlarıyla²⁷ paralel olarak "incoming seyahat hizmetleri pazarı" çerçevesinde yapılacaktır. Ancak bu noktada şikâyet konusu eylemlerin Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere sunulan incoming hizmetlerinin engellenmesine yönelik olduğu göz önünde bulundurularak soruşturma tarafı teşebbüslerin söz konusu ülkelere yönelik faaliyetlerine daha detaylı bakılması gerektiği değerlendirilmektedir. Nitekim aşağıda yer verilen Tablo 2'de ve 3'te de görüleceği üzere, soruşturma tarafı teşebbüslerin incoming hizmeti sundukları müşterilerin ortalama olarak 2012 yılında %(.....), 2013 yılında %(.....), 2014 yılında %(.....), 2015 yılında (.....) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden oluşmaktadır. Yine, soruşturma tarafı teşebbüslerin incoming hizmeti sunduğu turistlerden elde ettiği gelirlerin toplamının ortalama olarak 2012 yılında %(.....), 2013 yılında %(.....), 2014 yılında %(.....), 2015 yılında %(.....) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere yönelik sundukları incoming hizmetinden elde ettikleri gelirlerden oluşmaktadır²⁸.

Tablo 2: Tarafların Incoming Hizmeti Verdiği Turist Sayısında Rusya'nın ve Diğer BDT Ülkelerinin Payı (%)

	2012	2013	2014	2015
PEGAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ODEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANEX	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

Tablo 3: Tarafların Incoming Hizmeti Verdiği Turistlerden Elde Edilen Gelir İçerisinde Rusya'nın ve Diğer BDT Ülkelerinin Payı (%)

	2012	2013	2014	2015
PEGAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ODEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANEX	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

²⁷ Söz konusu pazarın önceki Kurul kararlarına da konu olduğu görülmektedir. Örneğin; 25.02.2010 tarihli ve 10-19/227-85 sayılı karar ile 01.07.2010 tarihli ve 10-47/870-303 sayılı karar.

²⁸ Şikâyetçi konumundaki IATİ'nin incoming hizmeti sunduğu müşteri sayısının 2013 yılında %(.....), 2014 yılında %(.....) ve 2015 yılında %(.....) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden oluşmaktadır. IATİ'nin incoming hizmeti sunduğu turistlerden elde ettiği gelirlerinin ise 2013 yılında %(.....), 2014 yılında %(.....) ve 2015 yılında %(.....) Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere verilen incoming hizmetinden elde edildiği tespit edilmiştir.

- (50) Bu açıklamalar çerçevesinde şikâyetçinin ve hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin çıkar ilişkilerinin Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere yönelik gerçekleştirilen incoming seyahat hizmetleri bakımından örtüştüğü görülmektedir. Bu nedenle dosya kapsamında yapılacak tespit ve değerlendirmelerde, soruşturma konusu davranışlardan en çok etkilenen pazar olan Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere sunulan incoming seyahat hizmetlerine odaklanılacaktır.
- (51) Diğer taraftan dosya konusu eylemlerden etkilenen diğer pazarlar olarak “konaklama hizmetleri pazarı” ve turistlerin eğlence, alışveriş ve ören yerlerine götürülmelerine ilişkin “yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri pazarı” olmak üzere iki farklı pazar mevcuttur. Şöyle ki, tarafların şikâyet konusu davranışlarını ağırlıklı olarak otellerle ve mağaza, eğlence yeri vb. diğer teşebbüslerle olan dikey ilişkilerini kullanarak gerçekleştirdikleri görülmüştür. Soruşturma tarafı teşebbüslerin incoming seyahat hizmetlerinden elde ettikleri gelirler incelendiğinde, Tablo 4'te de yer verildiği üzere, konaklamaya aracılık hizmeti verdikleri yıllarda bu hizmetleri karşılığında elde ettikleri gelirlerin toplam incoming gelirleri içindeki payının yaklaşık %(.....) seviyesinde gerçekleştiği görülmektedir.

Tablo 4: Tarafların Konaklama Hizmetlerine Aracılıktan Elde Ettikleri Gelirlerin Incoming Gelirleri İçerisindeki Payı (%)²⁹

	2012	2013	2014	2015
PEGAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ODEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANEX	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (52) Bu çerçevede, yapılacak analiz ve değerlendirmelerde, soruşturma taraflarının konaklama hizmetlerine aracılıktan elde ettikleri gelirin incoming gelirleri içindeki payı göz önünde bulundurularak, soruşturma konusu davranışlardan görece olarak daha çok etkilendiği değerlendirilen konaklama hizmetleri pazarı üzerinde durulacaktır.

1.2.3. İlgili Coğrafi Pazar

- (53) Öncesinde de ifade edildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile yasaklanan eylemlere yönelik incelemelerde, ilgili coğrafi pazarın belirlenmesi sonuç açısından belirleyici olmadığından işbu dosya bakımından ilgili coğrafi pazar tanımlanmasına gerek duyulmamıştır. Öte yandan, yapılan analizlerin ve değerlendirmelerin anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir olmasını teminen teşebbüslerin faaliyet gösterdikleri coğrafi alanın da dikkate alınması gerekmektedir. Dosya kapsamında edinilen bilgilerden ve belgelerden şikâyetçinin ve hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin ağırlıklı olarak Antalya ve Muğla illerinde faaliyette buldukları anlaşılmaktadır.

²⁹ PEGAS'ın (.....), ANEX'in ise (.....).

16-40/662-296

- (54) Öncelikle belirtilmelidir ki, Türkiye turizm pazarının en yoğun olduğu illerden biri Antalya'dır. TÜROFED tarafından hazırlanan "2015 Yılı Turizm Raporu"nda³⁰, 2014 yılı sonu itibari ile Antalya'ya toplam 11.506.133 yabancı turistin geldiği görülmektedir. Anılan sayı ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin yaklaşık %41'ine tekabül etmektedir. Aşağıda Tablo 5'te yer verildiği üzere, Antalya'ya gelen turistler arasında Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelenlerin, 2012 yılında %33,65, 2013 yılında %33,11, 2014 yılında %32,86 ve 2015 yılında %33,68 payla ilk sırayı aldığı görülmektedir. Türkiye'ye, Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerin ise 2012 yılında %76,70'i, 2013 yılında %78,19'u, 2014 yılında %77,90'ı Antalya ilini tercih etmiştir³¹.

Tablo 5: Antalya'ya Gelen Turistlerin Milliyetlere Göre Dağılımı (%)

ÜLKELER ³²	2012	2013	2014	2015
Almanya	28,00	30,01	30,32	28,97
Rusya	26,81	25,48	25,96	26,11
İngiltere	3,97	3,99	3,91	4,25
Ukrayna	3,17	3,46	2,49	2,92
Kazakistan	2,18	2,34	2,34	2,47
Belarus	0,78	1,13	1,24	1,27
Moldova	0,45	0,42	0,46	0,54
Azerbaycan	0,20	0,21	0,30	0,33
Ermenistan	0,06	0,07	0,07	0,04

Tablo 6: Antalya'ya Gelen Rus Turistlerin Türkiye'ye Gelen Rus Turistler İçindeki Payı

	2012	2013	2014	2015
Antalya Toplam Rus Turist Sayısı	2.761.145	3.338.166	3.489.007	2.838.134
Türkiye Toplam Rus Turist Sayısı	3.599.925	4.269.306	4.479.049	-
Türkiye Toplamı İçinde Antalya'nın Payı (%)	76,70	78,19	77,90	-

- (55) TÜROFED tarafından hazırlanan "2014 Yılı Turizm Raporu"nda, Muğla ilinin ise genel olarak Avrupa merkezli turist profiline sahip bir destinasyon olduğu tespitine yer verilmektedir. Muğla'nın, özellikle İngiltere vatandaşlarının yoğun olarak tercih ettiği bölgelerin başında geldiği, bu kapsamda Muğla'ya gelen turistlerden 2012 yılında %44,86'sını, 2013 yılında %43,43'ünü, 2014 yılında %44,22'sini, 2015 yılında ise %43,31'ini İngiltere'den gelen turistlerin oluşturduğu tespit edilmiştir. İngiltere'den sonra Hollanda'dan ve Almanya'dan gelen turistlerin çoğunluğu oluşturduğu da tespitler arasında yer almaktadır. Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Muğla'ya gelen turistlerin oranının 2012 yılında %8,92, 2013 yılında %10,23, 2014 yılında %10,87, 2015 yılında %10,04 olduğundan hareketle, Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere yönelik yapılacak analizlerde Muğla ilinin ayrıca değerlendirilmesine gerek olmadığı düşünülmektedir.
- (56) Yukarıda yer verilen açıklamalar çerçevesinde, işbu dosya kapsamında kesin bir ilgili coğrafi pazar tanımlanmamakla beraber, ilerleyen bölümlerinde yapılacak analizlerde, teşebbüslerin çıkar ilişkilerinin örtüştüğü öncelikli il olması dikkate alınarak ve ayrıca başvuru konusu şikâyetin Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere Antalya'da sunulan incoming hizmetlerine yönelik olduğu göz önünde bulundurularak "Antalya ili" üzerinde durulacaktır.

³⁰ http://www.turofed.org.tr/files/pdf/turizm_raporu_sayi_9.pdf, erişim tarihi 03.02.2016.

³¹ 2015 yılı verileri Rapor tarihi itibarıyla henüz yayımlanmamıştır.

³² Tabloda, toplam turist sayısı içerisinde ilk beşte yer alan ülkelere ve Rusya ile diğer BDT ülkelerine yer verilmiştir.

I.3. Dosya Kapsamında Elde Edilen Deliller

- (57) İşbu dosya kapsamında, başvuru sahibi IATI ve dosya konusu davranışlardan etkilendiğini iddia eden BELMONDO tarafından, Kurumumuza dosya konusu iddialar bakımından delil niteliği taşıyan çeşitli yazışmalar sunulmuştur. Dosya kapsamında, ayrıca, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerde yerinde incelemeler yapılmış ve bu incelemelerde dosya konusuyla ilgili çeşitli yazışmalar elde edilmiştir. Aşağıda dosya kapsamında elde edilen bu yazışmalardan gerekli görülenlere en eski tarihten başlamak üzere sırasıyla yer verilmiştir.³³
- (58) Delillere ilişkin olarak açıklanmasında yarar görülen bir diğer husus da delillerde adı geçen bazı teşebbüslerin faaliyetleridir. Delillerde 'Biblio Globus' olarak anılan teşebbüs, DBL-Biblio Travel LLC (BIBLIO GLOBUS) ticaret unvanıyla Rusya'da ve diğer BDT ülkelerinde tur operatörü olarak faaliyet göstermektedir. BIBLIO GLOBUS, 2012 yılının sonlarından itibaren Türkiye'ye turist getirmek üzere yerel incoming acentelerle işbirliği arayışına girmiştir. Bu çerçevede, delillerde adı geçen SUMMER TUR ile giriştiği işbirliği çabası sonuçsuz kalmış, IATI ile 2013 yılının Ocak ayından itibaren bir işbirliği içerisinde bulunmuş, BELMONDO ile 26.04.2013-31.10.2013 döneminde, LEMAR TUR ile de 15.03.2013-15.03.2015 döneminde çalışmıştır.
- (59) **Delil 1:** TEZ'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 22.08.2012 tarihinde TEZ Kontrat Müdürü F. Y. tarafından TEZ Genel Müdür Yardımcısı S. İ.'ye gönderilen ve bilgi olarak TEZ Genel Müdür Yardımcısı F.Y.'ye sunulan e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:
- "F. Bey'in vermiş olduğu bilgiye istinaden 2013 kontrat taslağına otellerin Biblio Globus ile çalışmaması Madde 5 'e ilave edilmiştir."*
- (60) Anılan e-postada bahsi geçen kontrat taslağına, e-postanın ekinde '2013 YAZ SEZONU KONTENJAN SÖZLEŞMESİ' başlığıyla yer verilmiştir. TEZ ve ilgili otel arasında imzalanmak üzere hazırlanan sözleşme taslağının 5. maddesine eklendiği ifade edilen metin aşağıdaki gibidir:
- **Otel, Acenta'nın kontrattında yer alan Usd ve Euro pazarlarında Biblio Globus (Türkiye'deki temsilcisi dahil) ile hiçbir şekilde toplantı grupları dahil çalışma yapmayacaktır."*

³³ Deliller mümkün olduğunca geçmişten günümüze tarih sırasıyla sunulmuştur. Ancak pek çok delil belli tarih aralıklarında gerçekleşen e-posta yazışmalarını içerdiğinden zaman zaman tarih sırasında atlamalar gerçekleşmiştir. Bazı delillerin orijinal dili İngilizce olduğundan, Türkçe tercümelerine yer verilmiştir. Delillerde bahsi geçen şirketler, delillerin ilgili olduğu dönemde geçerli olan ticaret unvanları ile; gerçek kişiler ise delillerin ilgili olduğu dönemde sahip oldukları unvanları ile anılmıştır. Kişilerin isimleri hem belgelerde hem de dosya kapsamında isim ve soy isimlerinin kısaltmaları ile kullanılmaktadır.

- (61) **Delil 2:** TEZ’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 03.09.2012 tarihinde TEZ Genel Müdür Yardımcısı S.İ. tarafından Club Mega Saray Hotel çalışanı A. E.’ye gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Sayın E. ;(...)

2013 ile ilgili olarak iki önerimiz bulunmaktadır

1.. TEKLIF

(...)

C- Pegas veya Odeon, Anex Tour, Biblio Globus kendisi ve/veya Türkiye temsilcileri ile sözleşme yapılmayacak.

2.. TEKLIF

(...)

B- Anex Tour, Biblio Globus kendisi ve/veya Türkiye temsilcileri ile sözleşme yapılmayacak.

(...)

Diğer koşullar geçen senelerde olduğu gibidir.”

- (62) **Delil 3:** TEZ’de yapılan yerinde incelemede elde edilen, 21.09.2012, 25.09.2012 ve 26.09.2012 tarihlerinde TEZ Bölge Kontrat Sorumlusu D. A. B. tarafından TEZ Kontrat Müdürü F. Y.’ye hitaben yazılan, kontrat@teztour.com.tr adresine gönderilen ve TEZ çalışanlarına da bilgi olarak sunulan “Alanya Bölge Ziyaret Raporu” konulu e-postalarda yer alan ifadeler aşağıdaki gibidir:

“21 Eylül 2012 tarihinde Alanya Bölgesi’nde yapılmış olan tesis ziyaretleri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

DIAMOND HILL RESORT HOTEL – İ. E. / Genel Müdür

(...) 2013 yılı kontenjan anlaşması imza altına alınmıştır. Biblio Globus ile ilgili uyarılarda bulunulmuştur. Daha önce Summer Tour tarafından konunun bahsedildiğini ve anlaşmaya sıcak bakmadıklarını, bizim uyarılarımız doğrultusunda ise seneye kesinlikle anlaşma yapmayacaklarını iletilmişlerdir.

(...)

SUN FIRE BEACH HOTEL – M. T. / Genel Müdür

(...) M. Bey’e Biblio Globus hakkında bilgi verilmiştir ve konuya tarafımızca sıcak bakılmadığı kontratta iletilmesine rağmen tekrar iletilmiştir.

(...)

24 Eylül 2012 tarihinde Alanya Bölgesi’nde yapılmış olan tesis ziyaretleri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

MONTE CARLO HOTEL – H. B. / İşletme Sahibi

(...)Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.

HEDEF RESORT HOTEL & SPA – L. F. / Yön.Kur.Bşk.Yrd.

(...)Biblio Globus ile ilgili düşüncelerimiz kendisine iletildi. Odeon'un da bizim gibi L. Bey'e görüş belirttiği bilgisi alınmıştır. L. Bey'in Pegas' ı araması sağlanmıştır ve Pegas da Odeon ve şirketimiz gibi Biblio Globus ile ilgili tesislerinde çalışılmaması gerektiğini iletilmişlerdir...

CLUB INSULA – A. M. / Satıştan Sorumlu Önbüro Müdürü

(...)Summer Tour ile anlaşmaları olmasına rağmen volüme yakalayamayan tesise Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarılmıştır.”

25 Eylül 2012 tarihinde Alanya Bölgesi’nde yapılmış olan tesis ziyaretleri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

SUNLIFE PLAZA HOTEL – A. Y / Satış Pazarlama Müdürü

(...) *Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.*

LONG BEACH RESORT & SPA – H. Ş. / Satış Pazarlama Müdürü

(...) *Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.*

ATLAS BEACH HOTEL – T. Y. / Genel Müdür

(...) *Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.*

BEACH CLUB DOĞANAY – M. A. / Genel Müdür

(...) *Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.*

26 Eylül 2012 tarihinde Alanya Bölgesi'nde yapılmış olan tesis ziyaretleri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

MARITIM HOTEL CLUB ALANTUR – G. A. / Satış Pazarlama Müdürü

(...) *Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.*

KRIZANTEM HOTELS – M. Ö. Ü. / Genel Müdür

(...) *Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.*

28 Eylül 2012 tarihinde Alanya Bölgesi'nde yapılmış olan tesis ziyaretleri aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

(...)

SEABIRD BEACH HOTEL – A. B. / İşletme Sahibi

(...) *Biblio Globus hakkında gerekli bilgiler aktarıldı ve çalışılmaması konusundaki düşüncelerimiz iletildi.*

- (63) **Delil 4:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 21.11.2012 tarihinde PEGAS Kontrat Direktörü G. K. tarafından PEGAS Rezervasyon Şefi M. K.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir³⁴:

"M. Hanım,

Alibey tesislerini 2013 otel listemize alabiliriz, kontratları imzalandı Biblio Globus ile anlaşma yapmadılar.

Erkal Resort ve Solim&Solim inn tesislerini bekleme listesine alalım Ltf, otellere Summer- Rus uyarısı yapıldı kendilerinin Rus kontratı olmadığı bilgisi alındı, takip edilerek nihai bilgi iletilecektir."

- (64) Söz konusu e-postaya ilişkin olarak aynı gün içerisinde PEGAS Kontrat Müdürü K. K. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ya *"Re: Satışa Kapatılan ve Bekletilen Hoteller Listesi"* konu başlığı ile gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"Erkal ve solim leri sayfadan kaldırmislar"

³⁴ Söz konusu e-posta M. K.'nin aynı tarihte gönderdiği *"2013 yılı için katalog çalışmaları kapsamına alınmayan Hoteller ile ilgili liste ekte bilgilerinize sunulmuştur."* ifadesini ve *"2013 Satışa kapatılan ve beklemede olan hoteller"* başlıklı bir excel dosyasını içeren e-postaya yanıt olarak gönderilmiştir.

- (65) Bu e-posta ile K. K. tarafından yapılan bilgilendirmeye istinaden 22.11.2012 tarihinde PEGAS Kontrat Direktörü G. K. tarafından PEGAS Rezervasyon Şefi M. K.'ye gönderilen ve PEGAS Alanya Kontrat Müdürü B. Ü. ile PEGAS Kontrat Müdürleri Y. Ö. ve K. K.'ya bilgi olarak iletilen e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

*“M. hanım, günaydın,
E. Resort'u bekleme listesinden de çıkarabiliriz, Solim & Solim inn tesislerini şu an için bekleme listesinde tutmaya devam edelim,
Lyra Deluxe'u de 2013 Otel listemize alalım ltf.”*

- (66) **Delil 5:** TEZ'de yapılan yerinde incelemede elde edilen, 15.01.2013 tarihinde Club Hotel Sera Satış ve Pazarlama Müdürü Z. K. tarafından TEZ Genel Müdür Yardımcısı F. Y.'ye gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Aşağıda isimleri belirtilen acenteler ile 2013 Yaz kontratı yapmayacağımız konusunda anlaşmıştık. Bu Acentelerin yanında TUI Rusya ile kontrat yapmamızda bir sıkıntı var mıdır acaba? Bilgi verirseniz sevinirim.

2013 KONTRAT YAPILMAYACAKLAR:

1. SUMMER TUR - RUSYA (BİBLİO GLOBUS)
2. ODEON - RUSYA
3. ANEX- RUSYA
4. INTOURIST - RUSYA
5. LAGİNA”

- (67) Bu e-postaya cevaben 16.01.2013 tarihinde TEZ Kontrat Müdürü F. Y. tarafından Club Hotel Sera Satış ve Pazarlama Müdürü Z. K.'ya gönderilen ve bilgi olarak F. Y.'ye sunulan “TEZ TUR - 2013YAZ” konulu e-postada ise aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

*“2013 sezonunda Tui Rusya ile kontrat yapılmamasını tercih ederiz. Ayrıca kontrat yapılmayacak diğer acentalarda pazar ayrımı söz konusu değildir.
Odeon, Anex, Summer (Biblo Globus) ,Intourist ve Prens Group (Lagina) acenteleri ve bunların iştirakleri ile hiç bir şekilde ve hiç bir pazarda çalışmayacaktır, grup fiyat teklifi ve bireysel fiyatlar vermeyecektir.”*

- (68) **Delil 6:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 28.01.2013 tarihinde IATI çalışanı O. Y. tarafından Katya Hotel Genel Müdürü M. Ö. Ü.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

*“(…)
Daha önce ağırlıklı Rus Pazarı ve Ortadoğu operasyonu yapmış bir acente olmamız vesilesi ile volüm alabileceğimiz şekilde planlamamızı bu bölgelere yöneltmiş durumdayız. Bu sebeple sizden Rus Pazarına yönelik USD fiyatlarınızı alabilirsek sistemimize girmek isteriz. Yani aynı diğer operatörleriniz ile yaptığınız kontratlar gibi düşünebilirsiniz.
(…)”*

- (69) Söz konusu e-postaya cevaben 29.01.2013 tarihinde M. Ö. Ü. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

“Tüm acentalarımıza uyguladığımız Usd fiyatlarımız ektedir.”

- (70) Yukarıdaki e-postalarla ilişkili olarak, 13.02.2013 tarihinde M. Ö. Ü. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

*“O...Hanım,
Usd pazarında fiyatlarımızı alt acentalarınızla paylaşmanız uygundur. Fakat Biblio Globus vb. büyük tur operatörleri ile satış yapmayınız lütfen.
(…)”*

- (71) **Delil 7:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 28.01.2013 ve 04.02.2013 tarihlerinde PGS Mısır Ürün Müdürü H. K.³⁵ tarafından aralarında PEGAS Kontrat Müdürü K. K.'ya e-posta adresinin de bulunduğu 'pegast.com' uzantılı çok sayıda adrese gönderilen e-postalara³⁶ aşağıda sırasıyla yer verilmektedir³⁷:

"STELLA DI MARE BEACH RESORT ile yakın zamanda yapılan anlaşma nedeniyle, otel sezon sonuna kadar Biblio Globus Tour'a stop sale gönderdi ve BG da halihazırda onların fiyatlarını internet sitesinden kaldırdı.

Lütfen acilen 'STELLA DI MARE BEACH RESORT'un satışlarını tekrar aktif hale getirin/ stop sale'i kaldırın.

Aşağıdaki otellerle yakın zamanda yapılan anlaşma nedeniyle, oteller sezon sonuna kadar Biblio Globus Tour'a stop sale gönderdiler ve BG da halihazırda onların fiyatlarını internet sitesinden kaldırdı.

Lütfen acilen 'SHARM IN AMARIEN ve ROYAL OASIS NAAMA BAY RESORT'un satışlarını tekrar aktif hale getirin/stop sale'i kaldırın."

- (72) **Delil 8:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 30.01.2013 tarihinde PEGAS Kontrat Direktörü G. K. tarafından PEGAS Genel Müdürü E. A.'ya ve PEGAS'ın kontrat departmanı çalışanlarını içeren e-posta grubuna adresine gönderilen e-postada şu ifadeler yer almaktadır:

"E. Bey,

Biblio Globus ile anlaşmasını bozduktan sonra tarafımızca kontrat yapılmış ve yapılmamış otellerin listesini aşağıda dikkatinize sunarız. Odeon'culara da C. Bey tarafından dün bilgilendirme yapılmış konu ile ilgili, onlarda uygulama ile ilgili nihai talimatı beklemekteler, aşağıda ki otellerde Odeoncularında durumu belirtilmiştir.

*** Kontratını Beklettiğimiz, Biblio Globus ile bozduktan sonra Kontrat imzaladığımız Oteller;*

- *Amelia*
- *Seamelia*
- *Galeri Resort*
- *Mirabell*
- *Kahya Hotel*
- *Baia Lara*
- *Matiate*
- *Rixos*
- *Club Boran Mare*
- *Club Hotel Phaselis Rose*

*** Biblio Globus ile anlaşma yapan ve bizim halen anlaşma yapmadığımız ve yapmama kararı alınan Oteller;*

- *Alaiye*
- *Anabella Diamond*
- *Miracle*
- *Titanic (Odeon imzalamış)"*

³⁵ PEGAS tarafından Kuruma sunulan bilgiler kapsamında H. K. isimli şahsın PGS'nin Mısır'da gösterdiği faaliyetlerinin temsilcisi olduğu ve tamamen PGS adına hizmet ve hareket ettiği, Türkiye incoming acentesi olan PEGAS ile herhangi bir bağlantısının bulunmadığı, sadece SGK'dan kendisi ve ailesinin hizmet alabilmesi ve emeklilik hakkının sağlanabilmesi amacıyla PEGAS'ın iştiraki olan Pegas Turizm Otel İşl. İnş. San. ve Tic. A.Ş.'de sigortalı olarak gösterildiği belirtilmiştir.

³⁶ Anılan e-postaların ilgili kısımlarının Türkçe tercümesine yer verilmiştir.

³⁷ "Stop sale" veya "stoplamak" kavramları; turizm sektöründe konaklama işletmelerinin satışlarını geçici olarak durdurması anlamına gelmektedir.

- (73) **Delil 9:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu ve 31.01.2013 tarihinde Concorde De Luxe Resort Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü Ş. S. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-postanın içeriğine aşağıda yer verilmektedir³⁸:

"H. hanım,

B. hanım tarafından size gönderilen fiyatlar daha önce yapılmış görüşmeler doğrultusunda mevcut IATI platformunda kullanılması gereken fiyatlardır. Bu doğrultuda gönderilen fiyatlar paket tur ve/veya paket tatil satan spesifik tur operatörleri için geçerli değildir.

Bu durumda mevcut şartların özellikle ve öncelikle BIBLO GLOBUS için geçerli olmadığını bildirmek isteriz.

Diğer kanallarda satışa sunabilirsiniz."

- (74) **Delil 10:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 02.02.2013 tarihinde Kempinski Hotel The Dome Belek Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. K. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"(...)

Operatorlerinizden birinin Biblo Globus olduğu bilgisi tarafımıza ulasti. mevcut partnerlerimizden oturu ne yazık ki bu durumda Rus Pazarı için sizlerle çalışma sansimiz olmayacak.B. Bey ile yapmış olduğumuz görüşmeye ilişkin olarak, acilen satışı kapatılmasını önemle rica ederim.

(...)"

- (75) Söz konusu e-postaya cevaben aynı gün içerisinde IATI çalışanı H. Y. tarafından Kempinski Hotel The Dome Belek Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. K.'ye gönderilen e-postada yer alan ifadeler aşağıdadır:

"(...)

Tabiki saygi ile karsiliyoruz, fakat diğer pazarlarda diğer operatörlerimiz için çalışmayı isteriz.. Umarım çok yakın zamanda bunları herkes için asılan noktaya geliriz çünkü akdeniz canagında her geçen yıl yatak sayısı artarken pax sayılarını arttıracak operatörlere ihtiyacımız var.. (...)"

- (76) Yukarıdaki e-postanın devamı niteliğinde olan, aynı gün içerisinde Kempinski Hotel The Dome Belek Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. K. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"(...)Rus pazarını kapatalım, Almanya . Belçika ve Local tek yetkili zaten diğer pazarlarda memnuniyetle çalışırız. (...)"

- (77) **Delil 11:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 11.02.2013 tarihinde Ambassador Hotels Ön Büro Müdürü İ. G. tarafından IATI çalışanı E. K.'ya gönderilen e-postadaki ifadeler aşağıda yer verilmektedir:

"(...)

Sizinle daha önceden yaptığımız görüşmeler belirtildiği üzere RUS pazarında Ambassador Otelin bağlayıcı sözleşmeleri doğrultusunda Biblio Globus acentası üzerinden satışa sunulmamasını önemle rica ederiz."

³⁸ E-postada "B. Hanım" olarak anılan şahıs, Concorde De Luxe Resort Hotel çalışanıdır.

- (78) Söz konusu e-posta IATI çalışanı E. K.'dan gelen cevabi yazı³⁹ ile birlikte, 14.02.2013 tarihinde Ambassador Hotels Ön Büro Müdürü İ. G. tarafından, aşağıdaki not eklenerek, PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ya iletilmiştir.

"G. hnm Merhabalar;

Rus pazarında Biblo Globus ile herhangi bir işbirliğimiz söz konusu hiçbir zaman olmamıştır. Ancak sonradan iznimiz dışında bizi satışa sundukları haberini almış bulunmaktayız aynı zamanda iznimiz dışında satışa sunumu engellemiş bulunmaktayız. Zaten söz konusu operatörden direk veya dolaylı hiçbir şekilde satış kabul etmeyeceğimizi açıkça önceden belirtmiş durumdayız. İlginiz ve güveninize teşekkür ederim."

- (79) Ambassador Hotels Ön Büro Müdürü İ. G., yine 14.02.2013 tarihinde IATI çalışanı E. K.'ye, PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nın posta kutusunda bulunan aşağıdaki e-postayı göndermiştir.

"E. Bey Merhaba;

Biblo Globus üzerinde otelimizin satışa sunulmaması talebimizi yinelemek ve Biblo Globus üzerinden direk veya dolaylı hiçbir satışı kabul etmeyeceğimizi üzülerek belirtmek isterim.(...)"

- (80) PEGAS Kontrat Direktörü G. K., İ. G. ve E. K. arasındaki yazışmaları içeren yukarıdaki e-posta silsilesini 15.02.2013 tarihinde (.....)@simenahotels.com adresine iletmıştır.

- (81) **Delil 12:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 12.02.2013 tarihinde MÇS Oasis Beach Club Satış ve Pazarlama Müdürü İ. K. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"O. Hanım Selamlar,

Geçen hafta kontratımızı yaparken de belirttiğim gibi diğer partnerlerimle yaptığımı anlaşmalar gereğince kendilerine 2013 sezonunda BİBLİO GLOBUST ile çalışmayacağımın sözünü vermiştim. Buna istinaden BİBLİO GLOBUST ile çalışmayacağını söylediğimden dolayı bu operatörün satışlarından beni çıkarmanızı rica ediyorum. (...)"

- (82) **Delil 13:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 13.02.2013 tarihinde Begonville Hotel Müdürü A. Ç. tarafından IATI Ege Bölge Müdürü G. A.'ya gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"(...)"

Sizlerin de bildiği, bizim dışımızda oluşan baskı ve otelimizin yaklaşık 250.000 usd dolayında bir kaybı söz konusu olduğundan dolayı ;üzülerek 07.02.2013 tarihinde yapmış olduğumuz kontratın iptal edilerek ,otelimizin online satıştan kaldırılmasını önemle rica ederiz. (...)"

- (83) Söz konusu e-posta 15.02.2013 tarihinde PEGAS Kontrat Direktörü G. K. tarafından Simena Hotels çalışanı C. C.'ye iletilmiştir.

³⁹ Söz konusu cevabi yazıda "İ. Bey Merhaba, Yapmış olduğunuz bilgilendirme doğrultusunda gerekli işlem yapılacaktır. İyi çalışmalar dileriz." ifadeleri yer almaktadır.

- (84) **Delil 14:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 14.02.2013 tarihinde Belkon Hotel Satış Müdürü A. K. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

"(...)

Dün telefonla yapmış olduğumuz görüşmeye istinaden tarafınıza vermiş olduğum RUS fiyatları iptalini ister lütfen gün içerisinde sistemden çıkarılmasını rica ediyorum...2013 yaz sezonu için yapmış olduğum kontratlarda sizin çalışmış olduğunuz tur operatörü BİBLİO GLOBUS olamayacağı garantisini vererek imzalanmıştır..Konuyla ilgili diğer acentelereden gelen tepkiler üzerine üzülen İATI rusya satış kanalını kapatmak zorunda kaldım tarafınıza vermiş olduğum fiyatlar geçerlilik taşımayacağı gibi gerçekleşen satışlarda konfirme verilmeyecektir.Konuyla ilgili tarafıma bilgi verilmesini rica eder , iyi çalışmalar dilerim."

- (85) **Delil 15:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 14.02.2013 tarihinde Grand Haber Hotel Satış Pazarlama Müdür Yardımcısı A. Z. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

"(...)

*Aşağıda belirtilen tarihler arasında tüm oda tiplerindeBDT PAZARINDA **satışlarınızı durdurmanızı** rica ederiz.*

Tarihler : 14.02.2013 (dahil) – 31.10.2013 (dahil)

Oda Tipi : Tüm oda tipleri"

- (86) **Delil 16:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 14.02.2013 tarihinde Güral Premier Hotel Genel Müdürü A. A. tarafından IATI çalışanı B. G.'ye gönderilen ve IATI çalışanı H. Y.'ye bilgi olarak iletilen 'Iati satışlarının durdurulması hakkında' konulu e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

"B. Bey Merhaba,

yapmış olduğumuz telefon görüşmemizde de belirtmiş olduğum gibi Biblo Globus'a sisteminiz üzerinden satış imkanı tanıdığınız için üzülen Güral Premier tesislerini "gün içerisinde" sisteminizden çıkarmanızı üzülen bildirmek isteriz. (...)"

- (87) **Delil 17:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 14.02.2013 tarihinde Kemer Holiday Club Satış ve Pazarlama Müdürü S. D. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen 'ACİLLEN OTEL SATIŞININ DURDURULMASI' konulu e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

"Sayın E. Bey,

İati üzerinden biblo globus otelimizin (KEMER HOLIDAY CLUB) satışının acilen durdurulmasını önemle rica ederiz.Gelecek herhangi bir satışın konfirmesi yapılmayacaktır."

- (88) **Delil 18:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 14.02.2013 tarihinde XPERIA Group Genel Müdür Yardımcısı A. G. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen 'FW: GLOBUS' konulu e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

"Merhabalar H. Hanım,

Görüşüğümüz üzere firmanızın Globus Travel ile çalıştığını farketmiş bulunmaktayız.

Önceden imzalanmış kontratlarımızda bulunan maddeye istinaden Globus Travel tarafından satışımızı kapatmanızı rica eder,(...)"

- (89) **Delil 19:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 14.02.2013 tarihinde (.....)@susesihotel.com adresinden IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

"H. hanım merhaba ,yapmış olduğumuz görüşmeye istinaden Biblio Globus ile çalışmayacağımızı tarafınıza iletmiştik . Fiyatlarımızı sisteme girdiğinizi öğrenmiş bulunuyoruz . Kararımız kesin olup bizi sistemden acilen çıkarmanızı rica ediyoruz. (...)"

- (90) **Delil 20:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 14.02.2013 tarihinde Stone Group Hotels Satış Temsilcisi F. A. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen 'BIBLIO GLOBUS STOP SALES' konulu e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

"E. bey selamlar, (...)"

Daha önce imzalamış olduğumuz 2013 yaz IATI kontrat anlaşmamız üzerinden BIBLIO GLOBUS tarafından tesislerimizin satışlarının yapıldığı tespit edilmiş olup, bu durum bizleri diğer tour operatörlerimiz ile zor durumda bırakmaktadır.

Sizlerin de bildiği üzere, IATI üzerinden BIBLIO GLOBUS için anlaşma imzalanmadığını ve IATI kontrat fiyat ve şartlarımızın BIBLIO GLOBUS için geçerli olmadığını hatırlatmak isteriz. 14.02.2013 tarihi itibarıyla BIBLIO GLOBUS satışlarının durdurulmasını ve Biblio Globus'un tüm satış kanallarından Otellerimizin çıkarılmasını rica ederiz

P.S: BIBLIO GLOBUS otellerimizde satışa açılmamıştır ve 2013 sezonunda satışa kapalıdır.

(...)"

- (91) Söz konusu e-postaya cevaben, aynı gün içerisinde IATI çalışanı E. K. tarafından Stone Group Hotels Satış Temsilcisi F. A.'ya gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"F. Hanım Merhaba,

Mailinize istinaden gerekli görüşme yapılacaktır.(...)"

- (92) Yukarıdaki e-postaların devamı niteliğinde olan ve 15.02.2013 tarihinde Stone Group Hotels Satış Temsilcisi F. A. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"E. bey selamlar,

Telefon görüşmemize istinaden; Biblio Globus'un hala satışa kapatılmaması nedeniyle, bugün itibarıyla sezon sonunda kadar tüm tesislerimiz IATI'nin çalışmış olduğu tüm satış kanalları satışa kapatılmıştır.

Sisteminizden gerekli işlemlerin yapılmasını rica ederiz.(...)"

- (93) Söz konusu e-postayla ilişkili olarak aynı gün içerisinde Stone Group Hotels Satış Temsilcisi F. A. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen diğer bir e-postada ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"E. bey,

R. bey'ile L. bey'in bugünkü görüşmesine istinaden, Biblio Globus'un tüm satış kanallarında satışa kapalı olacaktır ve 2013 yılında satışa yapmayacaktır.

Bugünkü görüşme neticesinde IATI üzerinden satış yapabilirsiniz. Aşağıdaki IATI stop sale'miz iptal edilmiştir. (...)"

- (94) **Delil 21:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 15.02.2013 tarihinde Delphin Hotels çalışanı E. A. tarafından IATI çalışanı B. G.'ye gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Sayın G., (...)

Tarafınızla imzalamış olduğumuz 2013 Yaz Sezonu Kontenjan Sözleşmesindeki Rus Pazarı fiyatlarının Biblio Globus operatörü için geçerli olmadığını bilgilerinize sunar, konuyla ilgili teyidinizi rica ederiz."

- (95) **Delil 22:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu ve ayrıca PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 15.02.2013 tarihinde Barut Hotels çalışanı S. Ö. tarafından IATI çalışanları H. Y.'ye ve H. Ö.'ye gönderilen "IATI" konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

"Merhaba H. hanım ve H. bey,

Dün yapmış olduğumuz görüşmeler doğrultusunda, otellerimizin halen Biblioglobus web sitesinde satışa sunulduğunu görmüş bulunuyoruz.

Yönetimimizin almış olduğu karar doğrultusunda sizlerle bu doğrultuda diğer operatörleriniz ve pazarlarınız için de çalışamayacağımızı, anlaşmamızı tek taraflı olarak iptal ettiğimizi bildiririz."

- (96) Söz konusu e-posta aynı gün içerisinde Barut Hotels Satış ve Pazarlama Yöneticisi Y. B. tarafından, aşağıdaki not eklenerek, Barut Hotels'in bazı çalışanlarına iletilmiştir.

"Arkadaşlar,

Aşağıda mevcut yazışma doğrultusunda; İati'den gelebilecek rezervasyonların hiçbirini kabul etmeyeceğimizi bildirmek isteriz. (...)"

- (97) Yukarıdaki e-posta silsilesi 08.03.2013 tarihinde Barut Hotels Satış ve Pazarlama Yöneticisi Y. B. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ya iletilmiştir. Bu e-postada şu ifadeler yer almaktadır:

"G. Hanım merhabalar,

S. Hanım'ın İati ile yapmış olduğu yazışma ve Barut Hotels olarak tüm otellerimizin yetkililerine göndermiş olduğumuz iç yazışma bilgilendirmemiz mevcuttur."

- (98) **Delil 23:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 18.02.2013 tarihinde Hotel Grand Pearl Resort&Spa Genel Müdürü H. K. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"Merhaba O. Hanım

İATI ile yapmış olduğumuz kontratta TL, EURO ve DOLLAR fiyatlarımızı mevcut. Lakin Dollar fiyatlarımızı Rus Tur Operatörünüz Biblo Globus afişe etmiş bulunmaktadır. Sizlerden ricamız Rusya da Biblo Globusun fiyatlarımızı çıkmaması ve Grand Pearl olarak satış yapmamasıdır. (...)"

- (99) **Delil 24:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 18.02.2013 tarihinde Sealife Family Resort Hotel Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı E. H. T. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"H.

Tarafınıza vermiş olduğumuz b2b fiyatlarımızın Biblio Globus portföyünden çıkarılması ricadır."

- (100) **Delil 25:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu ve ayrıca TEZ'de yapılan yerinde incelemede elde edilen, 19.02.2013 tarihinde Nar Hotels Genel Müdürü C. C. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

*“Daha önce telefonda yapmış olduğumuz görüşmeye rağmen Nar Hotel fiyatları Biblio Globus sayfalarında görülmektedir.
Otelimizin ivedi olarak satıştan kaldırılmasını rica ederim.”*

- (101) Söz konusu e-postayla ilgili olarak 27.02.2013 tarihinde Nar Hotels Genel Müdürü C. C. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen e-postada ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

*“19 şubat tarihli yazıma ve sonrasında yapmış olduğumuz telefon görüşmelerimize rağmen Nar Hotel, Biblio Globus tarafından satışa sunulmaya devam edilmektedir.
27.02.2013 tarihi itibarıyla Nar Hotel, 26.04.2013-31.10.2013 tarihleri arasında sistemsel olarak satışa kapatılmıştır.”*

- (102) Söz konusu e-posta “bilginize” notu ile 27.02.2013 tarihinde TEZ, ANEX, PEGAS, ODEON çalışanlarına ve (.....)@intourist.com.tr ile (.....)@tui.com.tr adreslerine iletilmiştir⁴⁰.

- (103) **Delil 26:** ODEON'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 20.02.2013 tarihinde Asteria Hotels & Resorts Satış ve Pazarlama Sorumlusu G. Ö. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen “Asteria Hotels – IATI/Satışa kapalı pazarlar hk.” konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

*“Sayın Y.,
2013 yaz sezonuna yönelik tarafınızla yapmış olduğumuz anlaşmaya istinaden;
Tesislerimizin acentanız tarafından pazarlanabileceği ülkeler Batı Avrupa ülkeleri (Almanya, Belçika, Hollanda, İngiltere, İsviçre, Avusturya, Lüksemburg, Fransa) olup, bu ülkeler dışındaki ülkelerde (Rus ve BDT Pazarı) tesislerimizin satışını durdurmanızı önemle rica ederiz.
Tarafınıza verilmiş olan USD bazlı fiyatlarımızın, Ortadoğu ülkeleri (İran Irak, Suriye) için geçerliliğini koruduğunu belirtir, satış kanallarınızı bu bilgi doğrultusunda yönlendirmenizi rica ederiz. (...)”*

- (104) Söz konusu e-posta 11.03.2013 tarihinde Asteria Hotels & Resorts Satış ve Pazarlama Sorumlusu H. Ş. tarafından ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye aşağıdaki notla birlikte iletilmiştir.

*“Merhaba H. Bey,
Geçtiğimiz günlerde telefonda gerçekleşen görüşmemizde bahsetmiş olduğunuz üzere, latı sistemindeki Rus Pazarına iletilen stop sale bildirimimizi aşağıda bilgilerinize sunarız.
Değerli işbirliğimizin artarak devamını dileriz.”*

⁴⁰ Söz konusu e-posta adreslerinin Intourist ve TUI markalarıyla faaliyet gösteren tur operatörlerinin ya da bunların Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten seyahat acentelerinin çalışanlarına ait olduğu tahmin edilmektedir.

- (105) **Delil 27:** ODEON'da yapılan yerinde incelemede elde edilen, 21.02.2013 tarihinde Klas Hotels Satış ve Pazarlama Koordinatörü H. Y. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-postada yer alan ifadeler aşağıdaki gibidir:

"Sayın O. Y.,

Gurubumuza bağlı Klas Dom Hotel ve Klas Boutique Hotel de BDT PAZARI 2013 yaz sezonu için Odeon Tour ile tek yetkililik anlaşması yapılmıştır. Bu sebeple BDT pazarında ki satışlarınızı durdurmanızı önemle rica eder, diğer pazarlarda ki satışlarınızı ve desteğinizin devamını ümit ederiz.

(...)

Not; İleriye dönük olabilecek satışlarınız KONFİRME edilmeyeceği için misafirlerinizin bir sorun yaşamaması adına konuya hassasiyet göstermenizi önemle rica ederiz."

- (106) Söz konusu e-posta 07.03.2013 tarihinde Klas Hotels Satış ve Pazarlama Koordinatörü H. Y. tarafından ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye aşağıda yer verilen ifade ile iletilmiştir.

"Sayın H. Ç.,

Aşağıda IATI Travel e satışlarınızı durdurmaları yönünde gönderdiğim mail aşağıda bilgilerinize sunulmuştur."

- (107) **Delil 28:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 25.02.2013 tarihinde Sirene Belek Hotel Satış Müdürü D. E. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"Merhaba H. Hanım, (...)

Telefon görüşmemizde de bahsettiğim üzere internette, partneriniz olduğunu öğrendiğimiz Biblo Globus' un tesisimize yönelik paketlerini görmüş bulunmaktayız. Kendileri ile kontrat yapmadığımız ve fiyat beyanında bulunmadığımız için Sirene Belek ve Sirene Diamond olarak görünen fiyatların acilen kaldırılmasını rica etmekteyiz. Gerekli değişiklikleri yaptırmanızı önemle rica eder, saygılarımızı sunarız."

- (108) **Delil 29:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 25.02.2013 tarihinde Crystal Hotels Resort&Spa Satış ve Pazarlama Müdürü Ö. Ş. tarafından IATI çalışanları B. A. ile B. G.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"Sayın A. ve Sayın G.

Tarafınızla yapmış olduğumuz 2013 yaz sezonu IATI AG anlaşmasının Rusya pazarında BİBLO GLOBUS Tur operatörü tarafından tüm şartlarının özellikle web sayfasında afişe edildiği ve satış yapıldığı tarafımızca tespit edilmiştir.

İATI AG kontratı sadece İATI web sayfası veya diğer kendine ait ambleminin olduğu satış kanallarında kullanılabilir.

Bu nedenle BİBLO GLOBUS Tur operatörü üzerinden gelebilecek tüm rezervasyonların kesinlikle kabul edilmeyeceğini beyan eder ,bununla ilgili tüm satış kanallarının derhal kapatılmasını ve özellikle web sayfalarında tüm Crystal otellerinin kaldırılmasını önemle rica ederiz.

Aksi bir durumda İATI AG ile olan işbirliğimiz ciddi olarak zarar görecektir ve kontrat iptaline yol açabilecektir. (...)"

- (109) **Delil 30:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 26.02.2013 tarihinde Vera Hotel Verde Satış Pazarlama Müdürü P. A. tarafından IATI çalışanı H. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

*“Merhaba H.,
Biblio Globus'un sisteminizden fiyat aldığı ve tesislerimizi satışa çıkardığı tespit edilmiştir.
Bizim büyük tur operatörleriyle yapmış olduğumuz bağlayıcı anlaşmalar gereği, bu durumu kabul etmemiz imkansızdır.
Mevcut extra-netimiz olmadığından tüm sezonu her fiyattan TÜM OTELLERİMİZDE satışa kapatmanızı rica ediyorum.
İati üzerinden gelecek satışlar not-confirmedir. Kabul edilmeyecektir. (...)”*

- (110) **Delil 31:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 27.02.2013 tarihinde Gelidonya Hotel Satış Pazarlama Müdürü E. E. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

*“E. bey merhaba,
21 ŞUBATTA DOLULUKLARIMIZDAN DOLAYI VE KONTRATIMIZIN OLMAMASI NEDENİ İLE SİZE STOP GEÇMEMİZE RAĞMEN BIBLIO GLOBUS SİTESİNDE HALEN SATIŞA AKTİF GÖRÜNÜYORUZ.
REZERVASYON GELMESİ DURUMUNDA NOT CONFIRMED VERİLECEĞİNİ BİLMENİZİ İSTERİZ.RUS PAZARI KONTURATIMIZ OLMADIĞINDAN DOLAYI BIBLIO GLOBUS TA SATIŞAN KALDIRMANIZI ÖNEMLİ RİCA EDERİM.”*

- (111) Aynı konuyla ilgili olarak, yine, IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 27.02.2013 tarihinde Gelidonya Hotel Genel Müdürü E. İ. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen diğer bir e-postada ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*“Sayın E. K.
21.02.2013 tarihinde otelimizin doluluklarından dolayı tarafınıza bildirmiş olduğumuz “01.04.2013 ile 31.10.2013 tarihleri arasında STOP SALE” ‘e rağmen gerek sisteminizde, gerekse sizin üzerinizden satış yapan acentalarda otelimizin halen satışına devam etmekteyiz.
Tarafımıza stop öncesi göndermiş olduğunuz rezervasyonların haricinde gelecek olan hiçbir rezervasyonunuzu konfirme edebilmemiz maalesef mümkün değildir. Sizden ricamız otelimizin satışlarını bir an evvel durdurmanızdır. (...)”*

- (112) **Delil 32:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 08.03.2013 tarihinde TEZ Genel Müdür Yardımcısı S. İ. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye gönderilen “BİBLİO GLOBUS BODRUM” konulu e-postanın ilgili kısımlarına aşağıda yer verilmektedir:

*“Sevgili G. Hnm ;
Bugun telefonda basettiğim gibi BIBLIO GLOBUS'un Bodrum Bölgesinde 35 tesisi satışa açtığı tespit edilmiştir.
Açılan Tesislerin listesini ve hangi tur operatörleriyle çalıştığını Ek'teki listede bulabilirsiniz.
Tesislerle yaptığımız ön görüşmede çok büyük orandaki tesislerin IATI ile kontrat yapmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle IATI'nin yerel bir firma olan, Kazak ve Beyaz Rusya pazarında faaliyette bulunan BRONTES TOUR ile işbirliğine gittiği tespit edilmiştir.
(...)”*

- (113) **Delil 33:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 02.04.2013 tarihinde IC Hotels Genel Müdürü D. B. tarafından BIBLIO GLOBUS İcra Kurulu Başkanı A. T.'ye gönderilen e-postanın ilgili kısımlarına aşağıda yer verilmektedir⁴¹:

“Sayın Bay T., (...)

“**IC Otelleri**” olarak 2013 yaz sezonunda Biblio Globus ile ve/veya Biblio Globus adına Türkiye’den bir firmayla işbirliği için herhangi bir **sözleşme imzalamamış olmamızdan dolayı, Biblio Globus, internet sitesinde yer verdiği konaklama ve paket fiyatları adına yetkili değildir ve Biblio Globus’un “IC OTELLERİ” satışları geçersizdir.**

Biblio Globus’tan gelen bütün rezervasyonların “IC Otelleri” tarafından satışa kapatılacağını ve Biblio Globus’un rezervasyon fişi ile gelen turistlerin check-in işlemlerinin yapılmayacağını lütfen dikkate alınız.

Yukarıda bahsedilen durumları göz önüne alarak, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, “IC Otelleri”nin (Antalya) **satışlarının derhal durdurulması** konusunda ısrar ediyoruz.”

- (114) Söz konusu e-postanın aynı gün içinde IC Hotels Genel Müdürü D. B. tarafından “Aşağıdaki yazı Biblio Globus Genel Müdürü Mr. T.’a tarafımdan gönderilmiştir.” notuyla PEGAS Kontrat Direktörü G. K.’ye ileildiği görülmektedir.

- (115) Yukarıda bahsedilen e-posta silsilesi 19.04.2013 tarihinde PEGAS Kontrat Direktörü G. K. tarafından (.....)@hotmail.com ve (.....)@saphirhotels.com.tr e-posta adreslerine iletilmiştir.

- (116) **Delil 34:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 04.04.2013 tarihinde Özkaymak Hotel Genel Müdürü B. Ç. tarafından BIBLIO GLOBUS’a ait e-posta adreslerine, Özkaymak Otellerine ait çeşitli e-posta adreslerine ve ODEON Ürün Müdürü H. Ç.’ye gönderilen e-postaya aşağıda yer verilmektedir⁴²:

“(…)

“**ÖZKAYMAK OTELLERİ - (SELECT, İNCEKUM, FALEZ, MARİNA, ALAADDİN) 6 OTELİN TAMAMI**” olarak 2013 yaz sezonunda Biblio Globus ile ve/veya Biblio Globus adına Türkiye’den bir firmayla işbirliği için herhangi bir **sözleşme imzalamamış olmamızdan dolayı, Biblio Globus, internet sitesinde yer verdiği konaklama ve paket fiyatları adına yetkili değildir ve Biblio Globus’un “ÖZKAYMAK OTELLERİ” satışları geçersizdir.**

Biblio Globus’tan gelen bütün rezervasyonların “ÖZKAYMAK OTELLERİ” tarafından satışa kapatılacağını ve Biblio Globus’un rezervasyon fişi ile gelen turistlerin check-in işlemlerinin yapılmayacağını lütfen dikkate alınız.

Yukarıda bahsedilen durumları göz önüne alarak, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, “ÖZKAYMAK Otelleri”nin (Antalya) **satışlarının derhal durdurulması** konusunda ısrar ediyoruz.

(…)

⁴¹ Anılan e-postanın ilgili kısımlarının Türkçe tercümelerine yer verilmiştir.

⁴² Söz konusu e-posta, 05.04.2013 tarihinde bir BIBLIO GLOBUS çalışanı tarafından IATI çalışanı E. K.’ye iletilmiş olup, başvurusu kapsamında IATI tarafından da Kurumumuza sunulmuştur. Anılan e-postanın ilgili kısımlarının Türkçe tercümelerine yer verilmiştir.

- (117) Söz konusu e-posta 26.04.2013 tarihinde Özkaymak Falez Otel Genel Müdürü Ü. U. tarafından PEGAS Kontrat Müdürü Y. Ö.'ye, ODEON Ürün Müdürü E. T.'ye ve ANEX çalışanı T. A.'ya iletilmiş ve bilgi olarak TEZ Genel Müdür Yardımcısı F. Y.'ye sunulmuştur. Bu e-postanın iliştiirildiği e-postada Ü. U. tarafından aşağıdaki ifadeler kaleme alınmıştır:

“Sevgili Arkadaşlarım,

Özkaymak Falez Otel olarak bahse konu olan Biblio Globus arsında her hangi bir iş birliği olmamakla beraber aşağıdaki yazışmada da göreceğiniz gibi 4.nisan.2013 tarihinde tüm ÖZKAYMAK otelleri adına Biblio Globus yetkililerine herhangi bir anlaşmamız olmadığı ve bu suretle otellerimiz adına herhangi bir satış yapamayacağı ve bizi satıştan çıkarması için gerekli yazışma yapılmıştır.

Bu gün elimize ulaşan ve Biblio Globus satışları olduğu beyan edilen 5 adet rezervasyon ise sistemimizde Belmando Tour rezervasyonu olarak görünmektedir. Bunun üzerine Özkaymak Falez Otel olarak Belmendo Tour satışlarını da bütün pazarlarda 31.10.2013 tarihine kadar durdurmuş bulunuyoruz.

Bütün bu süreçte partnerliğimize zarar verecek hiçbir anlaşma veya uygulama tarafımızdan yapılmadığı aşikardır.

Bu sebeple aramızdaki işbirliğinin aksamaması yönünde acil önlem ve desteklerinizi bekleriz.

(...)

Ps: Belmondo tour stop yazısı ikinci maille gönderilecektir.”

- (118) **Delil 35:** TEZ’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 05.04.2013 tarihinde TEZ Kontrat Müdürü F. Y. tarafından ODEON Genel Müdür Yardımcısı H. K.’ye gönderilen “Oteller” konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

“F. Bey ile yapmış olduğunuz görüşmeye istinaden Biblio Globus ile ilgili konu için seçmiş olduğumuz oteller aşağıda bilginize sunulur.

Delphin Palace

Rixos Sungate

Titanik Deluxe Belek

Letoonia Golf Resort

Spice Hotel

Vogue Avangard

Sunfire Beach

Club Hotel Sunbel

Blauhimmel”

- (119) **Delil 36:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 12.04.2013 tarihinde⁴³ Grand Ring Hotel yönetimi tarafından BIBLIO GLOBUS İcra Kurulu Başkanı A. T. ile BIBLIO GLOBUS'a ait bir başka e-posta adresine gönderilen ve içlerinde (.....)@hotmail.com⁴⁴ adresinin de bulunduğu üç e-posta adresine bilgi olarak sunulan e-postaya aşağıda yer verilmektedir⁴⁵:

“(..)

“Grand Ring Otel ve Ring Beach Otel” olarak 2013 yaz sezonunda Biblio Globus ile ve/veya Biblio Globus adına Türkiye’den bir firmayla işbirliği için herhangi bir **sözleşme imzalamamış olmamızdan dolayı, Biblio Globus, internet sitesinde yer verdiği konaklama ve paket fiyatları adına yetkili değildir ve Biblio Globus’un “ÖZKAYMAK OTELLERİ” satışları geçersizdir.**

Biblio Globus’tan gelen bütün rezervasyonların “Grand Ring Otel ve Ring Beach Otel” tarafından satışa kapatılacağını ve Biblio Globus’un rezervasyon fişi ile gelen turistlerin check-in işlemlerinin yapılmayacağını lütfen dikkate alınız.

Yukarıda bahsedilen durumları göz önüne alarak, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, “Grand Ring Oteli ile Ring Beach Oteli”nin (Antalya) **satışlarının derhal durdurulması** konusunda ısrar ediyoruz”

- (120) Bu e-posta 12.04.2013 tarihinde (.....)@hotmail.com adresinden PEGAS Kontrat Direktörü G. K.’ya iletilmiştir.

- (121) **Delil 37:** BELMONDO tarafından sunulan ve 16.04.2013 tarihinde Prestige Hotel Satış Pazarlama Müdürü V. D. tarafından BELMONDO çalışanı S. A.’ya gönderilen “Rus Pazarı Stop Sale” konulu e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

“Merhabalar S. Hanım,

Yapmış olduğumuz görüşmeye istinaden Rus Pazarı satışlarımızın kapatılması diğer pazarlarda satışlarımızın devam etmesi konusunda gereğini rica ederiz.”

- (122) **Delil 38:** ODEON’da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 16.04.2013 tarihinde ODEON Genel Müdür Yardımcısı H. K. tarafından ODEON’un ortaklarından biri olan C. Y.’ye gönderilen ve OTİ çalışanlarına bilgi olarak sunulan “GREEN NATURE MARMARIS” konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

“C. BEY,

GREEN NATURE BIBLOYLU STOPLAMAYACAGI ICIN PEGAS OTELI TUMSEZON STOPLADI

BİZDE STOPLAYALIMMI?

KONUyla ILGILI YORUMUNUZU RICA EDERİM.”

- (123) Söz konusu e-postaya cevaben aynı gün içerisinde C. Y. tarafından gönderilen e-postada ise aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

“Hemen stoplansin ve diger otellere ornek olarak da kullanilsin. Tez ve Anex’e de bildirin...”

⁴³ Delil 36’dan Grand Ring Hotel tarafından BIBLIO GLOBUS’a atılan e-postanın tarihi görülememektedir. Bununla birlikte söz konusu e-postanın 12.04.2013 tarihinde Grand Ring Hotel çalışanı tarafından PEGAS çalışanına iletilmiş olması nedeniyle ilk e-postanın gönderildiği tarihin de 12.04.2013 olabileceği tahmin edilmektedir.

⁴⁴ Grand Ring Hotel’in Kuruma sunmuş olduğu bilgiler çerçevesinde (.....)@hotmail.com adresinin Grand Ring Hotel Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. B.’ye ait olduğunu belirtmiştir.

⁴⁵ Anılan e-postanın ilgili kısımlarının Türkçe tercümelerine yer verilmiştir.

- (124) **Delil 39:** BELMONDO tarafından sunulan, 18.04.2013 tarihinde Maya World Hotels Rezervasyon Şefi İ. Ü. tarafından BELMONDO çalışanına gönderilen ve ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye de bilgi olarak iletilen e-postada aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

"İyi günler Sn. Partnerimiz ;

Rus Pazarında ki internet sayfaları kontrol edildiğinde Biblio Globus'un Maya World Group bünyesinde mevcut Hotel'lerimizi internet sayfasına yerleştirdiği ve satış yapmaya çalıştığı gözlenmiştir.Belmondo Travel olarak şirketinizin Biblio Globus ile çalıştığı tespit edilmiştir.Bu sebepten dolayı 2013 Yaz sezonunda BDT Pazarı'ndaki satışlarınızı Tüm Hoteller'imiz de kapatmanızı rica ederiz.

Yakın işbirliğimizin artarak devamını ümit eder, iyi çalışmalar dileriz."

- (125) **Delil 40:** ODEON'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 18.04.2013 tarihinde ODEON Kontrat Müdür Yardımcısı B. E. Y. tarafından ODEON Satış ve Pazarlama Birimi çalışanı E. D.'ye gönderilen "RE: Classic Voyage Info Turu-Değişiklik" konulu e-postada yer alan ifadeler aşağıdaki gibidir:

"Aşağıda üzeri kırmızı boyalı Tesislerin Classic Voyage Info Gezisinden çıkartılması gerekmektedir.(Biblo Globus ile çalıştığı için Stoptadıklarımız). Tur Operatörü dilerse bunların yerine başka tesis koyabiliriz veya sıkışık programı bunları çıkartarak rahatlatmış olabiliriz. Operatöre bu durumun aktarılmasını ve Son Durumun ne olacağını bilgi vermenizi rica ederim."

25.04.2013	SARIGERME-MARMARIS INSPECTIONS	TIME	KUSADASI GOLF RESORT
...			
AQUA HOTEL		16:00 – 16:30	
CAPRICE BEACH HOTEL		16:45 – 17:00	
...			

- (126) **Delil 41:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 19.04.2013 tarihinde Starlight Hotel çalışanı M. G. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen "Biblio Globus Tur Op. Hk." konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır⁴⁶:

"(...)

Otellerimizin Rusya pazarında Biblio Globus Tur Operatörü üzerinden satışa sunulduğu gözlemlenmiştir.

Bahse konu Tur Operatörü planlamalarımız içinde yer almadığından , satışa kapatılmasını ve internet sitelerinden kaldırılmasını talep ederiz."

Şu ana kadar teyid edilmiş rezervasyonlarınız konfirme olup, bundan sonra bahse konu Tur operatörü tarafından yeni gönderilen rezervasyon alınmayacağını bilgilerinize sunarız."

- (127) Söz konusu e-posta 26.04.2013 tarihinde Starlight Hotel çalışanı M. G. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ya "Sevgili G., Aşağıdadır." notuyla iletilmiştir.

⁴⁶ Söz konusu ifadede geçen "konfirme" kavramı, onay ya da onaylama anlamına gelmektedir. Turizm sektöründe konaklama işletmesi, kendisine gönderilen müşteri rezervasyon formunu veya oda/müşteri listesini imzalayıp kaşeler ve acenteye geri gönderir. Bu işlem konfirme (onaylama) olarak adlandırılmaktadır.

- (128) **Delil 42:** BELMONDO tarafından sunulan, 19.04.2013 tarihinde Grand Prestige Hotel-Side Satış Pazarlama Sorumlusu D. K. tarafından, BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye "BİBLİO GLOBUS BELMONDO" adlı bir Word dosyasını ek olarak içeren bir e-posta gönderilmiş ve bu e-posta ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye, ODEON Genel Müdür Yardımcısı H. K.'ye ve ANEX Ürün ve Kontrat Departmanı çalışanı Ö. A.'ya bilgi olarak sunulmuştur. Bu e-postanın ekinde yer alan belge aşağıdaki gibidir:

"(...)

Biblio Globus üzerinden yapacağınız satışlarınızı otelimizde konaklatamayacağız. Bu nedenle satış listesinden çıkarmanızı rica ederiz.

Başka acentalarınızın misafirlerini memnuniyetle kabul eder iyi çalışmalar dileriz."

- (129) **Delil 43:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve Sailor's Beach Club&Park Satış Pazarlama ve Ön Büro Müdürü Ç. A. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen ve bilgi olarak ANEX Genel Müdür Yardımcısı M. Y.'ye ve info@sailorsbeachclub.com adresine sunulan e-postaya aşağıda yer verilmektedir⁴⁷:

"E. Hn,

(...) İMZALANMIŞ OLAN 2013 YAZ SEZONU KONTRATINDA BELİRTİLEN PAZARLARDAN (RUS VE BDT) GELECEK MİSAFİRLERİNİZİN BİRLİKTE GETİRECEKLERİ VOUCHERLARDA RUS TUR OPERATÖRÜ BİBLİO GLOBUS TARAFINDAN GELDİĞİ TESPİT EDİLECEK MİSAFİRLERİNİZİN OTELE ALINMAYACAĞINI TARAFINIZA BİLDİRİR. (...)"

- (130) PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nin bilgisayarından alınan bu e-posta, 19.04.2013 tarihinde info@sailorsbeachclub.com adresinden PEGAS'ın kontrat departmanına ait e-posta grubuna gönderilmiştir

- (131) **Delil 44:** BELMONDO tarafından sunulan ve ayrıca PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 19.04.2013 tarihinde Saphir Hotels Ön Büro Müdürü H. Y. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen ve ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye, ODEON Genel Müdür Yardımcısı H. K.'ye, PEGAS Genel Müdürü E. A.'ya, PEGAS çalışanları B. Ü. ile G. K.'ye, TEZ Genel Müdür Yardımcısı F. Y.'ye ve ANEX Genel Müdür Yardımcısı M. Y.'ye bilgi olarak sunulan e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

"SAYIN E. HANIM,

EKTE BIBLIO GLOBUS SATISLARI İLE İLGİLİ YAZIMIZ GONDERİLMİSTİR. GEREĞİNİ BİLGİLERİNİZE SUNARIZ."

⁴⁷ Söz konusu belgede geçen "Voucher" kavramının kelime anlamı 'makbuz' olup, otel ve acenteler arasındaki rezervasyon işlemlerinde kullanılan, acentenin adı, amblemi, adresi, telefon numaraları, voucher'ı düzenleyen kişi ile otelde onay veren rezervasyon memurunun adı gibi rezervasyon bilgilerini içeren basılı formlardır.

- (132) E-postanın ekinde yer alan "BIBLIO GLOBUS HK." başlıklı 19.04.2013 tarihli belgede yer alan ifadeler ise aşağıdaki gibidir:

"SAYIN E. HANIM,
RUS PAZARINDAKİ İNTERNET SAYFALARINDA, **BIBLIO GLOBUS' UN SAPHIR HOTEL VE SAPHIR HOTEL&SPA'YI İNTERNET VE 2013 KATALOĞUNDA BİZİM ONAYIMIZ OLMADAN YER VERDİĞİ VE SATIŞ YAPMAYA ÇALIŞTIĞI ÖĞRENİLMİŞTİR.**

SAPHIR HOTELS OLARAK, BIBLIO GLOBUS İLE BİR ANLAŞMAMIZ OLMADIĞI GİBİ, ONLARLA ÇALIŞAMAK İSTEMEDİĞİMİZİ AÇIK BİR ŞEKİLDE BELİRTİYORUZ. BU NEDENLE; 20/04/2013 TARİHİNDEN İTİBAREN, BIBLIO GLOBUS' UN SATIŞLARINI KABUL ETMEYECEĞİMİZİ ÜZÜLEREK BİLDİRİYORUZ. 20/04/2013 TARİHİNDEN İTİBAREN YENİ YAPILACAK SATIŞLARINIZIN HANGİ ACENTA (REISEBUERO) ÜZERİNDEN SATILDIĞI MUTLAKA REZERVASYON FİŞİ ÜZERİNDE BELİRTİLECEKTİR. AKSİ HALDE EKSİK BİLGİ NEDENİYLE **KONFİRME EDİLMEMEYECEKTİR.**

BIBLIO GLOBUS'UN İNTERNET SAYFASINDAN, REKLAM, SATIŞ VE BROŞÜR V.B. TANITIMLARINDAN SAPHIR HOTEL VE SAPHIR RESORT&SPA 'NİN KALDIRILMASINI, KANUNİ HAKLARIMIZIN SAKLI KALMASI KAYDIYLA, GEREĞİNİN YAPILMASINI BİLGİLERİNİZE ARZ EDERİZ."

- (133) Aynı konuyla ilgili olarak 23.04.2013 tarihlerinde Saphir Hotels Ön Büro Müdürü H. Y. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö. ile product@belmondotravel.net adresine gönderilen ve ODEON Genel Müdür Yardımcısı H. K.'ye, ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye, PEGAS Genel Müdürü E. A.'ya, PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye, PEGAS Alanya Kontrat Müdürü B. Ü.'ye, TEZ Genel Müdür Yardımcısı S. İ.'ye, TEZ Genel Müdür Yardımcısı F. Y.'ye, TEZ çalışanı G. H.'ye, ANEX Genel Müdür Yardımcısı M. Y.'ye ve product@anextour.com e-posta adresine bilgi olarak iletilen e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

"SAYIN E. HANIM,
DAHA ONCEDE (BIRKAC GUN ONCE) AYNI KONUDA **BIBLIO GLOBUS İLE CALISMAK İSTEMEDİĞİMİZİ VE HERTHANGİ BİR ANLAŞMAMIZ OLMADIĞINI SIZLERE BILDIRMISTIK. ANCAK, SATISA KAPATILAN OTELİMİZ BUGUN TEKRAR İNTERNET SAYFASINDA SATISA ACILDIĞI GORULMUSTUR.BU NEDENLE, BUNU İSTEMEDİĞİMİZİ TEKRAR BILDIRIYORUZ.AYRICA DAHA ONCE GONDERDİĞİMİZ YAZIMIZI EKTE TEKRAR KONUNUN ONEMI HASEBİYLE GONDERIYORUZ**
(...)"

- (134) **Delil 45:** ANEX'te yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 02.05.2013 tarihinde Kleopatra Alış Otel çalışanı N. Ç. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen "rus pazarı satış durdurma" konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

"E. hanım merhabalar
Rusya, Kazakistan, Özbekistan, Azerbaycan, Ukrayna, Moldovya ve Gürcistan pazarlarının çıkarılmasını rica ederim. Online ve Offline satışlarınızda Rusya ve/veya bahsi geçen BDT ülkelerinden gelecek satışlar veya rezervasyonlar kesinlikle tarafımızdan kabul edilmeyecektir."

- (135) Söz konusu e-posta aynı gün Kleopatra Alış Hotel'e ait e-posta adresinden gizli alıcılara iletilmiştir. Söz konusu e-postanın ANEX Genel Müdür Yardımcısı M. Y.'nin posta kutusunda bulunmuş olmasından dolayı bu gizli alıcılardan birinin ANEX Genel Müdür Yardımcısı M. Y. olduğu tahmin edilmektedir.

- (136) **Delil 46:** ODEON'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 20.04.2013 tarihinde Konaktepe Otel Genel Müdürü S. Z. A. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen "Biblioglobus için 03.05.2013-31.10.2013 Arası STOP SALE" konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

"Biblioglobus acentanız için otelimizi 03.05.2013 - 31.10.2013 tarihleri arası için satışa kapatmanızı rica ederim."

- (137) Söz konusu e-posta, aynı gün içerisinde Konaktepe Otel Müdürü S. Z. A. tarafından ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye aşağıdaki not eklenerek iletilmiştir.

*"Merhaba H. Bey,
Biblioglobus için gönderilen STOP SALE ekteki gibidir.
Not: Biz sizinde bildiğiniz gibi 2013 yaz sezonu için hiç bir zaman biblioglobus ile ilgili anlaşma yapmadık. Ama bizim dışımızda gelişen olaylardan siz değerli partnerimizden gelen bilgiler doğrultusunda bu gelişmelerden haberdar oluyoruz ve bu konuda acentanız lehinde tavrımızı koyuyoruz.
Bundan sonraki süreçte bu tavrımız devam edecektir."*

- (138) **Delil 47:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 23.04.2013 tarihinde Fame Residence Hotels çalışanı B. B. Ş. tarafından BIBLIO GLOBUS İcra Kurulu Başkanı A. T.'ye gönderilen ve aynı gün içinde Fame Residence Hotels çalışanı U. G. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye iletilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır⁴⁸:

*"Sayın Bay T., (...)
"Fame Residence Otelleri" olarak 2013 yaz sezonunda Biblio Globus ile ve/veya Biblio Globus adına Türkiye'den herhangi bir firmayla işbirliği için sözleşme imzalamamış olmamızdan dolayı, Biblio Globus, internet sitesinde yer verdiği konaklama ve paket fiyatları adına yetkili değildir ve Biblio Globus'un "Fame Residence Otelleri" satışları geçersizdir.
Biblio Globus'tan gelen bütün rezervasyonların "Fame Residence Otelleri" tarafından satışa kapatılacağını ve Biblio Globus'un rezervasyon fişi ile gelen turistlerin check-in işlemlerinin yapılmayacağını lütfen dikkate alınız.
Yukarıda bahsedilen durumları göz önüne alarak, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, "Fame Residence Otelleri"nin satışlarının derhal durdurulması konusunda ısrar ediyoruz"*

- (139) **Delil 48:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 23.04.2013 tarihinde Kilikya Palace & Elize Resort Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. E. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye gönderilen "Biblio Globus hk." konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*"G. Günaydın,
Biblio Globus için gönderilecek stop sale için otellerin gönderdiği yazışma örneğinden gönderebilir misin rica etsem. Teşekkürler.."*

⁴⁸ Anılan e-postanın ilgili kısımlarının Türkçe tercümelerine yer verilmiştir.

- (140) Söz konusu e-postaya ilişkin olarak 24.04.2013 tarihinde Kilikya Palace&Elize Resort Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. E. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"G., henüz maili atmadım. Bu şekilde yazdım uygun mudur?teşekkürler..

Sayın Ö.,

Daha önceki görüşmelerimizde de belirttiğimiz üzere, Biblio Globus operatörü ile bir anlaşmamız bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu operatöre ait satışları tesislerimizde konaklatamayacağımızı belirtmek isteriz. Alt acentalardan gelen bilgiler doğrultusunda, ekli listelerdeki boyalı olan rezervasyonlar Biblio Globus satışlarıdır.Giriş günü herhangi bir sorun yaşanmaması adına bu rezervasyonların iptalini rica ederiz. Bundan sonrası için de Biblio Globus satışlarını tüm sezon her iki tesisimiz için durdurmanızı önemle rica ederiz."

- (141) Yukarıdaki e-postaya cevaben, PEGAS Kontrat Direktörü G. K. tarafından e-postada uygun olup olmadığı sorulan yazının aynı gün içerisinde değiştirilerek geri gönderildiği görülmektedir. Söz konusu e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

("...)

Sayın Ö.,

Daha önceki görüşmelerimizde de belirttiğimiz üzere, Biblio Globus tur operatörü ile bir anlaşmamız bulunmamasına rağmen kendisinin sayfasında yer almaktayız ve söz konusu tur operatörünün sizlerle anlaşması olduğu tespit edilmiştir. Rusya'dan alt satış acentelerinden bugünlerde rezervasyonumuz gözükmemekte midir diye aldığımız telefonlar neticesinde ekte ki renklendirilmiş satışların çalışmadığımız bir tur operatörüne ait olduğu ve sizin tarafınızdan tarafımıza gönderildiği tespit edilmiştir.

Dolayısıyla söz konusu rezervasyonlar ile ilgili tarafımıza bilgi vermenizi ve tarafınızdan iptalini rica ederiz."

- (142) G. K.'nin yukarıdaki e-postasını takiben yine 24.04.2013 tarihinde Kilikya Palace & Elize Resort Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. E. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye aşağıdaki e-posta gönderilmiştir:

"Sayın Ö.,

Daha önceki görüşmelerimizde de belirttiğimiz üzere, Biblio Globus operatörü ile bir anlaşmamız bulunmamaktadır. Bu sebeple, mümkünse bu rezervasyonların iptalini rica ederiz. Alt acentalardan gelen bilgiler doğrultusunda, ekli listelerdeki boyalı olan rezervasyonlar Biblio Globus satışlarıdır. Bundan sonrası için de Biblio Globus satışlarını tüm sezon her iki tesisimiz için durdurmanızı önemle rica ederiz."

- (143) G. K. tarafından düzeltilen metni içeren ve G. K. tarafından 24.04.2013 tarihinde Ç. E.'ye gönderilen e-posta, 25.04.2013 tarihinde yine G. K. tarafından Vera Hotel Mare'nin bir çalışanına, Magic Sun Hotel'in işletmecisine ait olduğu anlaşılan (.....)@hotmail.com adresine ve 25.04.2013 tarihinde Larissa Hotel'in işletmecisi olduğu anlaşılan M. A.'ya iletilmiştir.

- (144) **Delil 49:** TEZ'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 24.04.2013 tarihinde TEZ Bölge Kontrat Sorumlusu D. A. B. tarafından TEZ Kontrat Müdürü F. Y.'ye hitaben yazılan "Saphir Hotel – Ziyaret" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Saphir Hotel'den S. Bey ile gorusulmstur. Bizlerin ve diger Rus operatörlerin baskisiyla birlikte Bibli Globus'a ve Belmondo'ya karşı mücadele etmektedir. Tesiste Belmondo'dan gelen ve gelece olan her oda ile ilgili detayli takip icerisinde olduklarini belirtmektedir. Tum yaptiklari yazismalara ragmen halen Biblio Globus'un Saphir Hotel ve Saphir Resort'un fiyatları ciktigi gorulmektedir.(...)"

- (145) **Delil 50:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nin e-posta kutusundan elde edilen ve 24.04.2013 tarihinde Orange County Resort Hotel Genel Müdürü K. H. tarafından BIBLIO GLOBUS çalışanlarına⁴⁹ gönderilen "*Biblio Globus Rezervasyonları*" konulu e-postanın içeriğine aşağıda yer verilmektedir⁵⁰:

*"Biblio Globus ile 2013 yılında sözleşme imzalamamış olmamıza rağmen internet sitenizde Orange County Resort'un fiyatları bulunmaktadır.
Bu bilginin en kısa zamanda silinmesi hususuna özen gösterin."*

- (146) Aynı gün içerisinde Orange County Resort Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü N. M. S. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen e-posta ise aşağıdaki ifadeleri içermektedir:

*"Merhaba E. Hanım (...)
Sizinle daha önce yaptığımız görüşmeye istinaden Rusya üzerinden gelen rezervasyonların Biblio Globus olmadığını beyan etmişsiniz.
Tekrar belirtmek isterim ki Otel olarak Biblio Globus üzerinden gelen rezervasyonlar tarafımızdan konfirme edilmeyecektir. (...)"*

- (147) Aynı konuyla ilgili olarak 27.04.2013 tarihinde Orange County Resort Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü N. C. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö. ile product@belmondotravel.net adresine gönderilen ve PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nin bilgisayarından elde edilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"27 Nisan 2013 -31 Ekim (dahil) 2013 tarihleri arasında Tüm oda tiplerini Rus ve BDT Pazarlar için satışa kapatmanızı önemle rica eder, Anlayışınıza sunar, iyi çalışmalar dilerim."

- (148) Yine aynı konuyla ilgili olarak, PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nin e-posta kutusunda bulunan, ayrıca ODEON'da yapılan yerinde incelemede ODEON Kontrat Müdürü Y. Y.'nin posta kutusunda bulunan ve 29.04.2013 tarihinde Orange County Resort Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü N. C. tarafından K. H. adına BIBLIO GLOBUS İcra Kurulu Başkanı A. T.'ye ve BIBLIO GLOBUS'a ait bir e-posta adresine gönderilen "*ORANGE COUNTY RESORT HOTEL/TURKEY- Aşağıdaki konuda acil yardımınızı rica ederiz*" konulu e-postanın içeriğine aşağıda yer verilmektedir⁵¹:

*"Sayın Bay T.,
"ORANGE COUNTY RESORT OTEL" olarak 2013 yaz sezonunda Biblio Globus ile ve/veya Biblio Globus adına Türkiye'den bir firmayla işbirliği için herhangi bir sözleşme imzalamamış olmamızdan dolayı, Biblio Globus, internet sitesinde yer verdiği konaklama ve paket fiyatları adına yetkili değildir ve Biblio Globus'un "ORANGE COUNTY RESORT OTEL" satışları geçersizdir.
Biblio Globus'tan gelen bütün rezervasyonların "ORANGE COUNTY RESORT OTEL" tarafından satışa kapatılacağını ve Biblio Globus'un rezervasyon fişi ile gelen turistlerin check-in işlemlerinin yapılmayacağını lütfen dikkate alınız.
Yukarıda bahsedilen durumları göz önüne alarak, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, ORANGE COUNTY RESORT OTEL satışlarının derhal durdurulması konusunda ısrar ediyoruz."*

⁴⁹ Söz konusu e-posta, BIBLIO GLOBUS çalışanları olduğu tahmin edilen 'bgoperator.com' uzantılı mail adreslerine iletilmiştir.

⁵⁰ Anılan e-postanın ilgili kısımlarının Türkçe tercümelerine yer verilmiştir.

⁵¹ Anılan e-postanın ilgili kısımlarının Türkçe tercümelerine yer verilmiştir.

- (149) **Delil 51:** BELMONDO tarafından sunulan ve 26.04.2013 tarihinde Alantur Hotel çalışanı G. A. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*"E. merhaba,
Az önce sizin Rus pazarı satışlarınızın Biblio Globus ile yapıldığını öğrendim.
Bilmiyordum ve çok sasirdim.
Yonetimimizin daha önceden aldığı karar doğrultusunda Biblio Globus ile calismamiz
mumkun değil. Bu nedenle acilen satisa kapatilmamizi rica ediyorum.
Konu önemli ve acil . Beni bu konuda zor durumda birakmazsiniz umarim.
Senden haber bekliyorum."*

- (150) **Delil 52:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 29.04.2013 tarihinde Hotel La Mer Kemer ve Hotel La Mer Art Satış ve Pazarlama Müdürü F.A. tarafından IATI çalışanları E. K. ile Ş. S.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

*"E. Bey merhaba,
Yapmış olduğumuz görüşmede de belirtmiş olduğum üzere, Rus Pazarı Biblio
Globus satışlarını LA MER KEMER ve LA MER ART tesislerimiz için kapatmanızı
önemle rica ederiz."*

- (151) **Delil 53:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 29.04.2013 tarihinde MÇS Oasis Beach Club Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı A. I. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen "*Biblio Globus Satışları Hakkında*" konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

*"Merhaba O. Hanım,
Biblio Globus operatörü satışları hakkındaki yazışma ekte mevcuttur.(...)"*

- (152) Söz konusu e-postanın ekinde yer alan belge aşağıdaki gibidir:

*"Merhaba O. Hanım;
2013 yaz kontrat dönemi satışlarınız için **Biblio Globus** konusundaki
hassasiyetimize tarafınıza daha önce bildirmiştik.
Gerek diğer acentelerin bize geri dönüşlerinden gerekse afişe fiyatlar
karşılaştırılmasındaki BİBLIO GLOBUS farkından dolayı herhangi bir hassasiyet
gösterilmediğini fark ettik.
Bu durumlardan dolayı üzülererek acentenizin satışlarını sezon sonuna kadar
durduracağımız bilgilerinize sunarız. Bu sebeple bu operatörün satışlarından
otelimizin çıkarılmasını ve geri bildiriminizi ivedilikle bekliyoruz."*

- (153) **Delil 54:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 25.04.2013 tarihinde PEGAS Kontrat Direktörü G. K. tarafından Ulusoy Kemer Holiday Club Satış ve Pazarlama Müdürü S. D.'ye gönderilen "*STOP BILDIRIMI*" konulu e-posta aşağıdaki ifadelerden oluşmaktadır:

*"Sayın,
Daha önceki görüşmelerimizde de tüm partnerlerimize belirttiğimiz üzere, Biblio
Globus tur operatörü ile bir anlaşmamız bulunmamasına rağmen kendisinin
sayfasında yer almaktayız.
Söz konusu tur operatörünün sizlerle anlaşması olması halinde tarafımıza bilgi
verilmesi önemle ricadır.
Bugün itibariyle kaynağını veya pazarını belirtmediğiniz rezervasyonlar ile ilgili tüm
sezon için satışlarınızı durdurmanızı önemle rica ederiz."*

- (154) **Delil 55:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 26.04.2013 tarihinde Alva Donna Hotels Satış ve Pazarlama Müdürü H. S. tarafından BELMONDO çalışanı S. A.'ya gönderilen "ALVA DONNA HOTELS – BELMONDO – RUSYA PAZARI KONTENJAN KISITLAMASI HAKKINDA" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*"Sayın A.,
Rusya Pazarı kontenjan dağılımlarımız ve 2013 yaz sezonuna istinaden Avrupa pazarı satışlarımızın yüksek seyretmesi nedenlerinden dolayı sezona yönelik Rusya pazarına yönelik satışlarınız tüm sezon satışa kapatılmıştır. (...)"*

- (155) Söz konusu e-posta aynı gün içerisinde Alva Donna Hotels Satış ve Pazarlama Müdürü H. S. tarafından, aşağıdaki not eklenerek, PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye ve PEGAS Kontrat Müdürü Y. Ö.'ye iletilmiştir.

*"Sayın K.,
Belmondo stop sale, daha önce de stoplanmıştı. bende birkaç rus odası hariç odası yoktur"*

- (156) Aynı konuyla ilgili olarak 26.04.2013 tarihinde Alva Donna Hotels Satış ve Pazarlama Müdürü H. S. tarafından info@tau-travel.com ve management@tau-travel.com adreslerine gönderilen "BİLGİLENDİRME – TAU TRAVEL – RUSYA PAZARI SATIŞLARI HAKKINDA" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

*"Değerli Partnerimiz, (...)
2013 yaz sezonu satışlarımızın yüksek seviyede seyretmesi nedeni ile Rusya pazarın için yapılmış kontratlarda belirlenmiş ve ilgili kontenjanlara istinaden belirli kullanım garantisi verilmiş operatörlerimizin satışlarını devam ettirmelerini sağlayabilmek adına, ilgili pazardaki satışlarımızı üzülerek tüm sezon kapattığımızı belirtmek isteriz. (...)"*

- (157) PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nin bilgisayarından elde edilen, Alva Donna Hotels Satış ve Pazarlama Müdürü H. S. tarafından aynı tarihte sales@alvadonna.com adresine gönderilen "BİLGİLENDİRME – TAU TRAVEL – RUSYA PAZARI SATIŞLARI HAKKINDA" konulu e-postaya aşağıda yer verilmektedir. Bu e-posta ile birlikte, Alva Donna Hotels Satış ve Pazarlama Müdürü H. S. tarafından info@tau-travel.com ve management@tau-travel.com adreslerine gönderilen e-posta da iletilmiştir.

*"Değerli Partnerlerimiz, (...)
2013 yaz sezonuna istinaden mevcut Rusya pazarına ayrılmış kontenjanların sadece sizler tarafından kullanılması konusundaki hassasiyetimiz nedeni ile, kontenjanlarınızın ana pazarı Rusya olmayan diğer tur operatörleri ile paylaşılmasını önleme adına atmış olduğumuz adımlara devam edeceğimizi bilmenizi isteriz.
(...)
İş bu sıkıntının yaşandığı bu dönemde siz değerli partnerimizin yanında olacağımızı ve ilgili pazardaki kontenjanlarımızı kontratımızda belirtildiği gibi sadece sizlere kullandırmak üzere elimizden gelen desteği vereceğimizi altını çizerek belirtir, (...)"*

- (158) **Delil 56:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 26.04.2013 tarihinde Selge Beach Hotel çalışanı L. Y. tarafından PEGAS Kontrat Müdürü Y. Ö.'ye gönderilen e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

*"Sevgili dostum selam,
Belmandoya çekilen tüm sezon stopu eline geçmiştir herhalde ,ayrıca bibloya gönderdiğim yazıda ekte,gördüğüm kadarıyla siteden kaldırmış beni bilgilerine, iyi çalışmalar."*

- (159) **Delil 57:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 26.04.2013 tarihinde Hedef Group Hotels çalışanı L. F. tarafından PEGAS Alanya Kontrat Müdürü B. Ü.'ye gönderilen "Biblio Globus satışları hk." konulu e-postadaki ifadeler aşağıda yer almaktadır:

*"B. Hanım Merhaba,
Bahsettiğiniz firmaya tekrar mail gönderdim. Ayrıca telefonda İlgili kişiye Biblio Globusun sitesinde bizim otelleri görürsem acentanızı tamamen satışa kapatacak ve stoplayacağım nerden ve kimin satışı olduğu önemli değil dedim."*

- (160) Aynı konuyla ilgili olarak, 27.04.2013 tarihinde Hedef Group Hotels çalışanı L. F. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen, aynı gün içerisinde de ANEX Ürün ve Kontrat Müdürü T. A.'ya, TEZ Genel Müdür Yardımcısı F. Y.'ye, ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye ve PEGAS Alanya Kontrat Müdürü B. Ü.'ye iletilen e-posta aşağıdaki gibidir:

*"E. Hanım Merhabalar,
Daha önceki telefon görüşmelerimize ve maillerimize rağmen Biblio Globusun sitesinde otellerimizin satışının devam edilği görülmektedir. Siteden bizim otellerimiz satıştan çıkarılmadığı sürece tarafınızdan gelecek hiç bir rezervasyonun konfirme edilmeyeceği gibi mevcut konfirme edilmiş olan rezervasyonlarınızda hangi ülke ve hangi operatör tarafından yapıldığı dikkate alınmaksızın Belmondadan gelecek tüm yolcular tesisimizde konaklatılmayacaktır."*

- (161) **Delil 58:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu ve 27.04.2013 tarihinde Spice Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü İ. Ç. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

*"Merhaba O. Hanım,
(...)*

2013 Yaz Sezonu için garantili kontenjan anlaşması yaptığımız tour operatörleri ile gerçekleştirmiş olduğumuz görüşmeler neticesinde, IATI üzerinden otelimize ulaşan Biblio Globus Tour Operatörü'nün rezervasyonları ile ilgili duymuş oldukları rahatsızlıklar konuşulmuş ve şirket olarak bahsi geçen satışların teyid etmemiz halinde yaşayabileceğimiz olumsuzluklar değerlendirilmiştir.

Gelmiş olduğumuz nokta itibariyle, garantili kontenjan anlaşması yapmış olduğumuz Tour Operatörlerinden almış olduğumuz tepkilerin katlanabileceğimiz sınırların üzerine çıktığı, bu olumsuz durumun otelimizin Satış rakamlarını ciddi şekilde etkilediği, bu olumsuzluğun devam etmesi halinde hedeflediğimiz ciro rakamlarına ulaşabilmemizin imkansız olacağı çok net bir şekilde görülmektedir.

Sonuç olarak 27 Nisan 2013 tarihi itibariyle Biblio Globus Tour Operatörü'nün Stop Sale kapsamına alınmasını, otelimizin web portalınızdan ivedi olarak çıkarılmasını, Biblio Globus voucherı ile veya başka bir kanal üzerinden otelimize gelecek Biblio Globus müşterilerin otelimize giriş işlemlerinin yapılmayacağını not alınmasını rica ederiz."

- (162) **Delil 59:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 27.04.2013 tarihinde Bayar Group Hotel çalışanı N. K. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye ve product@belmondotravel.net adresine "Sayın E. Hanım; Gerekli hassasiyeti göstermenizi ümit ediyoruz." notuyla gönderilen "bayar group hotel satışları" konulu e-postanın ekinde yer alan metin aşağıdaki gibidir:

"Sayın E. Ö.;

Belmondo Travel olarak 2013 yılı için yapmış olduğumuz kontratlar üzerinden satış yapmaktasınız. Fakat yapılan satışların BİBLİO GLOBUS rezervasyonları olduğu ve tarafınızdan bize gönderildiği anlaşılmıştır. Bu durumla ilgili olarak gerekli önlemi almanızı aksi takdirde diğer pazarlardada tarafınıza yardımcı olamayacağımızı bildiririz. BAYAR GROUP HOTEL'lerin BİBLİO GLOBUS online satış sitelerinden kaldırılmasını rica ediyoruz (...)"

- (163) Söz konusu e-posta aynı gün içerisinde PEGAS çalışanı B. Ü.'ye aşağıda yer alan ifadelerle iletilmiştir.

"Sayın B. Hanım;

Yapmış olduğumuz görüşmeye istinaden mail Belmondo Travel gönderilmiştir."

- (164) **Delil 60:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 27.04.2013 tarihinde Holiday Park Resort ve Holiday Garden Resort Satış ve Ön Büro çalışanı E. E. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye ve BELMONDO'ya ait çeşitli e-posta adreslerine "Biblio Globus satışları hk." konu başlığı ile gönderilen e-postanın içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

"Merhaba E. Hnm,

Biblio Globus operatörü satışları hakkında tarafınıza ekte bilgilendirme yazısı gönderilmiştir. Konuyla ilgili gerekli hassasiyeti göstereceğinizden eminim."

- (165) Söz konusu e-postanın ekinde yer alan bilgilendirme yazısına aşağıda yer verilmektedir:

"Sayın E. Hanım,

Rus pazarındaki internet sayfalarında, **BİBLİO GLOBUS** operatörünün Holiday Park Resort & Holiday Garden Resort tesislerini satmaya devam ettiği ve rezervasyonları acenteniz üzerinden otellerimize göndermeye çalıştığı öğrenilmiştir.

Holiday Group Hotels olarak, **BİBLİO GLOBUS ile bir anlaşmamız olmadığı gibi onlarla çalışmak istemediğimizi daha önceki telefon görüşmelerimizde açık bir şekilde belirtmiştik ve tekrar belirtiyoruz. Bu nedenle; 29.04.2013 tarihinden itibaren, BİBLİO GLOBUS'UN rezervasyonlarını kabul etmeyeceğimizi üzümlere bildiriyoruz. 29.04.2013 tarihinden itibaren yeni yapılacak satışlarınızın hangi satış operatörü üzerinden yapıldığını mutlaka rezervasyon fişi üzerinde belirtilecektir. Aksi halde eksik bilgi nedeniyle **KONFİRME EDİLMEYECEKTİR.****

BİBLİO GLOBUS'un internet sayfasından, reklam, satış ve broşür vb. **tanıtımlarından Holiday Park Resort & Holiday Garden Resort otellerinin kaldırılmasını, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, gereğinin yapılmasını bilgilerinize arz ederiz.**"

- (166) Yukarıda yer verilen e-posta, eki ile birlikte aynı gün içerisinde Holiday Park Resort ve Holiday Garden Resort Satış ve Ön Büro çalışanı E. E. tarafından aşağıdaki ifadelerle PEGAS Alanya Kontrat Müdürü B. Ü.'ye gönderilmiştir.

"Merhaba B. Hanım,

Ekteki ve aşağıdaki yazışma tarafımızca belirtilen saat ve tarihte Belmondo Travel yetkili kişilerine mail olarak gönderilmiştir."

- (167) **Delil 61:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, PEGAS çalışanı K. K.'nin bilgisayarından alınan ve 27.04.2013 tarihinde Kadıkale Resort ve Bendis Beach Hotel çalışanı Ü. K. tarafından LEMAR TUR çalışanı H. D.'ye gönderilen e-postaya aşağıda yer verilmektedir:

*"H. Hanım Merhaba,
Daha öncede konuştuğumuz gibi Kadıkale Resort ve Bendis Beach Hotellerimizde ,Rusya Pazarında Biblio Globus Tour Operatorunun satışlarını kabul etmeyeceğimizi tekrar hatırlatmak istiyoruz. Bundan sonra gelecek rezervasyonların **kesinlikle** kabul edilmeyeceğini ve konfirme edilmeyeceğini ,aksi takdirde tüm sezonu satışa kapatmak zorunda kalacağımızı belirtmek isteriz.(...)"*

- (168) Söz konusu e-posta aynı tarihte HST Bodrum⁵² çalışanı A. A. tarafından S. A.'ya gönderilmiş ve bilgi olarak PEGAS çalışanları G. K.'ye, K. K.'ye ve PEGAS'ın kontrat departmanına ait e-posta grubuna aşağıdaki not ile iletilmiştir:

*"Merhaba S. Bey,
Aşağıda Kadıkalesi ve Bendis Hotel'in Lemar Travel'a göndermiş olduğu bilgilendirme maili bulunmaktadır."*

- (169) **Delil 62:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 29.04.2013 tarihinde Hotel Asdem Beach Labada çalışanı E. U. tarafından aralarında PEGAS'ın, TEZ'in ANEX'in, ODEON'un, IATI'nin ve BELMONDO'nun da bulunduğu seksen seyahat acentesine gönderilen ayrıca PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ya, ANEX Genel Müdür Yardımcısı M. Y.'ye, TEZ Genel Müdür Yardımcıları F. Y. ile S. İ.'ye, TEZ Kontrat Müdürü F. Y.'ye, ODEON Kontrat Müdürü Y. Y.'ye, ODEON Ürün Müdürü E. T.'ye, BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye ve IATI çalışanı E. K.'ya bilgi olarak sunulan e-posta aşağıdaki gibidir:

*"Sn. Yetkili;
Rus pazarında faaliyet gösteren Biblio Globus tur operatörü ile ilgili yazımız ekte bilginize sunulmuştur."*

- (170) Yukarıdaki e-postanın ekinde yer alan ifadeler ise aşağıdaki gibidir:

*"Değerli İş Ortağımız,
(...)
İşletme olarak çalışmama kararımız bulunan Biblio Globus İsimli Rus Pazarı Tur Operatörünün Bir şekilde Tesisimizin Fiyat ve Bilgilerini Başka Acentalar üzerinden Elde ettiği Görülmüştür.
İlerleyen Günlerde Herhangi bir sorun Yaşanmaması için Adı geçen Biblio Globus Operatörüne ait tesisimize Sizlerin üzerinden gelecek olan hiçbir odasının alınmayacağını bildirmek isterim.
Tarafımızdan Herhangi bir şekilde onay alınmadan Tesisimize ait hiçbir bilginin adı geçen Biblio Globus Tur operatörüne yasal haklarımız saklı kalmak kaydı ile verilmemesini önemle rica ederim.
(...)"*

⁵² HST Bodrum'un incoming hizmetleri sunan bir seyahat acentesi olduğu anlaşılmaktadır.

- (171) **Delil 63:** ODEON'da yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 29.04.2013 tarihinde Artemis Princess Hotel Ön Büro Müdürü S. T. tarafından BELMONDO çalışanları E. Ö.'ye ve S. A.'ya gönderilen "STOP SALE" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

"Sn. E. ö.

29.04.2013-31.10.2013 tarihleri arasında Rus pazarında satış yapmamanızı rica ederiz.

30.04.2013 tarihinden itibaren gelecek rezervasyonlar konfirme edilmeyecektir.

Bilgilerinize sunar iyi çalışmalar dileriz."

- (172) Söz konusu e-posta aynı gün içerisinde Artemis Princess Hotels çalışanı İ. E. tarafından ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye aşağıda yer alan ifade ile birlikte gönderilmiştir.

"Merhaba H.,

Konuştüğümüz üzere, stop sale gönderilmiştir."

- (173) **Delil 64:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 29.04.2013 tarihinde Club Hotel Phaselis Rose Satış ve Pazarlama Müdürü N. D. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye gönderilen e-postanın bir bölümü şu şekildedir:

"Sevgili G. Hanım;

Bugün ve günlerdir yapmış olduğumuz görüşmelere istinaden yıllardır süren iyi işbirliğimizi göz önüne alarak gerekli acentalara ve BİBLİO GLOBUS operatörüne direk hatırlatmalar yapılmış Satış yapabilecek tüm kanallar kapatılmış olmasına istinaden sadece internet sayfalarından sebebini anlamadığımız bir şekilde otelimizi kaldırmıyorlar ve saatlerdir E. hanımda telefonla yetkilisinden neden sitede olduğumuza dair bilgi almaya çalışmasına rağmen hala sonuçta alamadık

Bu konuyla ilgili daha yardımcı olabileceğiniz bir kanal varsa da yardım istiyorum mümkünse Sizde ekte onlara giden maili ve gelebilecek acentadan kapatıldığımızı dair yazıyı da gönderiyorum. Sizden de ricamız bu kadar yılın işbirliğine istinaden asılsız bir durumda bizi yalnız bırakmamanız.Biz tarafımıza düşen hassasiyeti göstererek bu güne kadar gelen tüm taleplerde süregelen işbirliğimizi göz önüne alarak gereken önlemi aldık. (...)"

- (174) **Delil 65:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 29.04.2013 tarihinde Q Premium Resort Aventura Park Hotel Genel Müdürü C. Ç. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen "Biblio globus satışları hk." konulu e-posta aşağıdaki gibidir⁵³:

"Sn. E. Hnm ,

Ekte tarafınıza göndermiş olduğumuz talep yazımızın ivedilikle işleme alınmasını rica eder, iyi çalışmalar dilerim."

- (175) Söz konusu e-posta aynı gün içinde ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye ve PEGAS çalışanı B. Ü.'ye iletilmiştir.

⁵³ Söz konusu e-postanın eki yerinde incelemede alınan belgeler arasında bulunmamaktadır.

- (176) **Delil 66:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede PEGAS Kontrat Müdürü K. K.'nin bilgisayarından elde edilen ve 29.04.2013 tarihinde White City Resort Hotel Genel Müdürü M. Z. Ü. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen e-postada geçen ifadelere aşağıda yer verilmektedir:

"Sayın E. Hanım;

Yaptığımız rus pazarı anlaşmasında üzülerek Biblio Globus seyahat acentesiyle anlaşma yaptığınızı öğrenmiş bulunuyoruz. Diğer rus tur operatörleriyle yapmış olduğumuz anlaşmadan ötürü adı geçen acenteye kesinlikle çalışmamaktayız. En kısa zamanda bu acentenin satışlarını durdurarak online satış sistemlerinden otellerimizin çıkarılmasını kesinlikle rica ederiz. Aksi taktirde yapmış olduğunuz tüm rezervasyonlar iptal edilip misafir girişi yapılmayacaktır. (...)"

- (177) **Delil 67:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 05.04.2013 tarihinde Porto Bello Hotel Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı H. Ç. tarafından BIBLIO GLOBUS İcra Kurulu Başkanı A. T.'ye gönderilen ve bgoperator@bgoperator.com adresine bilgi olarak iletilen e-postaya aşağıda yer verilmektedir⁵⁴:

"Sayın Bay T., (...)"

"Porto Bello Otel" olarak 2013 yaz sezonunda Biblio Globus ile ve/veya Biblio Globus adına Türkiye'den bir firmayla işbirliği için herhangi bir sözleşme imzalamamış olmamızdan dolayı, Biblio Globus, internet sitesinde yer verdiği konaklama ve paket fiyatları adına yetkili değildir ve Biblio Globus'un "Porto Bello Otel" satışları geçersizdir.

Biblio Globus'tan gelen bütün rezervasyonların "Porto Bello Otel" tarafından satışa kapatılacağını ve Biblio Globus'un rezervasyon fişi ile gelen turistlerin check-in işlemlerinin yapılmayacağını lütfen dikkate alınız.

Yukarıda bahsedilen durumları göz önüne alarak, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, "Porto Bello Otel" satışlarının derhal durdurulması konusunda ısrar ediyoruz."

- (178) Söz konusu e-posta 29.04.2013 tarihinde Porto Bello Hotel Satış ve Pazarlama Müdür Yardımcısı H. Ç. tarafından PEGAS Kontrat Müdürü Y. Ö.'ye aşağıdaki ifadelerle iletilmiştir:

"Merhaba Y.,

05 nisan tarihinde biblo globusa gönderdiğimiz mail aşağıda yer almakta."

- (179) **Delil 68:** IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, aynı zamanda ODEON'da yapılan yerinde incelemede elde edilen, 29.04.2013 tarihinde Phaselis Hill Resort & Club Phaselis Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü S. Y. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen ve Phaselis Hill Resort & Phaselis Hotel çalışanlarının bilgilendirildiği "BDT PAZARI SATIŞI/ STOP SALE HK" konulu e-postada aşağıdaki ifade yer almaktadır:

"Merhaba O. Hanım,

Bugün yapmış olduğumuz görüşmede de belirttiğim gibi BDT pazarındaki kontenjanımız dolduğundan; otelimizi BDT pazarında 29.04.2013 - 31.10.2013 tarihleri arasında Satışa kapatmanızı rica ederim."

- (180) Söz konusu e-posta aynı gün içerisinde, aşağıdaki ifadelerle IATI çalışanı O. Y. tarafından hotelsupport@iati.com adresine ve IATI çalışanı B. A.'ya aşağıdaki not eklenerek bilgi olarak iletilmiştir:

"Otel baskılara ancak bu kadar dayanabildik diyor ve BG sayfasından inmeyi rica ediyor. Bugün saat 17:00' ye kadar süre vermiş Odeon..."

⁵⁴ Anılan e-postanın ilgili kısımlarının Türkçe tercümelerine yer verilmiştir.

- (181) Phaselis Hill Resort & Club Phaselis Hotel Satış ve Pazarlama Müdürü S. Y. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-posta, aynı gün içerisinde ODEON Ürün Müdürü E. T.'nin "*Club Phaselis & Phaselis hill IATI stopu...*" ifadesi ile ODEON'un kontrat birimine gönderilmiştir.

Delil 69: IATI'nin başvuru kapsamında sunmuş olduğu, 30.04.2013 tarihinde Laphetos Beach Resort & Spa Genel Müdürü O. B. tarafından IATI çalışanı U. D.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"Sayın U. Bey;

Daha önce de yapmış olduğumuz görüşmelerde belirttiğimiz üzere Rusya Pazarında çalıştığımız firmaların telkinlerini de göz önüne alarak; Laphetos Beach Resort & Spa Hotel olarak BIGLIO GLOBUS tur operatörüyle çalışmak istememekteyiz. Bu vesile ile bundan sonra oradan gelecek olan rezervasyonları konfirme etmeyeceğimizi beyan eyler , Firmanın satış kanallarında otelimizin isminin olmamasına özen gösterilmesini rica ederiz. (...)"

- (182) **Delil 70:** BELMONDO tarafından sunulan ve 30.04.2013 tarihinde Kilikya Palace& Elize Resort Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. E. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen "*biblio globus odaları hk.*" konulu e-postanın içeriğine aşağıda yer verilmektedir:

"Sayın Ö.,

Günlerdir gerek mail yoluyla gerek telefonla Biblio Globus sitesindeki otellerimizin isimlerinin çıkarılıp satışlarının durdurulmasını kendilerine bildirmekteyiz.Halen siteden otellerimiz kaldırılmamıştır.Bu sebeple konfirmeli olan ve tarafınızdan rezervasyonları gelen odaların dahi otele kabulü yapılmayacaktır.Kendilerine iletmeniz önemle ricadır.Siteden ve fiyat listesinden isimler kalktığı, satış durdurulduğu takdirde konfirmeli rezervasyonlar alınacaktır.Ancak yeni rezervasyon kabulü yapılmayacaktır.(...)"

- (183) Aynı gün içerisinde Kilikya Palace&Elize Resort Satış ve Pazarlama Müdürü Ç. E. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

"Sayın Ö.,

Siteden otellerimiz kaldırılmıştır.Konfirmeli rezervasyonlarımızın otellerimize kabulü yapılacaktır.(...)"

- (184) **Delil 71:** BELMONDO tarafından sunulan ve 30.04.2013 tarihinde SENTIDO Zeynep Resort-SENTIDO Zeynep Golf&Spa Rusya-B.D.T. Pazarları Satış Müdürü S. Y. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen ve otelin Satış ve Pazarlama Müdürü M. K.'ye bilgi olarak iletilen "*Biblio Globus hk.*" konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

"E. Hanım Merhaba,

(...) Fakat ciddi bir sorunumuz var;

Belmondo Travel olarak sizlerin Rusya kökenli tur operatörü olan Biblio Globus ile çalıştığınız tarafımızdan tespit edilmiş olup, otelimize yapılan satışların da bu tur operatörü üzerinden geldiği anlaşılmıştır.

Adı geçen bu tur operatörü ile çalışmayacağımızı, Rus pazarında otelimize yüksek volüm ve ciro sağlayan ana partnerlerimize aylar önce teyit etmiş, ve sözü geçen tur operatörünün otelimizi satmasının mümkün olamayacağını belirtmiştik.

Bu sebepten dolayı, SENTIDO Zeynep Golf & Spa otelimizin Biblio Globus web sitesi üzerinden bugün ivedilikle kaldırılmasını önemle rica ederiz. Aksi taktirde Belmondo Travel acentasına tüm sezon Stop Sale çekilerek satışa kapatacağımızı üzümlere bildirmek zorundayız.

Konuyla ilgili talebimizin ivedilikle yerine getirilmesi, ve bir daha böyle bir sorunla karşılaşmamayı ümit ederiz."

- (185) BELMONDO tarafından sunulan ve ayrıca PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 01.05.2013 tarihinde Sentido Zeynep Resort Hotel Rusya-B.D.T. Pazarları Satış Müdürü S. Y. tarafından otelin Satış ve Pazarlama Müdürü M. K.'ye bilgi verilen ve PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nin bilgisayarından alınan "Rus tur operatörü Biblio Globus hk." konulu e-postaya aşağıda yer verilmektedir^{55,56}:

"Değerli Partnerimiz,

2013 yaz sezonundan itibaren Rusya kökenli tur operatörü olan Biblio Globus'un Türkiye destinasyonuna operasyon başlatacağı, ve sözü geçen tur operatörün izleyeceği çalışma tarzı, paket fiyatlarında agresif tutum sergileyeceği, ülkemiz turizmine katkı değil zarar vereceği sebebiyle (özellikle Moskova piyasasında Türkiye destinasyonuna olumsuz etki edeceği) rahatsız olmuştuk.

***Sentido Zeynep Resort – SENTIDO Zeynep Golf & Spa Otel Yönetimi** olarak biz de aynı düşünceleri paylaşıyor, ve Rus pazarında yıllardır otelimizin satışında ve pazarlamasında ciddi katkıları ve emekleri olan, yüksek volüm ve ciro sağlayan ana partnerlerimizin de aynı düşünce ve görüş içinde olmasından dolayı, **Biblio Globus** tur operatörü ile çalışmayacağımızı kendilerine kontrat döneminde teyit ettik.*

Yapmış olduğumuz araştırmalar neticesinde, Otelimizin sözü geçen tur operatörünün ürün portföyünde ve satış sistemlerinde yer aldığı tarafımızdan tespit edilmiş olup, bu bizlere ciddi anlamda rahatsızlık vermiştir.

Bu sebepten dolayı, siz değerli partnerlerimize konu hakkındaki hassasiyetimizi bir kez daha önemle hatırlatmak isteriz.

*Rus tur operatörü **Biblio Globus** ile ticari faaliyeti olan ve Incoming yapan Acenta'lar ile çalışmadığımızı tekrar hatırlatır ve bu tur operatörü üzerinden otelimize rezervasyon / satış yapıldığı tespit edilmesi durumunda aynı gün içerisinde bu rezervasyonların otelimize kabul edilmeyeceği gibi tarafınıza tüm konaklama tutarı kadar %100 No-Show kesileceği bilgisini önemle vermek isteriz. (...)"*

⁵⁵ Söz konusu e-postada geçen "No-show" kavramı, turizm sektöründe iptali bildirilmeyen rezervasyonlar için kullanılmaktadır. Acenteler veya tur operatörleri, opsiyon tarihi geçtikten sonra rezervasyon işlemini iptal ederse oda ücretini ödemek zorunda kalmaktadır.

⁵⁶ Sentido Zeynep Resort Hotel tarafından Kuruma sunulan bilgiler kapsamında, söz konusu e-postanın 2013 yaz sezonu için Rusya ve diğer BDT ülkeleri pazarında kontenjan sözleşmesi yapılmış, tüm seyahat acentelerine ve tur operatörlerine gönderildiği belirtilmiştir.

- (186) **Delil 72:** TEZ’de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 01.05.2013 tarihinde TEZ Kontrat Bölge Sorumlusu D. A. B. tarafından TEZ Kontrat Departmanına ait e-posta grubuna gönderilen “*Biblio Globus İle İlgili Görüşülen Tesisler*” konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

“Sayın Y.,
Aşağıda daha önce belirttiğim tesisler haricinde görüşülen diğer tesisler aşağıdaki gibidir.
Antique Roman Palace
Aventura Park
Tivoli Resort
Seabird Beach Hotel
Akın Paradise
Kleopatra Alış Hotel
Hedef Group Hotels
Hedef Group Hotels’den K.⁵⁷ Bey ile tekrar görüşüldü. Dün Hedef Resort ve bugün Hedef Rose; Biblio Globus tarafından tekrar satışa açılmıştır. L. Bey konu ile ilgili İati ve Belmondo’ya mail atması yanında beklenerek sağlanmıştır. Ayrıca yanımda İati ile telefonda görüşmüştür. Belmondo ise telefonlara çıkmamaktadır. L. Bey’e ayrıca Biblio Globus Rusya’ya da mail atması sağlanmıştır.
(...)”

- (187) **Delil 73:** PEGAS’ta yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 03.05.2013 tarihinde CATT TUR Ürün Departmanı tarafından Grand Ring Hotel’in rezervasyon departmanına ait olduğu anlaşılan rezervasyon@grandringhotel.com adresine ve (...)@hotmail.com adresine gönderilen, daha sonra rezervasyon@grandringhotel.com adresi tarafından bilgi olarak Grand Ring Hotel Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı H. B.’ye iletilen “CATT TOUR – BILGILENDİRME!!” konulu e-posta aşağıdaki gibidir:

“Değerli Partnerlerimiz,
Son günlerde acentemiz hakkında yanlış birtakım bilgilendirmelerin yapıldığını öğrenmiş bulunuyoruz. Bu nedenle aşağıda yer alan bilgilendirmeyi lütfen dikkate alınız.
Rusya Tur Operatörlerinden biri olan “**BIBLIO GLOBUS**” oda satışlarının Acentemiz üzerinden yapıldığına dair bilgilerin gerçek olmadığını, firma olarak kendileriyle herhangi bir çalışma içerisinde olmadığımızı bildirmek isteriz.
Daha detaylı bir inceleme için sistemimizi tüm partnerlerimize, ofisimizde bir kahve eşliğinde, inceleme fırsatı memnuniyetle sağlanacaktır.
Bu konuya en az sizler kadar hassasiyet gösterdiğimizizi ve doğru bilgilendirme için bizleri her zaman arayabileceğinizi bilmenizi ister,(...)”

- (188) Söz konusu e-posta aynı gün içerisinde H. B. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.’ye iletilmiştir.

⁵⁷ Belgede yazım hatası bulunmasından dolayı “K. Bey” ifadesi yer almaktadır ancak “K. Bey” belgede “L. Bey” olarak yer verilen kişiyi ifade etmektedir.

- (189) **Delil 74:** PEGAS'ta yapılan yerinde incelemede elde edilen, 03.05.2013 tarihinde Turan Prince Hotels Genel Müdürü Z. A. tarafından gönderilen ve PEGAS çalışanı P. İ. ile PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'nin bilgisayarlarından elde edilen "BİBLİO GLOBUS SATIŞLARI HK" konulu e-postalarda yer alan ifadeler aşağıda yer verilmektedir:

"Grubumuz bünyesinde bulunan 'Club Hotel Turan Prince World ve Hotel Turan Prince Residence' otellerimiz Rusya Pazarı'nda birçok tur operatörüyle garantili ve yüksek volümlü çalıştığından dolayı acentenizin üzerinden satış yapan veya yapması düşünülen "Biblio Globus" acentasına ait yolcuların otelimize kabul edilmeyeceğini ve tespiti durumunda otellerimizin hiçbirin de konaklatılmayacağını bilgilerinize sunarım."

- (190) **Delil 75:** BELMONDO tarafından sunulan ve 08.05.2013 tarihinde Martı Hotels& Marinas Rusya ve BDT Pazarı Genel Müdürü M. C. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

"Sn. E. Hanım, (...)

2013 yılı otel kontratımız gereği Biblio Globus ve Türkiye'de ki Partnerleri ile çalışmamız diğer partnerimiz ile yapmış olduğumuz sözleşme gereği ciddi sıkıntılar yaratmaktadır.

Bugün itibariyle hali hazırda konfirme ve gelecek olan (Rusya Biblio Globus Rezervasyonları) odalarınızı üzülerek kabul edemeyeceğimizi bildiririz.

Ekli dosyada bulunan rezervasyon detayları ve listesi bulunan odalarınızı üzülerek çekmenizi rica ederiz."

- (191) **Delil 76:** BELMONDO tarafından sunulan ve 28.05.2013 tarihinde Grand Haber Otel Satış Departmanı tarafından BELMONDO çalışanı E. A.'ya ve BELMONDO'ya ait diğer bazı e-posta adreslerine gönderilen e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

"Sayın E. Hnm.,

Defalarca uyarı yapmış olmamıza rağmen, otelimiz BIBLIO GLOBUS tür operatörün web-sayfasındaki otel listesinde hala mevcuttur. Geçerli olan sözleşmemiz olmadığı için otelimizin ismini web-sayfasından en kısa zamanda kaldırmanızı ÖNEMLE RİCA EDERİZ. Aksi halde, ilgili makamlara başvurmak zorunda kalacağımızı bildiririz.!"

- (192) **Delil 77:** BELMONDO tarafından sunulan ve 05.06.2013 tarihinde Solim Hotels Genel Müdürü O. G. tarafından BELMONDO çalışanı E. Ö.'ye gönderilen e-posta aşağıdaki gibidir:

"E. hanım (...)

Biblio globus veb sayfasında olduğumuz için diğer operatorler hotellerimizi satışa kapatmıştır. Şuana kadar zararımız 70.000 usd üzerindedir. Biblio globus pazara bu yıl girmiştir. sizde biliyorsunuzki biblio globusun hotellerimizde 2.000.000 usd ciro yapması çok zor. daha fazla mağdur olmak istemiyoruz.boşluklarımızı dolduramıyoruz. Şuan günlük zararımız 15000 usd.

Lütfen bizi anlayışla karşılamanızı ve gün içerisinde biblio globus veb sayfasından hotellerimizi(Solim hotel- Solim inn Hotel) kaldırmanızı önemle rica ederiz"

- (193) **Delil 78:** TEZ'de yapılan yerinde incelemede elde edilen ve 10.06.2013 tarihinde Adress Beach Otel çalışanı T. D. tarafından satispazarlama@teztour.com.tr e-posta adresine gönderilen "BİLGİLENDİRME" konulu e-postada aşağıdaki ifadeler yer almaktadır.

"BU GÜN GÖNDERMİŞ OLDUĞUMUZ AKSİYON YALNIŞLIKLAK İATİ TURİZME DE GİTMİŞTİR NORMAL ŞARTLARDA İATİ ACENTASIYLA ÇALIŞMAMAKTAYIZ. STOPLUYUZ. YANLIŞ ANLAŞILMAMAMIZ İÇİN SİZLERİ BİLGİLENDİRİR İYİ ÇALIŞMALAR DİLERİM"

- (194) Söz konusu e-postaya istinaden 11.06.2013 tarihinde TEZ Rezervasyon Müdürü tarafından TEZ çalışanlarına gönderildiği tahmin edilen e-postada “Adress Beach kapatalım.” ifadesi yer almaktadır.
- (195) Aynı gün içerisinde TEZ Kontrat Müdürü F. Y. tarafından gönderilen cevabi e-postada ise; “Forecaſtlarına bakıldı aiati satışı yok. Ayrıca iatı stoplandı.Kapatmayalım.” ifadeleri yer almakta ve bu e-postaya cevap olarak aynı gün içerisinde TEZ Rezervasyon Müdürü tarafından gönderilen e-postada; “Biblioglobusta fiyatları var ama.” ifadeleri kullanılmaktadır. Bunun üzerine TEZ Kontrat Müdürü F. Y. tarafından TEZ çalışanlarına⁵⁸ gönderilen e-postada “BiBLiODA FİYATI OLMAYAN VARMI??” denilmektedir.
- (196) **Delil 79:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 15.07.2013 tarihinde Ulusoy Kemer Holiday Club Satış ve Pazarlama Müdürü S. D. tarafından IATI'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*“Değerli Partnerimiz,
Satışlarımızın yoğunluğu nedeniyle aşağıdaki şekilde STOP SALES zorunluluğu doğmuştur. Gerekli güncellemelerin yapılarak bu şekilde satışa sunulmasını rica ederiz.
TÜM ODA TIPLERİ ROOM 16-07-2013 – 31.10.2013 – (DAHİL) STOP SALE
TÜM PAZARLAR İÇİN GEÇERLİDİR.”*

- (197) **Delil 80:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 16.07.2013 tarihinde Phaselis Rose Hotel çalışanı N. D. tarafından IATI çalışanları E. K. ile B. A.'ya gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*“Merhabalar Sayın yetkililer;
2013 YAZ döneminde sizlerle defalarca görüştük ama BIBLIOGLOBUS bizi sitesinden kaldırmadı direk ve sizle de yazışmamıza rağmen, yeri geldi repeat misafirlerinize elimizden gelen desteği vermeye çalıştık herhangi bir çalışmamız olmamasına rağmen ancak tesisimizin aldığı prensip kararına istinaden BIBLIOGLOBUS operatörü ile satışınızı tamamen kaldırmanızı siteden bizi kaldırtmanızı önemle rica ederiz.... (...)”*

- (198) **Delil 81:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 16.07.2013 tarihinde Sümela Garden Hotel Genel Müdürü S. S. tarafından IATI çalışanı E. K. ile hotelsupport@iati.com adresine gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*“Sayın K.,
Otelimiz, yoğun satışlardan dolayı
Tüm Oda Tiplerinde
17 Temmuz 2013 (dahil) – 31 Ekim 2013 (dahil)
tarihleri arasında satışa kapatılmıştır.”*

- (199) **Delil 82:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 16.07.2013 tarihinde Club Hotel Sunbel çalışanı Ç. G. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye, hotelsupport@iati.com ve hotels@iati.com adreslerine gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*“Sayın K.;
2013 yılı yaz sezonu acentalarımızın kontenjan satışlarının tamamını gerçekleştirdiklerinden dolayı tarafınıza bu sezon oda kontenjanı ayıramayacağımızı ve bundan sonraki rezervasyonlarınızın hiçbirini kabul edemeyeceğimizi bildirir, tesisimizin satış listelerinden çıkarılması rica ederiz.”*

⁵⁸ İlgili e-posta “(.....)@teztour.com.tr>, (.....)@teztour.com.tr>, (.....)@teztour.com.tr>” e-posta adreslerine iletilmiştir.

- (200) **Delil 83:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 16.07.2013 tarihinde Selçukhan Hotel Satış Pazarlama Müdürü G. S. tarafından IATI'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*"Sayın Yetkili,
Diğer acentalarla yaşadığımız problemlerden dolayı, bugünden itibaren sezon sonuna kadar satışların durdurulmasını rica ederiz."*

- (201) **Delil 84:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 16.07.2013 tarihinde Saphir Hotels çalışanı I. S. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*"Sayın O. HANIM
Bugünden itibaren Biblio Globus a Saphir hotel ve Saphir Resort olarak tüm oda tiplerinde sezon sonuna kadar stop sale verilmiştir. Hiçbir şekilde bugünden itibaren Biblio Globustan gelecek olan rezervasyonlar konfirme edilmeyecektir."*

- (202) **Delil 85:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 17.07.2013 tarihinde Özkaymak Incekum Hotel Ön Büro Müdürü Y. D. tarafından IATI'ye gönderilen yazının içeriği aşağıdaki gibidir:

*"(...)
WORLD OZKAYMAK INCEKUM OTELİMİZ İÇİN 31.10.2013 TARİHİNE KADAR SATIŞLARIN DURDURULMASI ÖNEMLE RİCA OLUNUR.
LÜTFEN SATIŞLARINIZI DURDURUNUZ.
(...)"*

- (203) **Delil 86:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 18.07.2013 tarihinde Delphin Hotels Satış ve Pazarlama yetkilisi D. Ö. tarafından IATI çalışanı O. Y.'ye gönderilen 'IATI STOP – SALE' konulu e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*"(...)
18.07.2013 – 31.10.2013 tarihleri arasında Delphin Botanik, Delphin Deluxe Resort, Delphin Palace, Delphin Diva ve Delphin Imperial tesislerimizde Rus ve Kazak pazarlarında tüm oda tiplerini satışa kapatmanızı rica ederiz.
(...)"*

- (204) **Delil 87:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 18.07.2013 tarihinde Laphetos Hotels Ön Büro Müdürü B. U. tarafından IATI çalışanı U. D.'ye gönderilen 'SATIŞ KAPATMA' konulu e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*"Sayın U. Bey,
Acentelerin uyguladığı baskı nedeni ile satışı bir süre kapatmak zorunda kaldık.
Anlayışınız ve iyi işbirliğiniz için teşekkür ederiz.
18.07 - 31.07 dahil
Tüm oda tiplerinde STOP SALE İŞLEME ALIRSANIZ SEVİNİRİM."*

- (205) **Delil 88:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 20.07.2013 tarihinde Hotel Asdem Beach Labada Rezervasyon Şefi E. U. tarafından IATI çalışanı E. K.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*"Sn. K.;
Biblio Globus Operatörü için Asdem Beach Labada satışlarını 31.10.2013 tarihine kadar kapatmanızı ricadır.(...)"*

- (206) **Delil 89:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu ve 22.07.2013 tarihinde Belconti Hotel Genel Müdür Yardımcısı Ş. Ö. tarafından IATI çalışanları B. G. ile O. Y.'ye gönderilen e-postanın içeriği aşağıdaki gibidir:

*"B. BEY MERHABALAR,
Bugün yapmış olduğumuz görüşmeye istinaden, Rusya da ki tour operatörünüz Biblio Globus'un web sayfasında ve kataloglarında Otelimize yer verilmemesini rica ederiz. Satış listelerinden en geç 23.07.2013 tarihine kadar (yarın) saat 12:00 ye kadar otelimizin çıkartılmasını ve bu operatör tarafından Belconti Resort Hotel satışı yapılmamasını önemle rica ederiz, Satış listelerinden kaldırılmaması halinde gönderilecek rezervasyonlara confirmasyon verilmeyeceğini bilgilerinize sunarız."*

- (207) **Delil 90:** IATI'nin ek bilgi olarak sunmuş olduğu, bila tarihli, Titanic Hotels çalışanı M. Ö. tarafından IATI çalışanı B. A.'ya gönderilen yazının içeriği aşağıdaki gibidir:

*"Sayın B. A.,
Titanic Deluxe Belek Otel Yönetiminin almış olduğu karar gereği 27/07/2013 tarihi itibarıyla RUSYA-UKRAYNA-KAZAKİSTAN (Bütün BDT. Ülkeleri) satışlarının durdurulmasını ve Rusya'daki partnerinizin online rezervasyon sisteminden TITANIC DELUXE BELEK satışlarını kaldırması için tarafınızca gerekli uyarıların ivedi bir şekilde yapılmasını önemle rica ederiz."*

I.4. Değerlendirme

I.4.1. Dosya Konusu Şikâyete İlişkin Genel Bilgi

- (208) Başvuru sahibi IATI tarafından Kurumumuza dosya kapsamında çok sayıda bilgi ve belge sunulmuş, ayrıca IATI yetkilileriyle çeşitli görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda IATI tarafından özetle,

- %99,99 oranındaki hissesine Levent AYDIN'ın sahip olduğu IATI'nin 2010 yılında kurulduğu ve iş geliştirme sürecinin ardından 2012 yılında ticari faaliyetlerine başladığı,
- IATI'nin diğer grup şirketleriyle⁵⁹ birlikte uçak bileti satışı, konaklama ürünleri satışı, incoming hizmetleri, turistik tatil paketi tedariki, son kullanıcıya seyahat ve tatil ürünleri satışı ve kurumsal seyahat hizmetleri satışı alanında faaliyet gösterdiği,
- IATI'nin bu faaliyetleri tedarikçileri (uçuşlar, oteller, diğer seyahat hizmetleri) ve satış kanallarını (acente arayüzü, aerobilet.com, seyahat toptancıları, otel web siteleri-HWEB, acente web siteleri, kurumsal) buluşturan online tabanlı bir seyahat sistemi (IATI SİSTEMİ) vasıtasıyla gerçekleştirdiği, bir başka deyişle bu sistemle tedarikçiler ile satış kanalları arasında bir aracı işlevi gördüğü,
- IATI'nin bu sistem çerçevesinde tedarikçi konumundaki otelleri Rusya'da ve diğer BDT ülkelerinde faaliyet gösteren bir seyahat toptancısı olan BIBLIO GLOBUS⁶⁰ ile buluşturmak amacıyla Rusya'dan ve BDT'den gelecek turistlere yönelik olarak 2013 yılının Ocak ayında bir Niyetler Protokolü, 28.03.2013 tarihinde ise üç yıl süreyle geçerli olacak bir işbirliği anlaşması imzaladığı ve bu işbirliği sonucunda BIBLIO GLOBUS ile IATI arasında "Tur operatörü-incoming partner" şeklinde bir ticari ilişkinin hayata geçirildiği,

⁵⁹ IATI'nin Türkiye'deki diğer grup şirketleri; Aerobilet Turizm Ticaret A.Ş., Gama IATI Turizm Ticaret A.Ş. olarak bildirilmiştir.

⁶⁰ BIBLIO GLOBUS'un ayrıca Rusya'nın en büyük havayolu şirketi olduğu belirtilen Transaero'nun stratejik partneri olduğu ifade edilmiştir.

- Bu işbirliği çerçevesinde BIBLIO GLOBUS tarafında uçak kapasitesi alımına ve pazarlama hazırlıklarına, IATI tarafında ise incoming faaliyeti hazırlıklarına başlandığı, bu kapsamda IATI'nin 2013 yılı için çok sayıda otelle sözleşme imzaladığı,
- IATI ile BIBLIO GLOBUS arasındaki bu işbirliğinin 2013 yılının Şubat ayında kamuoyuna duyurulduğu,
- İşbirliğinin kamuoyuna duyurulmasını takiben TEZ'in, ODEON'un ve PEGAS'ın oteller üzerinde baskı kurarak otellerin IATI'ye ve BIBLIO GLOBUS'a oda vermesini engellemeye başladıkları, IATI ve BIBLIO GLOBUS ile çalışan otellerin satışlarını durdurdukları ya da bu otellerin dahil olduğu paket fiyatlarını artırmak suretiyle otellere müşteri gelmesini engellemek yoluna gittikleri,
- Bu baskı nedeniyle otellerin IATI ile çalışmak istemediği, Nisan ayının sonlarında rezervasyonu konfirme edilmiş IATI misafirlerinin dahi otellere alınmadığı,
- Kurum tarafından yürütülen önaraştırma sürecinde baskıların azalmış olduğu ancak 2013 yılının Temmuz ayı itibariyle tekrar başladığı,
- Bu baskıların yalnızca otellerle sınırlı kalmadığı, diğer eğlence yerlerinin, mağazaların ve transfer hizmeti sağlayan firmaların da benzer bir baskıya maruz bırakıldığı,
- Bu durum sonucunda otellerin ve diğer teşebbüslerin IATI'yle ve BIBLIO GLOBUS'la çalışmayı sonlandırdıkları,
- Oteller arasında bu otellerde ağırlanan misafirlerin milliyetlerine göre çok net bir ayırım bulunduğu, Antalya'da Rus pazarına yönelik olarak hizmet veren yaklaşık 50 adet marka otelin bulunduğu ve bu otellerle çalışılmadıkça bir operatörün pazarda yer almasının zor olduğu bunlar dışında kalan beş yıldızlı otellerin başka milliyetlerden gelen turistlere hizmet verdiği ve bu nedenle IATI ve BIBLIO GLOBUS için bir alternatif teşkil etmediği,
- 2013 yılında IATI'nin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerin yaklaşık %95'inin BIBLIO GLOBUS ile olan ilişki kapsamında geldiği,
- Hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin dosya konusu davranışları sonucunda IATI-BIBLIO GLOBUS işbirliği kapsamında hedeflenen az sayıda turist Türkiye'ye getirilebildiği; oysa Niyetler Protokolü çerçevesinde hedeflenen 320.000 kişiye ulaşılması halinde ilgili yılda BIBLIO GLOBUS'un pazar payının %8 seviyesinde olacağı,
- Dosya konusu davranışların IATI'nin HWEB kanalında sahip olmayı beklediği üstünlükten dolayı doğrudan IATI'ye yönelik olduğu, BIBLIO GLOBUS'un ve IATI'nin dinamik ve esnek fiyatlandırma modeli sunan inovatif şirketler oldukları ve klasik tur operatörlüğü faaliyetine bir tehdit olarak algılandıkları için dosya konusu davranışlara maruz bırakıldıkları,
- IATI'nin dosya konusu eylemler nedeniyle aşağıda belirtilen iki şekilde kayba uğradığı;
 - o IATI'nin 2013, 2014 ve 2015 yılları için BIBLIO GLOBUS üzerinden yapacağı satışlarda elde edilmesi beklenen gelirin sırasıyla (.....) TL, (.....) TL ve (.....) TL olduğu ancak dosya konusu eylemler nedeniyle (.....) TL, (.....) TL ve (.....) TL olarak gerçekleştiği, bu durumun IATI'nin 2013 yılındaki kârının yalnızca (.....) TL olmasına, 2014 yılında ise (.....) etmesine yol açtığı,

- IATI'nin pazara girdiği zamandan itibaren temel hedefinin BIBLIO GLOBUS'a yapılacak satışlar çerçevesinde otellerle ilişkiler kurarak ve geniş bir otel portföyüne ulaşarak HWEB kanalında büyümek olduğu ancak dosya konusu eylemler nedeniyle IATI'nın otellerle ilişkilerinin sektöre uğradığı ve planlanan bu büyümenin gerçekleştirilemediği,
- Ayrıca, dosya konusu davranışların dünyada giderek yaygınlaşan online yapıların Antalya'ya gelmesini geciktirerek ve eski yapıların pazardaki payını pekiştirerek Türkiye'deki turizm sektörünün geneline zarar verdiği

ifade edilmiştir.

(209) Bunların yanı sıra IATI, Kuruma, 04.02.2016 tarihli ve 'Sorumlu Tur Operatörlerinin Yatay ve Dikey Faaliyetlerinin Ekonomik Analizi' başlıklı bir rapor sunmuştur⁶¹. Doç. Dr. Sencer ECER ve Doç. Dr. David A. WEISKOPF tarafından hazırlanan rapor, anılan akademisyenlerin hakkında soruşturma yürütülen dört teşebbüsün dosya konusu davranışlarının tüketici refahı üzerindeki ekonomik etkilerine ilişkin görüşlerini içermektedir. Anılan raporda özetle;

- Dosya kapsamında "Antalya'ya gelen Rus turistlerine incoming hizmetleri" sağlayan seyahat acentelerinin ilgili pazarı oluşturduğu,
- Başarılı bir dışlayıcı strateji için davranışın dışlayıcı olması, davranışın rekabeti önleyici etkilere sahip olması ve davranışın denkleştirici⁶² rekabet avantajlarına sahip olmaması olmak üzere üç koşulun varlığının arandığı,
- Dosya konusu belgelerin hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin davranışlarının dışlayıcı olduğunun net bir göstergesi olması nedeniyle ilk koşulun sağlandığı,
- İkinci koşul olan davranışın rekabeti önleyici etkilere sahip olduğunun gösterilmesi için dört unsurun bulunması gerektiği, bu dört unsurun bir rakibin rekabet etme becerisinin azalması, davranış sonucunda dışlayan firmaların pazar gücünün artması, tüketicilere zarar verilmesi ve olumsuz sözleşme sonuçları olarak sıralanabileceği, dosya özelinde bu unsurların varlığına ilişkin olarak aşağıda yer verilen açıklamalar neticesinde başarılı bir dışlayıcı strateji için aranan ikinci koşulun da sağlandığı,
- IATI'nin 2013 yılında yalnızca (.....) TL (.....), 2014 yılında ise (.....) TL (.....) etmiş olması sonucunda IATI'nin iflas riskiyle karşı karşıya kaldığı ve gelecekteki müşteriler için rekabet edebilme becerisinin bozulduğu, bu nedenle ilk unsurun mevcut olduğu,
- Hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin 2013 yılında %75,00, 2014 yılında %69,00 ve 2015 yılının ilk beş ayında %68,00 olmak üzere önemli bir pazar payının bulunduğu, bu durumun pazar gücünün doğrudan delili olup ikinci unsurun mevcudiyetini ortaya koyduğu,
- Tüketici konumundaki Rus turistlerin yeni giren teşebbüsün sağlamış olabileceği rekabetçi faydalardan yararlanamadıklarından dolayı zarar gördükleri, dolayısıyla üçüncü unsurun sağlandığı,

⁶¹ Söz konusu raporun orijinal dili İngilizce olup, Kurumumuza yeminli Türkçe tercümesi de sunulmuştur.

⁶² "Denkleştirici" sözcüğü raporun Türkçe tercümesinde, orijinal versiyonunda yer alan "offsetting" kelimesi yerine kullanılmıştır.

- Diğer üç unsur var olduğu için, bir tarafın diğer taraflar arasındaki bir sözleşmenin özelliklerinden dolayı olumsuz bir etki yaşadığı ve dolayısıyla dördüncü unsurun da karşılandığı.
- Hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin dosya konusu davranışları sonucunda denkleştirici rekabeti destekleyen faydalar ortaya çıkmadığı için başarılı bir dışlayıcı strateji için aranan son koşulun da yerine getirildiği

ifade edilmekte ve bu nedenle hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin dosya konusu davranışlarının rekabeti önleyici olduğu sonucuna varıldığı belirtilmektedir.

(210) Bu raporun yanı sıra Soruşturma Raporunun teslim edildiği tarih olan 25.03.2016 tarihinde Kurum kayıtlarına giren 'Mevcut Tur Operatörlerinin Fiillerinin Rekabet İhlali Teşkil Edip Etmediğinin Ekonomik Açıdan Değerlendirilmesi ve İhlal Varsa IATI'ye Verilen Zararın Hesaplanması' başlıklı bir rapor daha IATI tarafından sunulmuştur.

(211) Doç. Dr. Sencer ECER tarafından hazırlanan rapor, anılan akademisyenin hakkında soruşturma yürütülen dört teşebbüsün dosya konusu davranışlarının rekabet ihlali teşkil edip etmediğine ve rekabet ihlali söz konusuysa bunun tüketici refahı ve IATI üzerindeki ekonomik etkilerine ilişkin görüşlerini içermektedir. Anılan raporda özetle;

- Dosya kapsamında "Antalya'ya gelen Rus turistlere incoming hizmetleri" sağlayan seyahat acentelerinin ilgili pazarı oluşturduğu,
- Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerin ağırlıklı olarak Antalya ilini tercih ettiği, bu sebeple dosya kapsamında "Antalya" ilinin ilgili coğrafi pazarı oluşturduğu,
- Oteller arasında bu otellerde ağırlanan misafirlerin milliyetlerine göre çok net bir ayırım bulunduğu, Antalya'da Rus turistlere yönelik olarak hizmet veren marka otellerin bulunduğu ve bu otellerle çalışılmadıkça bir operatörün pazarda yer almasının zor olduğu, bunlar dışında kalan beş yıldızlı otellerin başka milliyetlerden gelen turistlere hizmet verdiği ve bu nedenle IATI ve BIBLIO GLOBUS için bir alternatif teşkil etmediği,
- Dosya konusu davranışlar neticesinde IATI'nin hem incoming seyahat hizmetleri pazarında, hem de HWEB kanalında zarara uğradığı, IATI'nin anılan pazarlarda toplamda yaklaşık olarak (.....) TL ile (.....) TL arasında zarar⁶³ ettiği,
- Dışlayıcı bir fiilin rekabet ihlali sayılabilmesi için, fiilin dışlayıcı olması, fiilin rekabete zararlı etkilerinin olması ve fiilin rekabete verdiği zararı aşacak derecede faydalı bir yönünün olmaması olmak üzere üç koşulun varlığının arandığı,
- Dosya konusu belgelerin hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin davranışlarının dışlayıcı olduğunun net bir göstergesi olması nedeniyle ilk koşulun sağlandığı,

⁶³ Raporunda yer alan bilgilere göre, zarar hesaplama yönteminde dört adım takip edilmiştir: Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Antalya'ya paket turla gelen ortalama bir turist başına IATI'nin elde ettiği kâr hesaplanmış, IATI'nin dosya konusu fiiller nedeniyle kaybettiği turist sayısı tahmin edilmiş, bu iki unsur için hesaplanan rakamlar 2013-2015 dönemindeki her yıl için çarpılmış ve bulunan yıllık rakamlar finansal yöntemlerle 2016 başındaki değere taşınmıştır.

- İkinci koşul olan fiilin rekabete zararlı etkilerinin olduğunun gösterilmesi için dört unsurun bulunması gerektiği, bu dört unsurun IATI'nin rekabet etme kabiliyetinin kısıtlanması, dışlayan firmaların pazar gücünün korunması veya artması, tüketicilere zarar verilmesi ve negatif kontrat dışsallıkların ortaya çıkması olarak sıralanabileceği, dosya özelinde bu unsurların varlığına ilişkin olarak aşağıda yer verilen açıklamalar neticesinde başarılı bir dışlayıcı strateji için aranan ikinci koşulun da sağlandığı,
 - o IATI'nin 2013, 2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla (.....) ve (.....) TL ciro beklerken, gerçekleşen ciroların sırasıyla (.....),(.....) ve (.....) TL olduğu, bu nedenle ilk unsurun mevcut olduğu,
 - o Hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin 2013 yılında %75,00, 2014 yılında %69,00 ve 2015 yılının ilk beş ayında %68,00 olmak üzere önemli bir pazar payının bulunduğu, bu durumun pazar gücünün doğrudan delili olup ikinci unsurun mevcudiyetini ortaya koyduğu,
 - o Tüketici konumundaki Rus turistlerin yeni giren teşebbüsün sağlamış olabileceği rekabetçi faydalardan yararlanamadıklarından dolayı zarar gördükleri, dolayısıyla üçüncü unsurun sağlandığı,
 - o Diğer üç unsur var olduğu için, bir tarafın diğer taraflar arasındaki bir sözleşmenin özelliklerinden dolayı olumsuz bir etki yaşadığı ve dolayısıyla dördüncü unsurun da karşılandığı.
- Hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin dosya konusu davranışları sonucunda rekabeti destekleyen faydalar ortaya çıkmadığı için başarılı bir dışlayıcı strateji için aranan son koşulun da yerine getirildiği,

ifade edilmekte ve bu nedenle hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin dosya konusu davranışlarının rekabeti önleyici olduğu sonucuna varıldığı belirtilmektedir.

1.4.2. 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesinin İhlal Edilip Edilmediğine İlişkin Değerlendirme

1.4.2.1. Dosya Kapsamında Elde Edilen Delillere İlişkin Değerlendirme

(212) Dosya kapsamında elde edilen toplam 90 delilin incelenmesi neticesinde;

- önemli bir kısmı Antalya ilinde faaliyet göstermekte olan oteller ile BIBLIO GLOBUS, IATI, BELMONDO ve diğer bazı seyahat acenteleri arasında,
- bu oteller ile hakkında soruşturma yürütülen seyahat acenteleri arasında,
- hakkında soruşturma yürütülen seyahat acenteleri arasında,
- hakkında soruşturma yürütülen seyahat acentelerinin kendi içlerinde

dosya konusu iddialara yönelik çeşitli yazışmaların gerçekleştiği tespit edilmiştir. Daha sistematik bir anlatım sağlayabilmek amacıyla bu yazışmaların içeriklerine, ilgili oldukları konular itibarıyla oluşturulan alt başlıklar halinde yer verilmektedir.

BIBLIO GLOBUS ve onun Türkiye'deki partnerleri ile ilgili konuların soruşturma taraflarının ve otellerin gündemine gelmesi

- (213) Dosya kapsamındaki delillerin incelenmesinden, 22.08.2012 tarihinden itibaren hakkında soruşturma yürütülen tarafların ve otellerin gündemine BIBLIO GLOBUS ve BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming partnerleri ile ilgili konuların girdiği ve soruşturma tarafı teşebbüslerin otellerin BIBLIO GLOBUS ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışmasını engellemek adına girişimlerde bulunmaya başladıkları görülmektedir. Zira en eski tarihli delil olarak dosyada bulunan ve TEZ çalışanları arasında gerçekleşen bir yazışma olan Delil 1, TEZ'de 2013 yılı için otellerle yapılacak olan "2013 Yaz Sezonu Kontenjan Sözleşmesi" taslak metninin "Sözleşmenin Geçerli Olduğu Pazarlar ve Para Birimleri" başlıklı 5. maddesine,

*"**Otel, Acenta'nın kontrattında yer alan Usd ve Euro pazarlarında Biblio Globus (Türkiye'deki temsilcisi dahil) ile hiçbir şekilde toplantı grupları dahil çalışma yapmayacaktır."*

hükmünü eklemek üzere çalışmalar yapıldığını göstermektedir⁶⁴. Benzer şekilde, Delil 3 olarak sunulan ve TEZ Kontrat Bölge Sorumlusunun 21.09.2012 ve 28.09.2012 tarihleri arasında Alanya'daki otellere yaptığı ziyaretlerin ve bu ziyaretlerde otel yöneticileriyle gerçekleştirdiği görüşmelerin özetini içeren e-postaların incelenmesinden, bu görüşmelerde TEZ'in otellere BIBLIO GLOBUS ile çalışmamları doğrultusunda uyarılarda bulunduğu anlaşılmaktadır.

Soruşturma taraflarının otellerle çalışmalarını otellerin BIBLIO GLOBUS ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle ile sözleşme yapmaması koşuluna bağlaması

- (214) 22.08.2012 tarihinden sonrasına ilişkin pek çok delilde, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin otellerle çalışmalarını, otellerin 2013 yılı için BIBLIO GLOBUS'la ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleri ile sözleşme yapmamasına bağladığını gösteren ifadeler bulunmaktadır. Şöyle ki; TEZ'in 03.09.2012 tarihinde 2013 yılı için bir otele sunduğu alternatif teklifleri içeren Delil 2'de TEZ'in anlaşma koşullarından biri olarak otelin diğer bazı seyahat acentelerinin yanı sıra BIBLIO GLOBUS ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleri ile sözleşme yapılmamasına bağladığı görülmektedir.⁶⁵ Yine bir otelin, yapmış oldukları kontrat çerçevesinde hangi acentelerle sözleşme yapamayacağı hususunda teyit almak üzere TEZ'e gönderdiği 15.01.2013 tarihli e-postadan ve bu e-postanın cevabından (Delil 5), 2013 yaz sezonu için TEZ'in, otelin, diğer bazı acentelerin yanı sıra BIBLIO GLOBUS'un Türkiye temsilcisi olduğu belirtilen SUMMER TUR⁶⁶ ile sözleşme yapmasını engellediği görülmektedir.
- (215) PEGAS çalışanları arasında 21-22.11.2012 tarihlerinde ve ayrıca 30.01.2013 tarihinde yapılan yazışmaları içeren Delil 4'ten ve Delil 8'den ise PEGAS'ın 2013 yılına yönelik olarak anlaşma yapacağı otelleri belirlerken otellerin BIBLIO GLOBUS ile anlaşma yapmamış olmalarını aradığı ve bazı otellerle ancak bu oteller BIBLIO GLOBUS ile anlaşmalarını bozduktan sonra anlaşma yaptıkları anlaşılmaktadır.

⁶⁴ TEZ, sunmuş olduğu bilgiler çerçevesinde 2013 yaz sezonu için imzalanan (.....) kontenjan sözleşmesinde bu hükmün yer aldığını ifade etmiştir. Bu sözleşmeler dışında TEZ'in otellerle otellerin hangi operatörlerle çalışabileceğini hükme bağlayan sözleşmeler imzaladığı görülmektedir. Bu çerçevede örneğin, Martı Hotels & Marinas ile 2013 yılı için imzalanan sözleşmede otelin çalışabileceği operatörler arasında BIBLIO GLOBUS sayılmamıştır.

⁶⁵ TEZ tarafından sunulan bilgilerin incelenmesinden delile konu yazışmaya taraf olan otelle TEZ arasında 2013 yaz sezonuna ilişkin olarak imzalanmış olan BDT, Ortadoğu ve Avrupa pazarlarına ilişkin kontenjan sözleşmesinde Sırbistan dışındaki ülkelere yönelik olarak bir acente sınırlaması öngörülmediği tespit edilmiştir. Sırbistan pazarı için ise TEZ'e tek yetkililik verilmiştir.

⁶⁶ SUMMER TUR, Kuruma sunmuş olduğu bilgiler çerçevesinde herhangi bir dönemde BIBLIO GLOBUS ile çalışmadığını ifade etmiştir. Ancak, Delil 5'e konu olan yazışma, soruşturma taraflarının davranışlarının başvuru sahibinin iddia ettiği gibi yalnızca IATI'ye yönelik olmadığını ve asıl hedefin BIBLIO GLOBUS olduğunu göstermesi bakımından önem taşımaktadır.

- (216) TEZ'in ve PEGAS'ın otellerin BIBLIO GLOBUS ile çalışmasına yönelik bu tutumlarının soruşturma tarafı diğer teşebbüsler bakımından da geçerli olduğu, Delil 14 olarak sunulan ve Belkon Hotel Satış Müdürünün 14.02.2013 tarihinde IATI çalışanına göndermiş olduğu e-postada yer alan "2013 yaz sezonu için yapmış olduğum kontratlarda sizin çalışmış olduğunuz tur operatörü BIBLIO GLOBUS olamayacağı garantisini vererek imzalanmıştır." ifadesinden hareketle söylenebilecektir. Zira, Belkon Otel'in 2013 yaz sezonu için kontrat imzalamış olduğu teşebbüsler PEGAS, ODEON, ANEX, TEZ ve IATI'den ibarettir.

Otellerin BIBLIO GLOBUS ile çalışmaları nedeniyle soruşturma tarafı teşebbüsler tarafından satışa kapatılması

- (217) Soruşturma tarafı teşebbüslerin, otellerin BIBLIO GLOBUS ile ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışmamasına yönelik olarak yukarıda belirtilen yaklaşımları, tarafların, BIBLIO GLOBUS ile çalışması nedeniyle bazı otellerin satışını durdurduklarını gösteren delillerde de açıkça görülebilmektedir. Bu delillerin en çarpıcılarından biri, ODEON ve OTI'nin çalışanları arasındaki 16.04.2013 tarihli yazışmaları içeren Delil 38'dir. Bu yazışmalarda ODEON Genel Müdür Yardımcısı, ODEON'un ortaklarından biri olan C. Y.'ye,

"GREEN NATURE BIBLOYLU STOPLAMAYACAGI ICIN PEGAS OTELI TUM SEZON STOPLADI BİZ DE STOPLAYALIMMI?"

sorusunu yöneltmiş ve karşılığında

"HEMEN STOPLANSIN VE DİĞER OTELLERE DE ÖRNEK OLARAK KULLANILSIN"

cevabını almıştır. Bu yazışmadan görüleceği üzere, ODEON'un Green Nature Hotel'in satışlarını durdurmaya karar vermesinin nedeni, otelin BIBLIO GLOBUS ile çalışmayı sürdürmesidir. Yine, ODEON çalışanları arasındaki 18.04.2013 tarihli yazışmaları içeren Delil 40'ta yer alan

"Aşağıda üzeri kırmızı boyalı Tesislerin Classic Voyage Info Gezisinden çıkartılması gerekmektedir.(Biblo Globus ile çalıştığı için Stoptadıklarımız)."

ifadesi de bu duruma açık bir örnek teşkil etmektedir. Club Phaselis Satış ve Pazarlama Müdürü tarafından 29.04.2013 tarihinde IATI'ye gönderilmiş olan "BDT PAZARI SATIŞI STOP SALE HK" konulu e-postanın diğer bir IATI çalışanına iletilmesi esnasında eklenen

"Otel baskılara ancak bu kadar dayanabildik diyor ve BG sayfasından inmeyi rica ediyor. Bugün saat 17:00' ye kadar süre vermiş Odeon..."

ifadesini içeren Delil 68 de otelin BIBLIO GLOBUS satışlarını devam ettirmesi durumunda ODEON tarafından satışa kapatılacağını gösteren başka bir yazışma olarak değerlendirilmektedir.

- (218) Bunun yanı sıra, Club Hotel Phaselis Rose çalışanı tarafından 29.04.2013 tarihinde PEGAS çalışanına gönderilen ve Delil 64 olarak sunulan e-postada, otelin BIBLIO GLOBUS'a ve ilgili acentelere gerekli hatırlatmaların yapılmış olduğundan ve bunların satış yapabilecekleri tüm kanalların kapatılmış olduğundan bahsedilmekte ve buna rağmen BIBLIO GLOBUS'un web sayfasından otellerini kaldırmadığı belirtilmektedir. Bu e-postada yer alan

"Sizden de ricamız bu kadar yılın işbirliğine istinaden asılsız bir durumda bizi yalnız bırakmamanız."

ifadesinin, BIBLIO GLOBUS'un web sayfasında bulunması nedeniyle PEGAS'ın otelin satışını durdurması ihtimali karşısında önlem almak amacıyla kaleme alındığı değerlendirilmektedir.

(219) Solim Hotels Genel Müdürü tarafından 05.06.2013 tarihinde BELMONDO'ya yazılan ve Delil 77 olarak sunulan e-postada yer alan “*Biblio globus veb sayfasında olduğumuz için diğer operatorler hotellerimizi satışa kapatmıştır.*” ifadesi de bu durumu doğrular niteliktedir.⁶⁷

(220) Delil 78 olarak sunulan ve 10.06.2013 tarihinde Adress Beach Otel tarafından TEZ'e gönderilen e-postada yer alan

“BU GÜN GÖNDERMİŞ OLDUĞUMUZ AKSİYON YALNIŞLIKLILA İATİ TURİZME DE GİTMİŞTİR NORMAL ŞARTLARDA İATİ ACENTASIYLA ÇALIŞMAMAKTAYIZ. STOPLUYUZ. YANLIŞ ANLAŞILMAMAMIZ İÇİN SİZLERİ BİLGİLENDİRİR İYİ ÇALIŞMALAR DİLERİM”

ifadesi üzerine bir TEZ çalışanının diğer TEZ çalışanlarına yazdığı e-postadaki “*Adress Beach kapatalım*” ifadesi TEZ'in de IATI ile çalışan otellerin satışlarını durdurmak yönünde bir yol izlediğini göstermektedir.

(221) Bu delillerden hareketle soruşturma tarafı teşebbüslerin, BIBLIO GLOBUS ve/veya onun Türkiye'deki temsilcileriyle çalışan otellerle çalışmayı durdurduğu, bir başka deyişle bu otelleri boykot ettiği söylenebilecektir.

Otellerin BIBLIO GLOBUS'un web sayfasında yer almamaya yönelik girişimleri

(222) BIBLIO GLOBUS'la çalışmaları nedeniyle soruşturma tarafı teşebbüsler tarafından boykot edilen veya boykot edilme riskiyle karşı karşıya kalan pek çok otel, BIBLIO GLOBUS'un web sayfasında yer almamak için 25.02.2013-27.07.2013 tarihleri arasında BIBLIO GLOBUS ve BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki partnerleri nezdinde çeşitli girişimlerde bulunmuşlardır. Bu çerçevede; 02.04.2013 tarihinde IC Hotels (Delil 33), 04.04.2013 tarihinde Özkaymak Hotels (Delil 34), 05.04.2013 tarihinde Porto Bello Hotel (Delil 67), 12.04.2013 tarihinde Ring Hotels (Delil 36), 23.04.2013 tarihinde Fame Hotels (Delil 47), 24.04.2013 ve 29.04.2013 tarihlerinde Orange County Resort Hotel (Delil 50⁶⁸) tarafından BIBLIO GLOBUS'a tamamen aynı şekilde kaleme alınmış olan ve BIBLIO GLOBUS'un web sitesinden otelin satışının yapılmamasını talep eden e-postalar gönderilmiştir.⁶⁹ İngilizce olarak kaleme alınan bu e-postaların Türkçe tercümesi aşağıdaki gibidir:

“... Otelleri” olarak 2013 yaz sezonunda Biblio Globus ile ve/veya Biblio Globus adına Türkiye'den herhangi bir firmayla işbirliği için sözleşme imzalamamış olmamızdan dolayı, Biblio Globus, internet sitesinde yer verdiği konaklama ve paket fiyatları adına yetkili değildir ve Biblio Globus'un “... Otelleri” satışları geçersizdir.

Biblio Globus'tan gelen bütün rezervasyonların “... Otelleri” tarafından satışa kapatılacağını ve Biblio Globus'un rezervasyon fişi ile gelen turistlerin check-in işlemlerinin yapılmayacağını lütfen dikkate alınız.

Yukarıda bahsedilen durumları göz önüne alarak, kanuni haklarımızın saklı kalması kaydıyla, “... Otelleri'nin satışlarının derhal durdurulması konusunda ısrar ediyoruz”

⁶⁷ Solim Hotels'in Kuruma sunmuş olduğu bilgiler çerçevesinde, 2013 yılında hakkında soruşturma yürütülen seyahat acenteleriyle çalıştığı ve anılan yılda elde ettiği gelirin %(...) oranındaki kısmını bu dört teşebbüsün konaklamalarına aracılık ettiği misafirlerden elde etmiş olduğu anlaşılmaktadır.

⁶⁸ Bir tek Delil 50 olarak sunulan e-postada yer alan metin, esas itibarıyla aynı talebi içermekle birlikte, kaleme alınışı bakımından diğerlerinden farklılık arz etmektedir.

⁶⁹ Holiday Group Hotels tarafından Kuruma sunulan bilgiler çerçevesinde, 27.04.2013 tarihinde aynı şekilde kaleme alınmış bir e-postanın Holiday Group Hotels tarafından BIBLIO GLOBUS'a gönderildiği anlaşılmıştır.

- (223) Bunun yanı sıra, oteller, BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki partnerleri olan IATI'den (Delil 28, 29, 80, 89, 90) ve BELMONDO'dan (Delil 59, 70, 76, 77), BIBLIO GLOBUS'un web sayfasından otellerinin kaldırılması yönünde taleplerde bulunmuştur.

Otellerin IATI'ye ve BELMONDO'ya BIBLIO GLOBUS ile çalışmamları yönündeki uyarıları ve satışlarını durdurması

- (224) BIBLIO GLOBUS'la ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışmaları nedeniyle soruşturma tarafı teşebbüsler tarafından boykot edilen veya boykot edilme riskiyle karşı karşıya kalan otellerin bir yandan BIBLIO GLOBUS ve IATI ile BELMONDO nezdinde otellerinin BIBLIO GLOBUS'un web sayfasından kaldırılmasını sağlamak üzere girişimlerde bulunurken diğer yandan da özellikle Şubat, Nisan ve Temmuz aylarında IATI'nin ve BELMONDO'nun otellerinin satışını BIBLIO GLOBUS üzerinden gerçekleştirmemelerini sağlamaya yönelik çabalarda buldukları görülmektedir. Bu girişimlerin çoğu, otellerin IATI'ye (Delil 6, 11, 12, 17, 19, 25, 29, 31, 46, 52, 69, 80) ve BELMONDO'ya (Delil 41, 42, 43, 44, 48, 50, 51, 57, 60⁷⁰, 66, 70, 75) BIBLIO GLOBUS üzerinden otelin satışını yapmamaları ve BIBLIO GLOBUS üzerinden gelen misafirlerin otelde konaklatılmayacağı yönünde uyarılarda bulunmaları şeklinde gerçekleşmiştir. Bunun yanı sıra oteller, IATI'ye (Delil 9, 20, 21, 23, 24, 29) kendilerine verdikleri fiyatların BIBLIO GLOBUS için geçerli olmadığına yönelik bildirimlerde bulunmuşlardır. BIBLIO GLOBUS ile çalıştığı için IATI'nin (Delil 10, 13, 16, 18, 20, 22, 25, 30, 53, 58, 84, 88) ve BELMONDO'nun (Delil 39, 57, 59, 71) Rusya'ya ve diğer BDT ülkelerine yönelik olarak ya da tamamen satışlarının durdurulduğu ve BIBLIO GLOBUS ile çalışmaya devam etmeleri halinde tüm pazarlarda satışlarının durdurulacağı yönünde tehdit edildiği görülmektedir.
- (225) Bunlara ilaveten, çok sayıda e-postada, IATI'nin (Delil 15, 31, 68, 79, 81, 82, 85, 86, 87) ve BELMONDO'nun (Delil 37, 45, 50, 63), BIBLIO GLOBUS üzerinden satış yapmaları gerekçe gösterilmeksizin, 2013 yaz sezonu sonuna kadar satışlarının durdurulduğu görülmektedir. Bu e-postalardan bazılarının soruşturma tarafı seyahat acentelerine de gönderilmiş olduğunun tespit edilmesi (Delil 68, 50, 63), Delil 86 kapsamında 18.07.2013 tarihinde Rus ve Kazak pazarlarında satışları kapatmak isteyen Delphin Hotels'in 19.07.2013 tarihinde tesislerin satışına ivme kazandırmak amacıyla uygulanacak indirim oranlarını duyurması ve Delil 87'de yer alan "**Acentelerin uyguladığı baskı nedeni ile satışı bir süre kapatmak zorunda kaldık.**" ifadesi, satışların durdurulmasına yönelik olarak gönderilen bu e-postaların nedeninin söz konusu acentelerin BIBLIO GLOBUS üzerinden satış yapmaları olduğu değerlendirilmiştir.
- (226) Otellerin BIBLIO GLOBUS ile çalışmaları nedeniyle IATI'ye ve BELMONDO'ya göstermiş olduğu yaklaşım, diğer acenteleri de tedirgin etmiştir. Nitekim CATT TUR 03.05.2013 tarihinde otellere

*"Rusya Tur Operatörlerinden biri olan "**BIBLIO GLOBUS**" oda satışlarının Acentemiz üzerinden yapıldığına dair bilgilerin gerçek olmadığını, firma olarak kendileriyle herhangi bir çalışma içerisinde olmadığımızı bildirmek isteriz. Daha detaylı bir inceleme için sistemimizi tüm partnerlerimize, ofisimizde bir kahve eşliğinde, inceleme fırsatı memnuniyetle sağlanacaktır."*

ifadelerini içeren bir bilgilendirme postası atmıştır (Delil 73).

⁷⁰ Saphir Otel tarafından gönderilen metin ile (Delil 44), Holiday Park-Holiday Garden Otelleri (Delil 60) tarafından gönderilen metin aynı şekilde kaleme alınmıştır.

Dosya konusu eylemlerin yalnızca IATI'ye yönelik olmadığı

- (227) IATI tarafından başvuru kapsamında, soruşturma konusu iddiaların doğrudan IATI'ye yönelik olarak gerçekleştirildiği iddia edilmiştir. Ancak, dosya kapsamında elde edilen deliller incelendiğinde, soruşturma konusu davranışların yalnızca IATI'ye yönelik olmadığı, 2012 yılında BIBLIO GLOBUS'a incoming hizmeti vermek üzere temaslarda bulunan SUMMER TUR'un (Delil 3, 4, 5), Muğla iline yönelik olarak BIBLIO GLOBUS ile çalışan LEMAR TUR'un (Delil 61) ve BELMONDO'nun (Delil 34, 55, 57, 59, 60, 62, 63, 65, 66, 70, 71, 75) da faaliyetlerinin zorlaştırılmasının söz konusu olduğu ve bazı otellerin pazarda faaliyet gösteren tüm seyahat acentelerine BIBLIO GLOBUS üzerinden gelen hiçbir misafirin tesislerine alınmayacağını bildiren uyarılar gönderildiği (Delil 62) anlaşılmıştır.
- (228) Ayrıca, yedi otel tarafından doğrudan BIBLIO GLOBUS'a yönelik satış kapatma yazıları gönderildiği (Delil 33, 34, 36, 50, 64, 67) ve PEGAS'ın çalıştığı tur operatörü olan PGS tarafından Mısır'da da BIBLIO GLOBUS'u dışlamaya yönelik bir politika izlendiği, bu durumun da PEGAS Genel Müdürünün bilgisi dahilinde gerçekleştiği (Delil 7) tespit edilmiştir. Bu tespitler, dosya konusu eylemlerin öncelikli hedefinin BIBLIO GLOBUS'un Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Türkiye'ye turist getirmesini önlemek olduğunu ve bu nedenle BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming partnerlerine yönelik rekabeti kısıtlayıcı eylemlerde bulunulduğunu göstermektedir. Nitekim, otellerin Rusya ve diğer BDT ülkeleri dışında kalan pazarlarda veyahut da başka tur operatörlerine yönelik olarak IATI ve BELMONDO'yla çalışmaya devam etmesinin (Delil 10, 20, 27, 37, 39, 42) de bu tespiti doğrular nitelikte olduğu değerlendirilmektedir.

Otellerin BIBLIO GLOBUS'a yönelik tavırlarının hakkında soruşturma yürütülen tarafların bilgisi dahilinde ve yönlendirmesiyle gerçekleşmesi

- (229) Dosya kapsamında elde edilen deliller, otellerin yukarıda belirtilen eylemlerinin hakkında soruşturma yürütülen tarafların bilgisi dahilinde ve yönlendirmesiyle gerçekleştiğini ortaya koymaktadır. Şöyle ki; 02.02.2013-18.07.2013 tarihleri arasında otellerden IATI'ye ve BELMONDO'ya gönderilen muhtelif e-postalarda yer alan ifadeler bu durumu açıkça göstermektedir. Oteller tarafından IATI'ye ve BELMONDO'ya hitaben yazılan e-postalardaki bu ifadelere aşağıda yer verilmektedir⁷¹:

*"Operatorlerinizden birinin Biblo Globus olduğu bilgisi tarafımıza ulasti. **mevcut partnerlerimizden oturu ne yazık ki bu durumda Rus Pazarı için sizlerle çalışma sansimiz olmayacak.**" (Delil 10)⁷²*

*"RUS pazarında Ambassador Otelin **bağlayıcı sözleşmeleri doğrultusunda Biblo Globus acentası üzerinden satışa sunulmamasını önemle rica ederiz.**" (Delil 11)⁷³*

*"**diğer partnerlerimle yaptığımı anlaşmalar gereğince kendilerine 2013 sezonunda BİBLİO GLOBUST ile çalışmayacağımın sözünü vermiştim.**" (Delil 12)*

*"**bizim dışımızda oluşan baskı ve otelimizin yaklaşık 250.000 usd dolayında bir kaybı söz konusu olduğundan dolayı ;üzülerek 07.02.2013 tarihinde yapmış olduğumuz kontratın iptal edilerek ,otelimizin online satıştan kaldırılmasını önemle rica ederiz.**" (Delil 13)⁷⁴*

⁷¹ Aşağıdaki alıntılarda yer alan vurgular eklenmiştir.

⁷² Söz konusu ifadeyi kaleme alan Kempinski Hotel'in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)'lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁷³ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Ambassador Hotels'in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)'lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁷⁴ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Begonville Hotel'in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)'lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

“2013 yaz sezonu için yapmış olduğum kontratlarda sizin çalışmış olduğunuz tur operatörü **BİBLİO GLOBUS** olamayacağı garantisini vererek imzalanmıştır. Konuyla ilgili diğer acentelereden gelen tepkiler üzerine üzülerək İATI rusya satış kanalını kapatmak zorunda kaldım” (Delil 14)⁷⁵

Daha önce imzalamış olduğumuz 2013 yaz İATI kontrat anlaşmamız üzerinden BIBLIO GLOBUS tarafından tesislerimizin satışlarının yapıldığı tespit edilmiş olup, **bu durum bizleri diğer tour operatörlerimiz ile zor durumda bırakmaktadır.** (Delil 20)⁷⁶

“Biblio Globus’un sisteminizden fiyat aldığı ve tesislerimizi satışa çıkardığı tespit edilmiştir. Bizim **büyük tur operatörleriyle yapmış olduğumuz bağlayıcı anlaşmalar gereği, bu durumu kabul etmemiz imkansızdır.**” (Delil 30)⁷⁷

“Saphir Hotel’den S. Bey ile gorusulmstur. **Bizlerin ve diğer Rus operatörlerin baskisiyle birlikte** Bibli Globus’a ve Belmondo’ya karşı mücadele etmektedir.” (Delil 49)⁷⁸

“2013 Yaz Sezonu için **garantili kontenjan anlaşması yaptığımız tour operatörleri ile gerçekleştirmiş olduğumuz görüşmeler neticesinde, İATI** üzerinden otelimize ulaşan Biblio Globus Tour Operatörünün rezervasyonları ile ilgili duymuş oldukları rahatsızlıklar konuşulmuş ve şirket olarak bahsi geçen satışların teyid etmemiz halinde yaşayabileceğimiz olumsuzluklar değerlendirilmiştir. Gelmiş olduğumuz nokta itibariyle, **garantili kontenjan anlaşması yapmış olduğumuz Tour Operatörlerinden almış olduğumuz tepkilerin** katlanabileceğimiz sınırların üzerine çıktığı, ...” (Delil 58)⁷⁹

“Yaptığımız rus pazarı anlaşmasında üzülerək Biblio Globus seyahat acentesiyle anlaşma yaptığınızı öğrenmiş bulunuyoruz. **Diğer rus tur operatörleriyle yapmış olduğumuz anlaşmadan ötürü** adı geçen acenteye kesinlikle çalışmamaktayız.” (Delil 66)⁸⁰

“**Rusya Pazarında çalıştığımız firmaların telkinlerini de göz önüne alarak; Laphetos Beach Resort & Spa Hotel olarak BIGLIO GLOBUS tur operatörüyle çalışmak istememekteyiz.**” (Delil 69)⁸¹

“Adı geçen bu tur operatörü ile çalışmayacağımızı, **Rus pazarında otelimize yüksek volüm ve ciro sağlayan ana partnerlerimize aylar önce teyit etmiş, ve sözü geçen tur operatörünün otelimizi satmasının mümkün olmayacağını belirtmiştik.**” (Delil 71)

⁷⁵ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Belkon Hotel’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁷⁶ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Stone Group Hotels’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁷⁷ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Vera Hotels’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁷⁸ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Saphir Hotel’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁷⁹ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Spice Hotel’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁸⁰ Söz konusu ifadeyi kaleme alan White City Hotel’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁸¹ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Laphetos Beach Hotel’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

“yüksek volüm ve ciro sağlayan ana partnerlerimizin de aynı düşünce ve görüş içinde olmasından dolayı, Biblio Globus tur operatörü ile çalışmayacağımızı kendilerine kontrat döneminde teyit ettik.” (Delil 71)⁸²

“2013 yılı otel kontratımız gereği Biblio Globus ve Türkiye’de ki Partnerleri ile çalışmamız diğer partnerimiz ile yapmış olduğumuz sözleşme gereği ciddi sıkıntılar yaratmaktadır.” (Delil 75)⁸³

“Diğer acentalarla yaşadığımız problemlerden dolayı, bugünden itibaren sezon sonuna kadar satışların durdurulmasını rica ederiz.” (Delil 83)⁸⁴

“Acentelerin uyguladığı baskı nedeni ile satışı bir süre kapatmak zorunda kaldık.” (Delil 87)

- (230) Yukarıda alıntılanan bu ifadelerden hareketle, otellerin IATI’nin ve BELMONDO’nun satışlarını durdurmalarının gerekçesinin Rusya’da ve diğer BDT ülkelerinde çalıştıkları diğer acentelerin otellerin BIBLIO GLOBUS ile çalışmasını engellemek yolundaki baskıları olduğu, bir başka deyişle bu seyahat acentelerinin BIBLIO GLOBUS üzerinden yaptıkları satışların durdurulmasının soruşturma tarafı seyahat acentelerinin yönlendirmesi ile gerçekleştiği söylenebilecektir.
- (231) Otellerin BIBLIO GLOBUS’a ve onun Türkiye’deki partnerlerine yönelik davranışlarının hakkında soruşturma yürütülen seyahat acentelerinin bilgisi dahilinde ve yönlendirmesiyle gerçekleştiğine dair diğer bir gösterge ise otellerin BIBLIO GLOBUS’a, IATI’ye ve BELMONDO’ya gönderdikleri e-postaları ayrıca hakkında soruşturma yürütülen taraflara göndermiş olmalarıdır. Aşağıdaki tabloda otellerin BIBLIO GLOBUS’a, IATI’ye ve BELMONDO’ya satışların durdurulması yönünde gönderdikleri e-postaları iletmiş oldukları soruşturma tarafı teşebbüsler gösterilmektedir.

⁸² Söz konusu ifadeyi kaleme alan Sentido Hotels’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)’luk kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁸³ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Martı Hotels&Marinas’ın 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)’lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

⁸⁴ Söz konusu ifadeyi kaleme alan Selçukhan Hotel’in 2013 yılında elde ettiği gelirin %(.....)’lik kısmı soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklamalarına aracılık ettiği turistlerden elde edilmiştir.

Tablo 7: Oteller Tarafından Satış Durdurma Yazılarının İletildiği Teşebbüsler

Delil No	Tarih	Gönderen Otel	Kime Gönderildiği			
			PEGAS	ODEON	TEZ	ANEX
BIBLIO GLOBUS'a gönderilen e-postalar						
Delil 33	02.04.2013	IC Hotels				
Delil 34	04.04.2013	Özkaymak Hotel				
Delil 34	26.04.2013	Özkaymak Hotel				
Delil 36	12.04.2013	Grand Ring Hotel				
Delil 50	29.04.2013	Orange County Resort				
Delil 50	24.04.2013	Orange County Resort				
Delil 64	29.04.2013	Phaselis Rose Hotel				
Delil 67	29.04.2013	Porto Bello Hotel				
IATI'ye gönderilen e-postalar						
Delil 11	14.02.2013	Ambassador Hotels				
Delil 22	08.03.2013	Barut Hotels				
Delil 25	27.02.2013	Nar Hotels				
Delil 26	11.03.2013	Asteria Hotel				
Delil 27	07.03.2013	Klas Hotels ⁸⁵				
Delil 46	20.04.2013	Konaktepe Hotel				
Delil 68	29.04.2013	Club Phaselis Hotel				
BELMONDO'ya gönderilen e-postalar						
Delil 39	18.04.2013	Maya World Hotels				
Delil 41	26.04.2013	Starlight Hotel				
Delil 42	19.04.2013	Grand Prestige Hotel				
Delil 43	19.04.2013	Sailors Beach Club				
Delil 44	19.04.2013	Saphir Hotels				
Delil 45	02.05.2013	Kleopatra Alış Hotel				
Delil 50	27.04.2013	Orange County Resort				
Delil 55	26.04.2013	Alva Donna Hotels				
Delil 56	26.04.2013	Selge Beach Hotel				
Delil 57	27.04.2013	Hedef Group Hotels				
Delil 59	27.04.2013	Bayar Group Hotel				
Delil 60	27.04.2013	Holiday Hotels				
Delil 63	29.04.2013	Artemis Princess Hotel				
Delil 65	29.04.2013	Q Premium Resort				
Delil 66	29.04.2013	White City Hotel				

⁸⁵ Delil 27'de bahsedildiği ve Klas Hotels'in 2013 yılı için ODEON ile imzalamış olduğu kontenjan sözleşmesinden görüldüğü üzere sözleşme kapsamında BDT pazarı için ODEON'a tek satıcılık yetkisi verilmiştir. Ancak, Klas Hotels'in Kuruma sunmuş olduğu bilgiler çerçevesinde, 2013 yılında ODEON dışında başka bir acenteye de çalışıldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle, BELMONDO'nun satışlarının durdurulmasına yönelik bu yazışma bir delil olarak değerlendirilmiştir.

- (232) Tablo 7'den görüldüğü üzere, oteller tarafından BIBLIO GLOBUS'a, IATI'ye ve BELMONDO'ya gönderilen toplamda 31 adet e-posta soruşturma tarafı teşebbüslere de iletilmiştir.⁸⁶ Bu iletilerden bir kısmı, soruşturma tarafı teşebbüslerin otelleri yönlendirici konumda bulduklarını göstermesi bakımından ayrıca önem taşımaktadır. Örneğin, Asteria Hotels tarafından IATI'ye gönderilen satışların durdurulması e-postasının 11.03.2013 tarihinde ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye iletilmesi sırasında eklenen

“Geçtiğimiz günlerde telefonda gerçekleşen görüşmemizde bahsetmiş olduğunuz üzere, latı sistemindeki Rus Pazarına iletilen stop sale bildirimimizi aşağıda bilgilerinize sunarız.”

ifadesi, IATI'ye söz konusu e-postanın gönderilmesinde ODEON'un yönlendirici bir rol oynadığının bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir (Delil 26). Benzer şekilde, Starlight Hotel tarafından BELMONDO'ya gönderilen satışların durdurulması e-postasının 26.04.2013 tarihinde yalnızca *“Sevgili G., Aşağıdadır.”* notuyla PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye iletilmiş olmasının konunun taraflar arasında daha önce konuşulmuş olduğunu ve PEGAS'ın e-postanın gönderilmesinde yönlendirici olduğunu göstermesi bakımından önem taşıdığı belirtilmelidir (Delil 41). Bayar Group Hotels tarafından BELMONDO'ya gönderilen satışların durdurulması e-postasının 27.04.2013 tarihinde *“Yapmış olduğumuz görüşmeye istinaden mail Belmondo Travel'a gönderilmiştir.”* notuyla PEGAS Alanya Kontrat Müdürü B. Ü.'ye iletilmesi de BELMONDO'nun satışlarının PEGAS'ın yönlendirmesiyle durdurulduğuna bir örnek teşkil etmektedir (Delil 59). Artemis Princess Hotel'in 29.04.2013 tarihinde BELMONDO'ya göndermiş olduğu satışların durdurulması e-postasının aynı tarihte *“Konuştuğumuz üzere, stop sale gönderilmiştir.”* notuyla ODEON Ürün Müdürü H. Ç.'ye iletilmiş olması da aynı kapsamda değerlendirilebilecek bir başka delil özelliği göstermektedir (Delil 63). Soruşturma taraflarına bilgi olarak iletilen bu e-postalarda yer alan ifadelerin yanı sıra, bilgi olarak otellerden kendilerine gelen e-postaların soruşturma tarafı teşebbüslerin çalışanları arasında iletilmesi (Delil 11, 22, Delil 46, 57, 60, 68) ve bu durumun çalışanlar tarafından da doğal karşılanarak sorgulanmamasının da soruşturma tarafı şirketlerin çalışanlarının otellere yönelik olarak yapılan bu yönlendirmenin bilincinde olduğuna işaret ettiği dile getirilmelidir.

- (233) BIBLIO GLOBUS'a, IATI'ye ve BELMONDO'ya gönderilen e-postaların yanı sıra, konuyla ilgili olarak oteller tarafından diğer bazı acentelere gönderilen e-postaların da soruşturma taraflarına iletilmiş görülmektedir. Şöyle ki; 27.04.2013 tarihinde Kadıkale Resort ve Bendis Beach otelleri tarafından LEMAR TUR'a⁸⁷ gönderilmiş olan BIBLIO GLOBUS'un satışlarının kabul edilmeyeceğini bildiren e-posta aynı tarihte PEGAS çalışanlarına iletilmiştir (Delil 61). Benzer şekilde, Asdem Beach Otel tarafından 29.04.2013 tarihinde seksen adet seyahat acentesine gönderilen ve BIBLIO GLOBUS'a ait misafirlerin otele alınmayacağını bildiren e-postanın ayrıca PEGAS'a, ODEON'a, ANEX'e ve TEZ'e bilgi olarak gönderildiği görülmektedir (Delil 62). Ayrıca, CATT TUR'un 03.05.2013 tarihinde BIBLIO GLOBUS ile çalışmadığına ilişkin olarak otellere yaptığı bilgilendirmenin Grand Ring Hotel tarafından PEGAS çalışanına iletilmiş olması da bu durumda PEGAS'ın yönlendirmesi olduğunu göstermektedir (Delil 73).

⁸⁶ Ayrıca Delil 74'ten Club Hotel Turan Prince World Rezervasyon Şefi tarafından BIBLIO GLOBUS'un incoming partnerlerinden birine BIBLIO GLOBUS misafirlerinin otellerinde konaklatılmayacağını bildirmek üzere yazılan bir e-postanın da 03.05.2013 tarihinde PEGAS'a iletilmiş olduğu görülmektedir. Söz konusu yazışmanın hangi acenteye gönderildiği anlaşılamadığından bu delile tabloda yer verilmemiştir.

⁸⁷ LEMAR TUR, Rusya, Beyaz Rusya, Kazakistan, Özbekistan, Bulgaristan, Sırbistan ve Ukrayna'dan gelen turistlere ve Aydın ile Muğla illerindeki destinasyonlara yönelik olarak incoming hizmetleri sağlayan bir teşebbüstür. LEMAR TUR 15.03.2013-15.03.2015 dönemi için 14.03.2013 tarihinde BIBLIO GLOBUS ile sözleşme imzalamıştır.

- (234) Bu yönlendirmenin en çarpıcı kanıtı belki de Delil 72 olarak sunulan ve 01.05.2013 tarihinde TEZ Kontrat Bölge Sorumlusu D. A. B. tarafından TEZ Kontrat Departmanına ait e-posta grubuna gönderilen “*Biblio Globus İle İlgili Görüşülen Tesisler*” konulu e-postada yer alan

“Hedef Group Hotels’den K. Bey⁸⁸ ile tekrar görüşüldü. Dün Hedef Resort ve bugün Hedef Rose; Biblio Globus tarafından tekrar satışa açılmıştır. L. Bey konu ile ilgili İati ve Belmondo’ya mail atması yanında beklenerek sağlanmıştır. Ayrıca yanımda İati ile telefonda görüşmüştür. Belmondo ise telefonlara çıkmamaktadır. L. Bey’e ayrıca Biblio Globus Rusya’ya da mail atması sağlanmıştır.”

ifadeleridir. Zira bu ifadelerden otellerin İATI’ye ve BELMONDO’ya gönderdikleri e-postaları soruşturma taraflarının zorlamasıyla gönderdikleri çıkarımı yapılabilmektedir. Bu açıklamalardan hareketle, soruşturma taraflarından PEGAS’ın, ODEON’un ve TEZ’in, otellerin BIBLIO GLOBUS’a ve onun Türkiye’deki partnerlerine yönelik davranışlarını yönlendirici konumda bulunduğu; ANEX’in ise sadece bu davranışlardan bilgi sahibi olduğu söylenebilecektir.

- (235) Hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerden PEGAS’ın, ayrıca, bir otel tarafından kendisine bilgi olarak gönderilen yazıları başka otellere örnek olarak gönderdiği tespit edilmiştir. Delil 11’de Ambassador Hotels’in İATI’ye gönderdiği ve bilgi olarak PEGAS’a ilettiği yazı, PEGAS çalışanı tarafından örnek olarak Simena Hotels çalışanına gönderilmiştir. Benzer şekilde IC Hotels tarafından BIBLIO GLOBUS’a gönderilen yazı, bilgi olarak PEGAS’a iletilmiş ve PEGAS tarafından Saphir Hotels’e örnek olarak gönderilmiştir (Delil 33). Bunun dışında BIBLIO GLOBUS’a yedi farklı otel tarafından gönderilmiş olan yazıların bütünüyle aynı şekilde kaleme alınmış olması ve bilgi olarak farklı soruşturma taraflarına gönderilmiş olması⁸⁹ da otellerin bu yazıları tek bir elden gerçekleşen yönlendirme sonucunda gönderdiğini göstermektedir.
- (236) Delil 48 ise, PEGAS’ın yazıları örnek olarak otellere iletmesinin dışında yazıların hazırlanmasında da rol oynadığını göstermektedir. Şöyle ki; Delil 48 olarak sunulan yazışmalarda Kilikya Palace çalışanının PEGAS’tan yazışma örneği istediği ve hazırladığı taslak metni onay için PEGAS çalışanına gönderdiği görülmektedir. Delilin devamında PEGAS tarafından hazırlanan bu yazının PEGAS çalışanı tarafından Vera Hotel Mare’nin, Magic Sun Hotel’in ve Larissa Hotel’in çalışanlarına örnek olarak gönderildiği anlaşılmaktadır. Ayrıca Delil 54’te örnek yazının Ulusoy Kemer Holiday Club çalışanı S. D.’ye gönderildiği görülmektedir.

⁸⁸ Belgede yazım hatası bulunmasından dolayı “K. Bey” ifadesi yer almaktadır ancak “K. Bey” belgede “L. Bey” olarak yer verilen kişiyi ifade etmektedir.

⁸⁹ Delil 33, 36, 47, 50 ve 67’ye konu olan yazılar PEGAS’a, Delil 34 ve 50’ye konu olan yazılar ODEON’a bilgi olarak iletilmiştir.

Soruşturma tarafı teşebbüsler arasında BIBLIO GLOBUS ile çalışan otellerle çalışmama yönünde bir irade uyuşması olduğu

- (237) Dosya kapsamında elde edilen delillere ilişkin olarak yukarıda yapılan açıklamalar çerçevesinde, hakkında soruşturma yürütülen seyahat acentelerinin otellerin BIBLIO GLOBUS ile çalışmasını engellemek üzere çeşitli girişimlerde buldukları, BIBLIO GLOBUS ile ve/veya onun Türkiye'deki temsilcileriyle çalışan otellerle çalışmayı durdurdukları ve otellerin BIBLIO GLOBUS ve/veya onun Türkiye'deki temsilcileriyle çalışmayı sonlandırmaları yönünde hareket ettikleri ortaya konmuştur. Bir başka deyişle dosya kapsamında elde edilen deliller, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin, 2012 yılının Ağustos ayından itibaren otellerle olan dikey anlaşmalarını kullanarak BIBLIO GLOBUS'un ve BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming partnerlerinin 2013 yılı yaz sezonuna⁹⁰ ilişkin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik eylemlerde bulunduğunu göstermektedir.
- (238) Konuyla ilgili olarak incelenmesi gereken nihai unsur ise, soruşturma taraflarının bu davranışlarını danişıklılık içinde gerçekleştirip gerçekleştirmediğidir. Aşağıda, taraflar arasındaki irade uyuşmasına gösterge teşkil ettiği değerlendirilen delillere ayrıntılı olarak yer verilmektedir.
- (239) İlk olarak, Delil 3 olarak sunulan ve TEZ Kontrat Bölge Sorumlusunun 24.09.2012 tarihinde Hedef Resort Hotel & Spa'ya gerçekleştirdiği ziyaret kapsamında otelin Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı L. F. ile yaptığı görüşmeye ilişkin olarak TEZ Genel Müdür Yardımcısı F. Y.'ye hitaben kaleme alınan raporda;

“Biblio Globus ile ilgili düşüncelerimiz kendisine iletildi. Odeon'un da bizim gibi L. Bey'e görüş belirttiği bilgisi alınmıştır. L. Bey'in Pegas' ı araması sağlanmıştır ve Pegas da Odeon ve şirketimiz gibi Biblio Globus ile ilgili tesislerinde çalışılmaması gerektiğini iletmişlerdir...”

ifadeleri yer almaktadır. Bu ifadelerden, TEZ Kontrat Bölge Sorumlusunun PEGAS'ın konuyla ilgili görüşünden haberdar olduğu ve bu nedenle otel yetkilisine PEGAS'ı araması yönünde telkinde bulunduğu sonucu çıkarılmaktadır. Nitekim otel yetkilisinin PEGAS ile gerçekleştirdiği görüşmede PEGAS'ın da ODEON ve TEZ ile paralel şekilde otelin BIBLIO GLOBUS ile çalışmaması gerektiği yönünde görüş belirttiği anlaşılmaktadır.

⁹⁰ İlgili dönemde tur operatörleri/incoming seyahat acenteleri ile oteller arasında yapılan sözleşmelerden hareketle 2013 yılı yaz sezonunun 01.04.2013-31.10.2013 tarihleri arasındaki yedi aylık dönemi kapsadığı ifade edilebilecektir.

(240) İkinci olarak, Delil 8 olarak sunulan ve 30.01.2013 tarihinde PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'den PEGAS Genel Müdürü E. A.'ya ve PEGAS Kontrat Departmanına ait e-posta adresine gönderilen e-postada;

“Biblio Globus ile anlaşmasını bozduktan sonra tarafımızca kontrat yapılmış ve yapılmamış otellerin listesini aşağıda dikkatinize sunarız. Odeon'culara da C. Bey tarafından dün bilgilendirme yapılmış konu ile ilgili, onlarda uygulama ile ilgili nihai talimatı beklemekteler, aşağıda ki otellerde Odeoncularında durumu belirtilmiştir.

*** Kontratını Beklettiğimiz, Biblio Globus ile bozduktan sonra Kontrat imzaladığımız Oteller;*

• (...)

*** Biblio Globus ile anlaşma yapan ve bizim halen anlaşma yapmadığımız ve yapmama kararı alınan Oteller;*

• (...)

• *Titanic (Odeon imzalamış)”*

ifadeleri yer almaktadır. Bu ifadelerden, PEGAS çalışanlarıyla ODEON çalışanlarının BIBLIO GLOBUS ile ilgili konularda irtibat halinde oldukları ve otellerle olan sözleşme ilişkileri hakkında bilgi paylaşımında buldukları açıkça anlaşılmaktadır.

(241) Üçüncü olarak, Delil 32 olarak sunulan ve 08.03.2013 tarihinde TEZ Genel Müdür Yardımcısı S. İ. tarafından PEGAS Kontrat Direktörü G. K.'ye gönderilen e-posta, tarafların BIBLIO GLOBUS ile ilgili konularda iletişim içinde olduğunun en açık göstergesidir. *“BIBLIO GLOBUS BODRUM”* konulu bu e-posta,

“Sevgili G. Hnm ;

Bugun telefonda basettiğim gibi BIBLIO GLOBUS'un Bodrum Bölgesinde 35 tesisi satışa açtığı tespit edilmiştir.

Açılan Tesislerin listesini ve hangi tur operatörleriyle çalıştığını Ek'teki listede bulabilirsiniz.

Tesislerle yaptığımız ön görüşmede çok büyük orandaki tesislerin IATI ile kontrat yapmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle IATI'nin yerel bir firma olan, Kazak ve Beyaz Rusya pazarında faaliyette bulunan BRONTES TOUR ile işbirliğine gittiği tespit edilmiştir.”

şeklindedir. Bu e-postadan TEZ'in ve PEGAS'ın BIBLIO GLOBUS'un faaliyetleri, çalıştığı oteller ve acenteler hakkında doğrudan iletişim içerisinde olduğu anlaşılmakta ve taraflar arasında paylaşılan bu bilgilerin, tarafların BIBLIO GLOBUS ile çalışan otellere yönelik olarak kullanıldığı görülmektedir.

(242) Dördüncü olarak, Delil 35 olarak sunulan ve 05.04.2013 tarihinde TEZ Kontrat Müdürü F. Y. tarafından ODEON Genel Müdür Yardımcısı H. K.'ye gönderilen ve TEZ Genel Müdür Yardımcısı F. Y.'ye bilgi olarak sunulan e-postanın içerdiği,

“H. Abla merhaba,

F. Bey ile yapmış olduğunuz görüşmeye istinaden Biblio Globus ile ilgili konu için seçmiş olduğumuz oteller aşağıda bilginize sunulur.”

ifadeleri de TEZ ile ODEON arasında BIBLIO GLOBUS ile ilgili konularda doğrudan bir iletişim ve işbirliği olduğunu gösterir niteliktedir.

- (243) Son olarak, Delil 38 olarak sunulan ve 16.04.2013 tarihinde ODEON çalışanı H. K. tarafından ODEON ortaklarından biri olan C. Y.'ye gönderilen ve ayrıca OTİ çalışanlarına bilgi olarak sunulan "GREEN NATURE MARMARIS" konulu e-postada yer alan

"C. BEY,
GREEN NATURE BIBLOYU STOPLAMAYACAĞI İÇİN PEGAS TÜM OTELİ
SEZON STOPLADI
BIZDE STOPLAYALIMMI?"

sorusu ve bu soruya cevaben aynı tarihte C. Y. tarafından gönderilen e-postada yer alan

"Hemen stoplansın ve diğer otellere örnek olarak da kullanılsın. Tez ve Anex'e de bildirin..."

ifadesi de tarafların BIBLIO GLOBUS ile ilgili konularda danışıklı bir şekilde davrandığının ve BIBLIO GLOBUS ile çalışan otelleri boykot etmek konusunda bir irade uzlaşması içinde olduğunun açık bir işareti olarak değerlendirilmektedir. Zira PEGAS'ın, BIBLIO GLOBUS ile çalışması nedeniyle bir otelin satışlarını durdurduğunu edinen ODEON da, BIBLIO GLOBUS'la çalışmakta olan bu oteli boykot etmekte ve otelin BIBLIO GLOBUS ile çalıştığından ve bu nedenle PEGAS'ın ve kendisinin oteli boykot ettiğinden TEZ'in ve ANEX'in de bilgi sahibi olmasını sağlamaktadır.

- (244) Tarafların BIBLIO GLOBUS ile ilgili konularda iletişim halinde olduğunu ve danışıklı hareket ettiğini gösteren ve yukarıda ayrıntılarına yer verilen delilleri özetleyen tablo aşağıda sunulmaktadır:

Tablo 8: Tarafların Karşılıklı İletişim Halinde Olduğunu Gösteren Deliller

Delil No	Yazışmanın Tarihi	Yazışmanın İlgili Olduğu Taraf			
		PEGAS	ODEON	TEZ	ANEX
3	24.09.2012				
8	30.01.2013				
32	08.03.2013				
35	05.04.2013				
38	16.04.2013				

- (245) Tarafların iletişim içerisinde olduğunu gösteren ve yukarıdaki tabloda özetlenen bu delillerin yanı sıra, oteller tarafından BIBLIO GLOBUS'a gönderilen e-postaların tamamen aynı şekilde kaleme alınmış olması ve aynı şekilde kaleme alınan bu yazıların, Tablo 7'de yer verildiği üzere, bazı oteller tarafından PEGAS'a (Delil 33, 36, 47, 50 ve 67), bazı oteller tarafından ise ODEON'a (Delil 34 ve 50) bilgi olarak gönderilmiş olması, Özkaymak Otelleri tarafından ise hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin tümüne gönderilmiş olması nedeniyle, bu metnin hakkında soruşturma yürütülen teşebbüsler tarafından danışıklı olarak hazırlanarak otellere gönderildiği değerlendirilmektedir.
- (246) Ayrıca, IATI'ye ve BELMONDO'ya gönderilen yazıların aynı anda bilgi olarak birden çok soruşturma tarafına gönderilmiş olmasının da soruşturma taraflarının birlikte hareket ettiğine dair bir gösterge olduğu değerlendirilmektedir. Şöyle ki; Tablo 7'de yer verildiği üzere, Delil 50 ile Delil 65 PEGAS'a ve ODEON'a, Delil 42 ODEON'a ve ANEX'e, Delil 43 PEGAS'a ve ANEX'e, Delil 25, 34, 44, 57 ve 62 ise PEGAS'a, ODEON'a, ANEX'e ve TEZ'e gönderilmiştir.

(247) Dosya kapsamında elde edilen delillere yönelik olarak yapılan yukarıdaki değerlendirmeler çerçevesinde, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin 2012 yılının Ağustos ayından⁹¹ 2013 yılının Temmuz ayının sonuna⁹² kadar olan dönemde otellerle olan dikey anlaşmalarını kullanmak suretiyle BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştıran davranışlarda buldukları ve bu davranışları anlaşma içinde gerçekleştirdikleri değerlendirilmektedir.

I.4.2.2. Dosya Kapsamında Elde Edilen Diğer Bilgilere İlişkin Değerlendirme

(248) Öneri araştırma ve soruşturma dönemlerinde Raportörler tarafından görüşülen yahut da yazılı bilgi istenen çok sayıda otel yetkilisi, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüsler tarafından BIBLIO GLOBUS'la ve/veya onların Türkiye'deki temsilcileriyle çalışmamaları yönünde kendilerine baskı yapıldığını ifade etmiştir.⁹³ Otel yetkilileri tarafından ifade edilen hususlara, ilgili olduğu ölçüde, aşağıda yer verilmektedir:

(249) Belconti Resort tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Önceden IATI'nın yerinde, Biblio Globus ile anlaşacağı söylenen Summer Tour vardı. Bu çerçevede Kasım-Aralık aylarında Summer Tour'a yönelik tepkiler vardı. Daha sonra IATI, Summer Tour'un yerine geçince piyasadaki baskı daha da arttı. Büyük operatörler, IATI ve Biblio Globus ile çalışmayın demeye başladılar. Diğer büyük operatörler zaman zaman satışlarını durdurdular.”

(250) Delphin Imperial tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Diğer tur operatörlerinden şifahi olarak "biz size yeteriz, başka operatörler ile çalışmanıza gerek yok" şeklinde telkinler aldık. Ayrıca piyasada bu yönde duyumlar aldım ancak somut bir şeye şahit olmadım. Nitekim biz, IATI yolcularını kabul ettik ve diğerleri de satışı kesmedi.”

(251) Adonis Hotel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Pegas, Tez, Odeon ve Anex, Rus pazarı kontrat döneminde Biblio Globus – IATI ya da kendileri arasında bir seçim yapmamızı söylediler. Bunu sözlü olarak ifade ettiler.”

(252) Asya Otel ve Akasya Otel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Biblio Globus sayfasında benim otelim olduğu için Tez, Pegas ve Odeon bana satmıyor. Hatta Mayıs ayının ortasında Odeon satışları tamamen kaldırdı. Bunun sebebini sorduğumda Biblio Globus yüzünden dedi.”

⁹¹ Soruşturma taraflarının BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik girişimlerde bulunduğuna yönelik ilk delil TEZ bakımından 22.08.2013 tarihli Delil 1, PEGAS bakımından 21.09.2012 tarihli Delil 4, ODEON bakımından 30.01.2013 tarihli Delil 8, ANEX bakımından ise 27.02.2013 tarihli Delil 25'tir. Otellerin satışı kapatmalarının diğer acentelerin baskısıyla gerçekleştiğine yönelik ilk delil ise, 02.02.2013 tarihli Delil 10'dur. Bununla birlikte, soruşturma konusu teşebbüslerin her biri tarafından gerçekleştirilen davranışların bir bütünü oluşturduğu değerlendirilmekte ve bu nedenle bu eylemlerin başlama tarihi hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin tamamı için 2012 yılının Ağustos ayı olarak kabul edilmektedir.

⁹² Dosya kapsamında elde edilen en son tarihli delil 27.07.2013 tarihlidir.

⁹³ 25.06.2013 tarihinde, Raportörlerce telefon görüşmesi yapılan Barut Hotels, Porto Bello Resort & Spa, Silence Beach Resort ve Vera Hotel Verde yetkilileri çalışanı buldukları otellere yönelik olarak BIBLIO GLOBUS ile çalışmamaları yönünde soruşturma tarafı seyahat acentelerinden bir baskı almadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca kendilerinden yazılı olarak bilgi talep edilen otellerden 36 adedi de BIBLIO GLOBUS ile çalışmamaları yönünde soruşturma tarafı seyahat acentelerinden bir baskı almadıklarını ifade etmişlerdir.

(253) Sirius Otel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Tez, Pegas ve Odeon bana ‘Biblio Globus’un otobüsünü görürsem, benden müşteri bekleme’ diyordu. Yani beni satışa kapat demek istiyordu.”

(254) Grand Ring Hotel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Bu tur operatörlerinden Mayıs ayının başında baskı değil de tavsiye niteliğinde ‘Biblio ile satışlarınızı durdurursanız, onlarla çalışmazsanız daha iyi olur’ gibi teklifler aldık.(...) Biblio piyasaya uygun fiyat ile agresif şekilde girmek istiyordu. Bu çerçevede de aracı acenta arıyordu ve sonrasında IATI ile anlaştı. Diğer tur operatörleri ise agresif giriş yapmak isteyen böyle bir gücü istemediler.”

(255) IC Otel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Şahsıma böyle bir baskı almadım ancak piyasada böyle bir söylenti vardı. (...) Baskı olarak Şubat ve Mart aylarındaki fuarlarda ‘Biblio piyasaya giriyor, onunla çalışıyor musunuz’ gibi konuşmalar oldu. Tam olarak baskı denmese bile tur operatörleri Biblio’dan rahatsızlık duyduklarını yansıttılar.”

(256) Kervansaray Otel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Sezon başında bu tur operatörlerinden baskı oldu ama tam anlamıyla baskı değildi aslında. Tavsiye niteliğindedi. (...) Bu baskılar hep sözlü olarak yapıldı.”

(257) Sailor’s Beach Club tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Sezon başında bu yönde baskılar aldık. Öncesinde baskıları dikkate aldık ve stop sale çektik IATI müşterileri adına, ancak daha sonra onları dinlemedik, IATI ile çalışmaya devam ettik. (...) Biblio yurt dışı paket fiyatlarının %30-40 daha düşüğünü teklif ediyor. Biblio’nun agresif bir pazarlama tarzı var. Bu durum o pazardaki fiyat skalamızı bozuyor, bizi olumsuz etkiliyor.”

(258) Kemal Bay Otel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Bu tur operatörleri Mart-Nisan aylarından beri Biblio ile çalışmamamızı, ya onları ya da Biblio’yu tercih etmemizi söylüyorlar ama Rekabet Kurumu devreye girdiğinden beri son yirmi gündür hiçbiri sesini çıkarmıyor ceza alırız diye. Biblio tek, diğer tur operatörleri dört-beş şirket olduğundan biz de zor durumda kalıyoruz...”

(259) Özkaymak Hotel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“20 Nisan- 15 Haziran döneminde bu operatörlerden baskı aldık. Hepsi telefonla aradılar, gelip yüz yüze de görüştüler. Biblio Globus ile çalışırsak onlarla çalışamayacağımızı, hatta seneye onlarla sözleşme yapamayacağımızı söylediler. Anex dahil bütün tur operatörleri bunu yaptı.”

(260) Saphir Hotel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Ancak Nisan-Mayıs aylarının başında tur operatörlerinden ‘Biblio’nun odalarını almayın, onlarla iş yapmayın, ya onlar, ya biz, size yanlış yapmak istemiyoruz’ gibi baskılar aldık. (...) ODEON, TEZ, PEGAS VE ANEX baskılarını aynı gün içinde ön büro müdürünü arayarak yaptılar.”

(261) Silence Beach Resort tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Biblio diğer tur operatörlerine karşı rekabet olsun diye otel odalarını kapatıp altı ay-bir sene gibi bir süre için peşin para (çek) verip piyasaya güçlü bir şekilde girmek istiyordu. Diğer operatörler buna karşı çıktılar.”

(262) Vera Hotel Verde tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

Ben daha öncesinde (...)’da çalışıyordum. Oradayken tur operatörlerinden ‘Biblio olmasa daha iyi olur, bizi bozar, Türkiye’yi bozar, satışlarımızı engeller’ tarzında tavsiyeler aldım ama baskı şeklinde değildi. (...) Ayrıca Biblio’nun yeni ve güçlü bir rakip olarak görülüp pazara girerse çok büyüyeceğinden endişelenilmektedir.”

(263) Adonis Hotel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“2013 yılında PEGAS, ANEX, TEZ ve ODEON tarafından kontrat müdürleri aracılığıyla sözlü olarak baskı yapıldığı, bu baskıların toplu değil de her bir operatör tarafından ayrı ayrı yapıldığı, ancak hiçbir yıl IATI ile çalışmayı sonlandırmadığını, diğer otellerin sözlü olarak yapılan baskıya ticari nedenlerle boyun eğmelerinin söz konusu olmadığı, sektörün yapısı gereği böyle bir engellenmenin uygulamaya geçirilmesinin zor olduğu, nitekim bu baskıların pazarda etkili olmadığı”

(264) Sarıtaş Hotel ve YEP Turizm tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Başta Alkan Grup Turizm işletmeleri A.Ş. (TEZ) , Odeon Turizm işletmeciliği A.Ş. (ODEON) ve Antalya Depar turizm inşaat Taşımacılık Nakliyat Organizasyon Otomotiv Yat işletmeciliği Tic. San. Ltd. Şti (ANEX) tarafından otelimize Biblo Globus(yurt dışı operatör) firması ile çalışılır ise bizimle çalışamayacakları ve satışlarını durduracaklarını ayrıca bir daha kontrat yapmayacaklarını belirtmişlerdir. (...)Bu istekler firmaların Alanya bölgesi kontrat müdürleri tarafından yüz yüze ya da telefon ile bize söylenmiştir.”

(265) Simena Hotel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Ancak; Odeon Turizm İşletmeciliği AŞ ODEON) ve (Antalya Depar Turizm İnşaat Taşımacılık Nakliyat Organizasyon Otomotiv Yat İşletmeciliği Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti. (ANEX) firmaları tarafından özellikle BIBLIO GLOBUS Tur Operatörü ile çalışılmaması yönünde sözlü olarak baskı uygulanmıştır. Nihayetinde ODEON TOURS ile 2014 ve 2015 yıllarında sözleşme imzalanamamıştır. ANEXTOUR ile 2015 yılında sözleşme imzalanamamıştır”

(266) Alantur tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Hakkında soruşturma yapılan acentelerin, Biblio Globus isimli acentenin maliyet altı fiyatlama ile otel satışı yapması nedeniyle bu acente ile rekabet edemez hale geldikleri ve satış yapamadıkları ve bu gerekçeyle Biblio Globus ile çalışan oteller ile çalışmak istemedikleri, aksi halde otelin satışlarını yapmayı reddettikleri ve bu şekilde otelleri, Biblio Globus ile çalışılmaması yönünde zorladıkları iç pazarda turizm sektöründe faaliyet gösteren tüm otel ve acentelerin malumudur.”

(267) Otel yetkililerinin yukarıda aktarılan bu ifadeleri, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin otellere BIBLIO GLOBUS’la ve onun Türkiye’deki temsilcileriyle çalışmamaları yönünde baskı uyguladığını, BIBLIO GLOBUS’la çalışan otelleri bu otellere yönelik satışlarını durdurmakla tehdit ettiklerini ya da satışlarını durdurduklarını açıkça göstermekte ve dolayısıyla delillerle paralellik arz etmektedir.

(268) Dosya kapsamında, Raportörlerce, otel yetkililerinin yanı sıra Antalya ilinde kuyumculuk, mağazacılık ve taşımacılık ile iştigal eden bazı teşebbüslerin yetkilileriyle de görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu görüşmelerde kaleme alınan tutanakların ilgili kısımlarına aşağıda yer verilmektedir:

(269) Viola Kuyumculuk ve Dericilik tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Ben bahse konu tur operatörleri (Tez, Odeon ve Pegas) ile çalışmıyorum. IATI ile çalışıyorum. Diğerleri ile bir anlaşmam olmadığı için onlardan bir baskı almadım ancak çevremde bulunan mağazalara IATI müşterisini gönderiyorum. Sonrasında bu mağazalar beni arayıp IATI müşterisini kabul edemeyeceklerini ve bu muhterileri artık göndermememi söylüyorlar. Bu durum sezon başından beri devam etmekte. Aynı engelleme Biblio Globus ile çalışan Belmondo için de söz konusu”

(270) Kuyumcu ve Gül Otel tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Kuyumcu mağazamda Pegas’la çalışıyorum. Tur operatörleri Biblio Globus müşterilerini almayın dediler. (...) Tur operatörlerinden biri IATI müşterisi ve rehberini mağazamda görünce resmini çekip telefonuma mesaj atmıştı. Pegas ‘IATI rehberlerini mağazana sokma’ diyor.”

(271) Daved Group tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Şu an Anex ve IATI ile çalışıyorum. Üç büyük tur operatörlerinden (Tez, Pegas ve Odeon) aldığım baskılar bende tam tersi bir etki yarattı ve daha önceden Tez’de çalışmış olmama rağmen Ocak, Şubat aylarında üç operatörün de satışlarını almadım, onlarla ilişkiyi kestim. Ancak otellerin bu acentelere muhtaç olduğunu belirtmeliyim. (...) IATI’ye yapılan baskının sebebi aslında Türkiye’ye yeni bir operatörün girmesinin ve teknolojinin istenmemesidir.”

(272) Ercihan Turizm ve Deniz Onyx Mağazacılık tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Diğer tur operatörleri ‘Mağazanıza IATI/Belmondo müşterisi girerse, yatınıza IATI/Belmondo müşterisi binerse senle işimi bitiririm’ diyor. En başta Odeon söylüyor bunu. Sonra Pegas ve diğerleri. Bu baskılara mecburen evet diyoruz ve Biblio Globus ile çalışan IATI ile Belmondo’yu sokamıyoruz pazara. Biblio Globus’u biliyorum, tur operatörleri tehdit etmese 600-700 bin kişi getirecek Türkiye’ye Bu uygulamalar toplam turist sayısını azaltıyor ve Türk turizmine zarar veriyor.”

(273) Bir taşımacılık firması tarafından aşağıdaki hususlar belirtilmiştir:

“Tur operatörleri otobüs firmalarına ‘IATI ve Biblio Globus ile çalışırsanız sonrasında bizden iş alamazsın’ diyor. (...) Pegas, Odeon ve Tez yapıyor bunu.”

(274) Bu ifadeler göstermektedir ki, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin BIBLIO GLOBUS’un ve onun Türkiye’deki incoming partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştırmak üzere gerçekleştirdiği davranışlar yalnızca otellere yönelik değildir. BIBLIO GLOBUS’un ve onun Türkiye’deki temsilcilerinin hizmet aldığı otel dışındaki işletmeler de bu baskıya maruz kalmıştır.

(275) Soruşturma tarafı teşebbüslerin otellere ve diğer alanlarda faaliyet gösteren teşebbüslere yönelik bu davranışlarının bir anlaşma çerçevesinde gerçekleştirilip gerçekleştirilmediği noktasında ise TEZ'in ortaklarından olan Alexander SINIGIBSKY'nin 2013 yılının Şubat ayında www.turizmguncel.com web sitesine verdiği röportajda dile getirdiği hususlar önem taşımaktadır. Zira bu röportajda kendisine yöneltilen "Teztour'un piyasadaki rakibi kim sizce?" şeklindeki soruya SINIGIBSKIY aşağıdaki cevabı vermiştir⁹⁴:

"Biz özellikle 2012 yılı itibariyle aynı pazarda faaliyet gösteren tur operatörlerinin birbirine rakip olmaktansa, daha çok birbirleriye anlaşarak daha fazla kar elde etmeleri noktasında bir yol izledik. Bu nedenle oluşturulmuş olan güzel işbirliğinde böyle bir yorum yapmak istemiyoruz. Biz bir numarayız gibi bir söylemimiz yok. Kendimizi seviyoruz, iyi olduğumuza inanıyoruz ve elbette ki pazarda çok önemliyiz. Bir numara ile beş numarayı kişiler değil, müşteriler belirler."

(276) SINIGIBSKIY'in bu ifadeleri çerçevesinde, soruşturma tarafı teşebbüslerin otellerle ve turistlere yönelik hizmet sunan mağaza, eğlence yeri gibi diğer tesislerle olan dikey anlaşmalarını kullanarak BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerinin piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik davranışlarının bir anlaşma kapsamında gerçekleştirildiği ifade edilebilecektir.

(277) Bu noktada, üzerinde durulması gereken bir husus daha bulunmaktadır. Şöyle ki; dosya kapsamında edinilen delilleri ve diğer bilgileri daha sağlıklı bir şekilde yorumlayabilmek, otellerin BIBLIO GLOBUS'la, IATI'yle ve BELMONDO'yla çalışmak istememelerinin arkasında yatan nedenleri tam olarak kavrayabilmek ve ilgili dönemde söz konusu olan pazar yapısını netleştirebilmek amacıyla delillerde adı geçen otellerin tamamına konuyla ilgili sorular yöneltilmiştir. Bu sorular çerçevesinde otellerin çoğu,

- BIBLIO GLOBUS ile doğrudan bir sözleşmesi bulunmadığını,
- Bununla birlikte BIBLIO GLOBUS'un web sitesinde otellerini çok düşük fiyatla satışa sunduğunu,
- Bu düşük fiyatların hem tüketici nezdinde otelin fiyat-kalite dengesini olumsuz etkilediğini, hem de otelin diğer acentelerle sorun yaşamasına neden olduğunu,
- Bu nedenle otelin BIBLIO GLOBUS üzerinden satılmasını önlemeye yönelik olarak girişimlerde bulunulduğunu

ifade etmiştir.

⁹⁴ <https://www.teztour.com.tr/kurumsal/popup/haber30.html>, erişim tarihi: 16.03.2016. Vurgu eklenmiştir.

(278) IATI ise, otellerin sözleşme yaparken IATI'nin Rusya'ya ve diğer BDT ülkelerine yönelik faaliyet gösterdiğini ve ana partnerinin BIBLIO GLOBUS olduğunu bildiklerini, IATI'nin otellerle imzaladığı tesis katılım sözleşmelerinin tüm pazarlara ve tüm satış kanallarına yönelik olarak düzenlenmiş bir tip sözleşme olduğunu, bu sözleşme çerçevesinde ve kullanılan teknolojik altyapı gereği kontenjan tahsisi, fiyat, satış kısıtlaması gibi unsurların tamamen otellerin kontrolü altında olduğunu belirtmiştir. IATI, ayrıca, 2013 yılında BIBLIO GLOBUS'un sitesinde yayınlanan otel fiyatlarının⁹⁵ sürekli olarak IATI tarafından takip edildiğini ve bu fiyatların otellerin IATI SİSTEMİ ara yüzünden tanımladıkları fiyatlar ile birebir aynı olduğunun gözlemlendiğini, bir başka deyişle BIBLIO GLOBUS'un otel fiyatlarını düşürme gibi bir uygulamasının söz konusu olmadığını ifade etmiştir. IATI bu hususla ilgili olarak, otellerin BIBLIO GLOBUS üzerinden yapılacak satışların durdurulmasına yönelik taleplerinin BIBLIO GLOBUS tarafında somut bir satış performansı oluşmadan başladığının, bu nedenle düşük fiyatlarla satış yapılarak otellere zarar verilmesi gibi bir durumun söz konusu olamayacağını altını çizmiştir. Dosya kapsamında elde edilen deliller de bu durumu doğrulamaktadır. Şöyle ki, 31.01.2013-27.02.2013 tarihleri arasında toplamda 23 otel IATI'den ve BELMONDO'dan, BIBLIO GLOBUS üzerinden yapılacak satışların durdurulması yönünde talepte bulunmuştur. Henüz sezonun başlamamış olduğu bu dönemde otellerin BIBLIO GLOBUS satışlarından dolayı zarara uğradıkları gerekçesiyle satışlarının durdurulması rasyonel görünmemektedir. Bu noktada, BIBLIO GLOBUS'a, IATI'ye ve BELMONDO'ya satışların durdurulmasına ilişkin olarak gönderilen e-postaların hiçbirinde BIBLIO GLOBUS'un düşük fiyat uyguladığından bahsedilmediğinin de vurgulanması gerekmektedir. Kaldı ki, delillerde otellerin satışlarını durdurmasının esas nedeninin otellerin çalıştığı diğer acentelerin baskısı olduğunu gösteren çok sayıda ifade bulunması da, otellerin BIBLIO GLOBUS üzerinden yapılan satışları durdurmasının hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin soruşturma konusu davranışlarından bağımsız ticari kararları olmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Bu nedenle oteller tarafından dosya konusu delillere ilişkin yapılan açıklamaların değerlendirmeyi değiştirmeyeceği belirtilmelidir.

I.4.2.3. Dosya Kapsamında Elde Edilen Sayısal Verilere İlişkin Değerlendirme

(279) Dosya kapsamında delillerin ve diğer bilgilerin incelenmesi aşamasında haklarında soruşturma yürütülen teşebbüsler tarafından, otellerin BIBLIO GLOBUS ile ve BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki partnerleriyle çalışmayı sonlandırmaları yönünde baskıya maruz bırakıldıkları ve bu suretle BIBLIO GLOBUS'un ve partnerlerinin faaliyetlerinin zorlaştırıldığı somut delillerin varlığı ışığında tespit edilmiştir. Bu bölümde ise, haklarında soruşturma yürütülen teşebbüslerin bu kapsamdaki davranışlarının rakipleri dışlama kabiliyetine sahip olup olmadığı ve bu yönde bir etki doğurup doğurmadığı pazara ilişkin parametreler çerçevesinde değerlendirilmektedir.

(280) Bilindiği üzere, bir teşebbüsün pazar gücünün ortaya konulması bakımından en önemli unsurlardan biri, söz konusu teşebbüsün sahip olduğu pazar payıdır. Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere yönelik olarak Antalya'da sunulan incoming seyahat hizmetleri pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin söz konusu pazarda hizmet sundukları turist sayısı dikkate alınarak hesaplanan pazar payı verileri aşağıda yer almaktadır.

⁹⁵ IATI'nin sunmuş olduğu bilgiler çerçevesinde, BIBLIO GLOBUS'un web sayfasından yayımlanan otel fiyatlarının hem bir pakete dahil otelleri hem de ayrıca satılan otelleri kapsadığı anlaşılmaktadır

16-40/662-296Tablo 9: Antalya'da Rusya'ya ve diğer BDT Ülkelerine⁹⁶ Yönelik Sunulan Incoming Seyahat Hizmetleri Pazarındaki Teşebbüslerin Pazar Payları (%)

	2012	2013	2014	2015
PEGAS	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ODEON	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
TEZ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
ANEX	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
IATI ⁹⁷	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
BELMONDO	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
KİLİT GLOBAL	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)
DİĞERLERİ	(.....)	(.....)	(.....)	(.....)

- (281) Yukarıdaki tablodan görüldüğü üzere, soruşturma tarafı teşebbüslerin 2012, 2013 yıllarında yaklaşık %70 ve üzerinde olan toplam pazar payı, 2014, 2015 yıllarında %60'lar civarında gerçekleşmiştir. 2013 yılında BIBLIO GLOBUS ile çalışan IATI ve BELMONDO, söz konusu yılda sırasıyla yaklaşık olarak %(.....), %(.....) oranında pazar payına sahip olmuşken; 2012, 2014 ve 2015 yıllarında bu teşebbüslerin pazar payları genel olarak %(.....)'in altında kalmıştır. Pazara 2013 yılında giren oyuncuların KİLİT GLOBAL⁹⁸ ise, 2014 yılında %(.....) ve 2015 yılında %(.....)⁹⁹ oranında pazar payı elde etmiştir. Bu açıklamalar çerçevesinde, 2012-2015 döneminde soruşturma tarafı teşebbüslerin pazar payları toplamının önemli düzeyde olduğu ve bu teşebbüslerden her birinin rakipleriyle arasındaki pazar payı farkının oldukça yüksek seyrettiği söylenebilecektir. Bu nedenle, pazar payı verileri esas alındığında soruşturma tarafı teşebbüslerin incelenen davranışlarıyla rakiplerini dışlama kabiliyetine sahip olduğu değerlendirilmektedir.
- (282) Bununla birlikte, soruşturma konusu davranışların rakipleri dışlama kabiliyetine sahip olup olmadığı değerlendirilirken göz önünde bulundurulması gereken bir diğer önemli faktör, soruşturma tarafı seyahat acentelerinin oteller açısından sahip oldukları konum ve güçtür. Bu kapsamda, aşağıda yer verilen tablolarda, otellerin ağırladıkları yabancı turist sayısı ve anılan turistlerden elde ettikleri gelirler içinde soruşturma tarafı dört teşebbüsün ve bunların rakiplerinin paylarına yer verilmiştir. Sonrasında ise, bu veriler ışığında, soruşturma tarafı seyahat acentelerinin ticari çıkarları doğrultusunda alacakları kararlarla otellerin ticari kararlarını belirlemelerinin veya yönlendirmelerinin mümkün olup olmadığı, diğer bir ifadeyle otellerin ekonomik olarak soruşturma tarafı teşebbüslere bağımlı olup olmadıkları değerlendirilmiştir.

⁹⁶ Diğer BDT ülkelerinden olan Gürcistan, Kazakistan, Özbekistan, Tacikistan ve Türkmenistan; gerek söz konusu ülkelerden Antalya'ya gelen toplam turist sayısına ulaşamaması, gerekse Tablo 9'da yer verilen teşebbüslerin söz konusu ülkelere yönelik faaliyetlerinin kısıtlı olması nedeniyle analize dahil edilmemiştir.

⁹⁷ (.....).

⁹⁸ KİLİT GLOBAL 2013 yılından itibaren incoming seyahat hizmetleri alanında faaliyet göstermeye başlamıştır.

⁹⁹ 2015 yılında TEZ ile KİLİT GLOBAL arasında yapılan "İşbirliği Sözleşmesi" gereğince, TEZ tarafından incoming faaliyetleri kapsamında sunulan hizmetlerden bir kısmının ifası, alt acente/taşeron aracılığıyla çalışma esas çerçevesinde KİLİT GLOBAL tarafından gerçekleştirilmiştir.

16-40/662-296Tablo 10: Otellerde¹⁰⁰ Konaklayan Turistlerin Geldikleri Ülkelere ve Seyahat Acentelerine Göre Dağılımı (%)

		Soruşturma Tarafları	IATI	Diğer Acenteler	Diğer Yöntemler	TOPLAM
2012	Rusya-Diğer BDT	22,80	(.....)	(.....)	(.....)	33,21
	Diğer Ülkeler	1,41	(.....)	(.....)	(.....)	66,79
	TOPLAM	24,22	(.....)	(.....)	(.....)	100,00
2013	Rusya-Diğer BDT	28,44	(.....)	(.....)	(.....)	41,56
	Diğer Ülkeler	2,16	(.....)	(.....)	(.....)	58,44
	TOPLAM	30,59	(.....)	(.....)	(.....)	100,00
2014	Rusya-Diğer BDT	27,25	(.....)	(.....)	(.....)	45,85
	Diğer Ülkeler	2,59	(.....)	(.....)	(.....)	54,15
	TOPLAM	29,83	(.....)	(.....)	(.....)	100,00
2015	Rusya-Diğer BDT	26,47	(.....)	(.....)	(.....)	43,59
	Diğer Ülkeler	1,85	(.....)	(.....)	(.....)	56,41
	TOPLAM	28,33	(.....)	(.....)	(.....)	100,00

(283) Yukarıdaki tablo incelendiğinde öncelikle, otellerin belirli ülkelerden gelen turistlere yoğunlaşmadıkları, hem Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden hem de Avrupa ülkelerinden, Orta Doğu ülkelerinden ve bunların dışındaki ülkelerden gelen turistlere konaklama hizmeti sundukları görülmektedir. Şöyle ki; analize dahil edilen otellerde konaklayan turistlerin,

- 2012 yılında %33,21'i Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden olup, bunun %22,80 puanlık kısmı (%68,65'i) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla,
- 2013 yılında %41,56'sı Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden olup, bunun %28,44 puanlık kısmı (%68,43'ü) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla,
- 2014 yılında %45,85'i Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden olup, bunun %27,25 puanlık kısmı (%59,43'ü) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla,
- 2015 yılında %43,59'u Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden olup, bunun %26,47 puanlık kısmı (%60,72'si) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla

getirilmiştir. Soruşturma tarafı seyahat acenteleri tarafından Rusya ve diğer BDT ülkeleri dışında kalan ülkelerden getirilerek, analize dahil edilen otellerde konaklatılan turistlerin, bu otellerde ağırlanan toplam turistler içerisindeki payı ise ilgili dönemdeki her bir yılda %2 civarında seyretmiştir.

¹⁰⁰ Analize dâhil edilen oteller; şikâyet kapsamında yer alan otelleri, yerinde incelemeler sonucunda elde edilen belgelerde adı geçen otelleri ve şikâyetçi tarafından Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistler için marka olduğu belirtilen otelleri kapsamaktadır. Bu otellerin tamamı Antalya'da bulunmaktadır. Ayrıca, anılan otellerde konaklayan ve Rusya ve diğer BDT ülkelerinden gelen turist sayısının Antalya'ya Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen toplam turist içerisindeki payı 2012 yılında %50,34, 2013 yılında %48,83, 2014 yılında %47,65 ve 2015 yılında %44,10 olarak gerçekleşmiştir.

16-40/662-296Tablo 11: Otellerin Turistlerden Elde Ettiği Gelirlerin Ülkelere ve Seyahat Acentelerine Göre Dağılımı (%)¹⁰¹

		Soruşturma Tarafları	IATI	Diğer Acenteler	Diğer Yöntemler	TOPLAM
2012	Rusya-Diğer BDT	31,76	(.....)	(.....)	(.....)	47,80
	Diğer Ülkeler	2,39	(.....)	(.....)	(.....)	52,20
	TOPLAM	34,15	(.....)	(.....)	(.....)	100,00
2013	Rusya-Diğer BDT	33,52	(.....)	(.....)	(.....)	50,50
	Diğer Ülkeler	2,86	(.....)	(.....)	(.....)	49,50
	TOPLAM	36,38	(.....)	(.....)	(.....)	100,00
2014	Rusya-Diğer BDT	29,22	(.....)	(.....)	(.....)	47,47
	Diğer Ülkeler	3,10	(.....)	(.....)	(.....)	52,53
	TOPLAM	32,32	(.....)	(.....)	(.....)	100,00
2015	Rusya-Diğer BDT	25,43	(.....)	(.....)	(.....)	46,75
	Diğer Ülkeler	2,05	(.....)	(.....)	(.....)	53,25
	TOPLAM	27,48	(.....)	(.....)	(.....)	100,00

(284) Ayrıca, Tablo 11’de anılan otellerde konaklayan toplam turistlerden elde edilen gelirlerin ülkelere ve seyahat acentelerine göre dağılımına ilişkin analiz yer almaktadır. Buna göre,

- 2012 yılında gelirin %47,80’i Rusya’dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden elde edilmiş olup, bunun %31,76 puanlık kısmı (%66,44’ü) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla,
- 2013 yılında gelirin %50,50’si Rusya’dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden elde edilmiş olup, bunun %33,52 puanlık kısmı (%66,37’si) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla,
- 2014 yılında gelirin %47,47’si Rusya’dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden elde edilmiş olup, bunun %29,22 puanlık kısmı (%61,55’i) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla,
- 2015 yılında gelirin %46,75’i Rusya’dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden elde edilmiş olup, bunun %25,43 puanlık kısmı (%54,39’u) soruşturma tarafı dört teşebbüs aracılığıyla

getirilmiştir. Soruşturma tarafı seyahat acenteleri tarafından Rusya ve diğer BDT ülkeleri dışında kalan ülkelere getirilerek, analize dahil edilen otellerde konaklatılan turistlerden elde edilen gelirin, bu otellerde ağırlanan toplam turistlerden elde edilen gelirler içerisindeki payı ise ilgili dönemdeki her bir yılda %2-3 civarında seyretmiştir.

(285) Tablolardan hareketle yukarıda sunulan bilgilere göre, analize dahil edilen otellerde kalan yabancı turistlerin 2012 yılında %24,22’si, 2013 yılında %30,59’u, 2014 yılında %29,83’ü, 2015 yılında ise %28,33’ü soruşturma tarafı teşebbüsler aracılığıyla getirilmiştir. Soruşturma tarafı teşebbüsler aracılığıyla analize dahil edilen otellerde konaklayan turistlerden elde edilen gelirlerin otellerin toplam gelirleri içerisindeki payı ise 2012 yılında %34,15, 2013 yılında %36,38, 2014 yılında %32,32 ve 2015 yılında %27,48 olarak gerçekleşmiştir. Otellerin faaliyetleri içinde soruşturma taraflarının görece küçük bu payları, otellerin faaliyetleri bakımından soruşturma tarafı teşebbüslere bağımlılığının düşük olduğunun bir göstergesi olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, soruşturma tarafı teşebbüslerin Rusya’dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistler açısından pazarda önemli paya sahip olmalarına rağmen oteller açısından pazarda ticari faaliyetlerini sürdürebilmek için zorunlu olmadıkları değerlendirilmektedir.

¹⁰¹ bkz dipnot 100.

- (286) Nitekim, soruşturma taraflarının BIBLIO GLOBUS'la ve onun Türkiye'deki partnerleriyle çalışmamaları yönündeki baskılarına rağmen, otellerin BIBLIO GLOBUS'a ve onun Türkiye'deki partnerlerine yönelik satışlarını tamamen durdurmamış olmaları da bu değerlendirmeyi teyit eder niteliktedir. Şöyle ki; soruşturma sürecinde görüşülen otel yetkililerinin bir kısmı tarafından BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki temsilcilerine satışların durdurulması talepli e-postalar gönderilmesine rağmen, bunların sadece geçici bir dönem için satışa kapatıldığı ya da satışların gizli bir şekilde sürdürüldüğü belirtilmiştir. Hatta bizzat IATI, Kuruma sunduğu bilgiler çerçevesinde otellerle çalışmasını tümüyle sonlandırmadığını ifade etmiştir.¹⁰² Sonuç olarak, soruşturma tarafı teşebbüslerin incelenen davranışlarının rakipleri dışlama kabiliyetine sahip olmadığı değerlendirilmektedir.
- (287) IATI'nin pazardaki faaliyetlerinin de dosya konusu davranışların pazarda sonuç doğurup doğurmadığının tespitinde önem arz ettiği belirtilmelidir. Bu nedenle, aşağıda, IATI'nin incoming hizmetleri sunmaya başladığı 2013 yılından 2015 yılının sonuna kadar olan dönemdeki faaliyetleri incelenmiştir.
- (288) Grafik 1'de IATI'nin Antalya'ya getirilmesine aracılık ettiği turist sayısının 2013-2015 döneminde aylar itibarıyla dağılımına yer verilmiştir:

Grafik 1: IATI'nin 2013-2015 Döneminde Aylar İtibarıyla Satışlarının Kişi Sayısı Bazında Dağılımı

(.....TİCARİ SIR.....)

- (289) Grafik 1'e göre; IATI'nin Antalya iline getirilmesine aracılık ettiği turistlerin 2013 yılında %.....'ı, 2014 yılında %.....'ü ve 2015 yılında %.....'i Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlerden oluşmaktadır. IATI'nin Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden getirilmelerine aracılık ettiği toplam turist sayısının da 2013 yılında %.....'una, 2014 yılında %.....'sine ve 2015 yılında %.....'üne BIBLIO GLOBUS ile olan işbirliği aracılığıyla incoming hizmeti sunduğu görülmektedir.
- (290) Grafik 2'de IATI'nin Antalya'ya getirilmesine aracılık ettiği turistlerden elde ettiği gelirlerin 2013-2015 döneminde aylar itibarıyla dağılımına yer verilmiştir:

Grafik 2: IATI'nin 2013-2015 Döneminde Aylar İtibarıyla Satışlardan Elde Ettiği Gelirin Dağılımı

(.....TİCARİ SIR.....)

¹⁰² Kaldı ki, soruşturma kapsamında elde edilen belgelerde BIBLIO GLOBUS'la ve onun Türkiye'deki temsilcileriyle çalışmamaları yönünde baskıya maruz kaldığı tespit edilen otellerin bazılarında soruşturma tarafı teşebbüslerin, turist sayısı ve turistlerden elde edilen gelirler bakımından çok düşük paylar aldığı görülmektedir.

- (291) IATI'nin incoming hizmetinden elde ettiği gelir bazında inceleme yapıldığında, IATI'nin Antalya iline getirilmesine aracılık ettiği turistlerden elde ettiği toplam gelirin 2013 yılında %(.)'ü, 2014 yılında %(.)'si ve 2015 yılında %(.)'si Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere sunulan incoming hizmetinden elde edilmiştir. IATI'nin Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden getirilmelerine aracılık ettiği turistlerden elde ettiği toplam gelirin de 2013 yılında %(.)'ini, 2014 yılında %(.)'unu ve 2015 yılında %(.)'sini BIBLIO GLOBUS ile olan işbirliği aracılığıyla incoming hizmeti sağladığı turistlerden elde ettiği görülmektedir.
- (292) Yukarıda ayrıntılarına yer verilen faaliyetleri sonucunda IATI, Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere yönelik olarak Antalya'da sunulan incoming hizmetleri pazarında faaliyete geçtiği yıl olan 2013 yılında %(.), 2014 yılında %(.) ve 2015 yılında %(.) pazar payı elde etmiştir.
- (293) İhlalin 2012 yılının Ağustos ayından başlayarak 2013 yılının Temmuz ayına kadar sürmesi ve ilgili dönemdeki sezonun 2013 yılının Ekim ayının sonuna kadar olan dönemi kapsadığı tespit edildiğinden IATI'nin bu dönemdeki¹⁰³ faaliyetlerinin yakından incelenmesi gerekmektedir. Aşağıdaki grafiklerde sırasıyla IATI'nin 2013 yılında incoming hizmeti sunduğu turist sayısının ve aynı dönemde bu turistlerden elde ettiği gelirin aylar itibarıyla dağılımına yer verilmektedir.

Grafik 3: IATI'nin 2013 Yılında Satışlarının Aylar İtibarıyla Kişi Sayısı Bazında Dağılımı

(.TİCARİ SIR.)

Grafik 4: IATI'nin 2013 Yılında Elde Ettiği Gelirlerin Aylar İtibarıyla Dağılımı

(.TİCARİ SIR.)

- (294) Yukarıdaki grafikler incelendiğinde, IATI'nin 2013 yılındaki satışlarının yaz sezonu içerisinde kabul edilen Nisan-Eylül döneminde kişi sayısı ve gelir bazında bir artış içerisinde olduğu görülmektedir. Sezonun son ayı olan Ekim ayında ise IATI satışları önemli düzeyde gerilemiştir. IATI'nin satışlarına ilişkin bu durum, ihlal konusu davranışların 2013 yılının Şubat, Nisan ve Temmuz aylarında yoğunlaşmasına rağmen, IATI'nin satışlarının bir kesintiye uğramadığını göstermektedir. Bu durum, soruşturma konusu davranışların 2013 yılında IATI üzerindeki etkisinin sınırlı olduğunu göstermektedir.
- (295) Bu noktada, IATI'nin satışlarında 2014 yılında gözlenen düşüşün nedeninin ve dosya konusu davranışlarla olan ilgisinin de incelenmesi gerekmektedir. Zira IATI, BIBLIO GLOBUS ile üç yıllık anlaşması bulunmasına rağmen soruşturma konusu davranışlar neticesinde, 2014 yılında BIBLIO GLOBUS ile çalışmadığını ve bu nedenle zarar ettiğini belirtmiştir. Ancak, dosya kapsamında ihlalın 2014 yılında devam ettiğine dair bir delil bulunmadığı, BIBLIO GLOBUS'un 2014 yılında Antalya incoming hizmetleri pazarından %2,85 pay aldığı ve ayrıca IATI'nin 2015 yılında BIBLIO GLOBUS ile çalışmaya devam ettiği göz önünde bulundurulduğunda, IATI'nin satışlarında 2014 yılında gerçekleşen düşüşün soruşturma konusu davranışlarla ilgili olmadığı değerlendirilmektedir.

¹⁰³ (.).

(296) Soruşturma konusu davranışların asıl hedefinin BIBLIO GLOBUS olduğundan hareketle, bu davranışların BIBLIO GLOBUS'un faaliyetlerine ilişkin etkisinin de değerlendirmeye dâhil edilmesi gerekmektedir. AKTOB'un hazırladığı "Türkiye Paket Tur (Incoming) Pazarı 2013"¹⁰⁴ ve "Türkiye Paket Tur (Incoming) Pazarı 2014"¹⁰⁵ isimli raporlara göre, BIBLIO GLOBUS Antalya incoming hizmetleri pazarından 2013 yılında %1,53, 2014 yılında ise %2,85 pay almıştır. Aynı raporlara göre, BIBLIO GLOBUS Rusya'dan Türkiye'ye gelen turistlerin 2013 yılında %5,00'ini, 2014 yılında ise %9,00'unu getirmiştir. Bu veriler çerçevesinde, BIBLIO GLOBUS'un yıllar itibarıyla pazardan aldığı payı arttırdığı söylenebilecektir.

(297) Dosya kapsamında elde edilen sayısal verilere ilişkin olarak yukarıda yapılan değerlendirmeler sonucunda;

- Soruşturma taraflarının Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere yönelik olarak Antalya'da sunulan incoming hizmetleri pazarındaki paylarının, ihlal konusu davranışlar sonucunda rakiplerin dışlanmasına yol açabilecek düzeyde olduğu,
- Ancak, soruşturma taraflarının otellerin ağırladıkları toplam turist sayısı ve bunlardan elde ettikleri gelirler içindeki payının otelleri ekonomik olarak bu teşebbüslere bağımlı kılabileceği seviyede olmadığı,
- Otellerin BIBLIO GLOBUS'la ve onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışmaya devam etmiş olmasının da otellerin soruşturma taraflarına bağımlı olmadığı bir göstergesi olduğu,
- Soruşturma taraflarının otellere yapmış oldukları baskılara rağmen 2013 yılında IATI'nin sezon boyunca satışlarını artırarak %(.....), BELMONDO'nun satışlarını bir önceki yıla kıyasla önemli ölçüde arttırarak %(.....) ve BIBLIO GLOBUS'un toplamda %5,00 düzeyinde pazar payı elde etmiş olduğu

sonucuna ulaşılmıştır. Bunların yanı sıra, dosya kapsamında ihlal konusu davranışlardan etkilendiği tespit edilen otellerin Antalya konaklama hizmetleri pazarının yaklaşık %50'sini oluşturduğu, diğer bir ifadeyle BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki partnerlerinin alternatif otellerle çalışmasının mümkün olduğu belirtilmelidir. Sonuç olarak, soruşturma taraflarının ihlal olduğu değerlendirilen davranışlarının incoming hizmetleri ve konaklama hizmetleri pazarlarındaki etkisinin sınırlı olduğu değerlendirilmektedir.

1.4.2.4. Genel Değerlendirme

(298) Dosya kapsamında elde edilen delillere, diğer bilgilere ve sayısal verilere ilişkin olarak yukarıda yer verilen değerlendirmeler ışığında;

- 2012 yılının Ağustos ayından 2013 yılının Temmuz ayının sonuna kadar olan dönemde PEGAS'ın, ODEON'un, TEZ'in ve ANEX'in otellerle ve turistlere yönelik hizmet sunan mağaza, eğlence yeri gibi diğer tesislerle olan dikey anlaşmalarını kullanarak BIBLIO GLOBUS'un ve başta IATI ve BELMONDO olmak üzere BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten seyahat acentelerinin piyasadaki faaliyetlerini zorlaştırıcı ve bu teşebbüsleri dışlayıcı davranışlarda bulunduğu,
- PEGAS'ın, ODEON'un, TEZ'in ve ANEX'in BIBLIO GLOBUS'u ve onun Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten seyahat acentelerini dışlayıcı bu davranışları bir anlaşma çerçevesinde gerçekleştirdikleri

¹⁰⁴ <http://www.aktob.org.tr/pdf/PAKETTUR2013.pdf>, erişim tarihi:10.03.2016.

¹⁰⁵ <http://www.aktob.org.tr/pdf/pakettur2014.pdf>, erişim tarihi:10.03.2016.

sonucuna ulaşılmıştır.

(299) Bilindiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 2. maddesinde;

“Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer.”

hükmüyle Kanun'un kapsamı belirlenmiştir.

(300) Delillerden açıkça anlaşıldığı ve yukarıda detaylı olarak değerlendirildiği üzere hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin inceleme konusu davranışlarının esas hedefi Rusya'da ve diğer BDT ülkelerinde bulunan tüketicilere Türkiye'ye yönelik paket tur hizmeti sunan BIBLIO GLOBUS'tur. Bir başka ifadeyle, bu eylemler ile, 2013 yılında Rusya'dan Türkiye'ye gelecek tüketicilere paket tur sağlamak üzere yenilikçi bir iş modeliyle ve mevcut tur operatörlerinden daha düşük paket fiyatlarıyla piyasaya girmek isteyen BIBLIO GLOBUS'un faaliyetlerinin zorlaştırılması ve bu teşebbüsün piyasadan dışlanması amaçlanmıştır. Bu yönüyle değerlendirildiğinde, Rusya'da ve diğer BDT ülkelerinde bulunan tüketicilere yönelik faaliyet gösteren bir teşebbüse yönelik davranışların Türkiye piyasalarını etkileyip etkilemediği, diğer bir deyişle 4054 sayılı Kanun kapsamında ele alınıp alınamayacağı sorusu gündeme gelmektedir. Zira soruşturma taraflarının davranışlarının başarılı olması halinde, daha düşük fiyatlarla ve farklı bir iş modeliyle piyasaya girmek isteyen potansiyel bir rakip piyasa dışı bırakılmış olacak ve bu durumdan öncelikli olarak Rusya'da ve diğer BDT ülkelerinde bulunan tüketiciler etkilenecektir.

(301) Ancak soruşturma konusu eylemlerin etkilerinin yalnızca bu ülkelerde bulunan tüketicilere yönelik olduğunu söylemek mümkün değildir. Zira yurtdışında bulunan ve Türkiye'ye turist getiren tur operatörleri, getirdikleri turistlerin Türkiye'deki hizmetlerinin görülmesi için Türkiye'de incoming seyahat hizmetleri veren seyahat acenteleriyle birlikte çalışmaktadır. Dolayısıyla BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'ye turist getirmesinin engellenmesi, BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming hizmetlerini sağlayan teşebbüslerin de faaliyetlerinin engellenmesi ve bu teşebbüslerin incoming seyahat hizmetleri pazarından dışlanması anlamına gelmektedir. Nitekim Türkiye'de seyahat acentesi olarak faaliyet gösteren ve faaliyetlerinin önemli bir kısmı Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere incoming hizmeti sunmak olan, bir başka deyişle doğrudan BIBLIO GLOBUS'un rakibi konumunda bulunmayan, soruşturma taraflarının BIBLIO GLOBUS'u dışlamak üzere gösterdikleri çabanın arkasında yatan rasyonelin de bu dışlamanın incoming seyahat hizmetleri pazarındaki etkisi olduğu değerlendirilmektedir. Zira BIBLIO GLOBUS'un Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden getirdiği turist sayısı artıkça, BIBLIO GLOBUS'un incoming partnerlerinin hizmet verdiği turist sayısı artacak, bu durum da hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin pazar payında azalmaya neden olacaktır.

(302) Ayrıca, hakkında soruşturma yürütülen tarafların BIBLIO GLOBUS'u dışlamaya yönelik davranışlarının bu teşebbüslerin otellerle veya turistlere yönelik hizmet sunan mağaza, eğlence yeri gibi diğer tesislerle olan dikey ilişkilerini kullanarak gerçekleştirdiği göz önünde bulundurulduğunda, bu tesislerin BIBLIO GLOBUS kanalıyla gelen turistlere hizmet vermesinin engellenmesi sonucunda soruşturma konusu davranışların hizmet verdikleri turist sayısında azalmaya yol açmak suretiyle bu tesislerin faaliyetlerini olumsuz etkilediği değerlendirilmektedir.

(303) Bu açıklamalar çerçevesinde, soruşturma tarafı teşebbüslerin asıl olarak BIBLIO GLOBUS'u dışlamaya yönelik eylemlerinin Türkiye'de 'incoming seyahat hizmetleri', 'konaklama hizmetleri' ve 'yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri' pazarlarında etki doğurduğu anlaşılmakta, bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un kapsamında değerlendirilmesi gerekmektedir.

(304) 4054 sayılı Kanun'un '*Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar*' başlıklı 4. maddesinin ilk fıkrası,

"Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır."

hükmünü amirdir. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise hukuka aykırı ve yasak kabul edilen haller örneklendirilmektedir. Bu hallerden biri, ikinci fıkranın (d) bendinde,

"Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi"

olarak sayılmaktadır.

(305) Yukarıda ifade edildiği üzere, dosya kapsamında elde edilen deliller ve diğer bilgiler ışığında 2012 yılının Ağustos ayından 2013 yılının Temmuz ayının sonuna kadar olan dönemde PEGAS'ın, ODEON'un, TEZ'in ve ANEX'in aralarındaki bir anlaşma dahilinde ve otel, mağaza, eğlence yeri gibi tesislerle olan dikey anlaşmalarını kullanmak suretiyle BIBLIO GLOBUS'un ve başta IATI ve BELMONDO olmak üzere onun Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırmak ve bu teşebbüsleri piyasa dışına çıkarmak amacını taşıyan eylemlerde bulunduğu tespit edilmiştir. 4054 sayılı Kanun'un yukarıda alıntılanan 4. maddesinin ilk fıkrasında belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan eylemlerin hukuka aykırı ve yasak olduğu açıkça düzenlenmektedir. Bu düzenleme uyarınca, rekabeti kısıtlama amacı taşıyan anlaşmaların varlığı halinde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlalinden söz edebilmek için bu anlaşmaların etkisinin ayrıca değerlendirilmesine gerek olmadığı kabul edilmektedir. Bu çerçevede, rekabeti kısıtlama amacıyla bir anlaşma dahilinde hareket ettikleri tespit edilen PEGAS'ın, ODEON'un, TEZ'in ve ANEX'in belirtilen dönemde 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğinden şüphe bulunmamaktadır.

(306) Her ne kadar, rekabeti kısıtlama amacı taşıyan bir anlaşmanın söz konusu olması halinde ihlalin varlığına hükmedebilmek için bu anlaşmanın piyasadaki etkilerini değerlendirmeye gerek bulunmasa da, söz konusu anlaşmaya uygulanacak yaptırımın belirlenmesinde söz konusu anlaşmanın piyasadaki etkileri önem kazanmaktadır. Dosya kapsamında elde edilen deliller ve diğer bilgiler, hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin, aralarındaki anlaşma çerçevesinde, otellerle olan dikey anlaşmalarını kullanarak otellerin BIBLIO GLOBUS'a veya onun Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten teşebbüslere oda vermesini engelleme yönünde girişimlerde bulduklarını göstermektedir. Nitekim soruşturma tarafı teşebbüslerin bu girişimleri sonucunda çok sayıda otelin BIBLIO GLOBUS'a, IATI'ye ve BELMONDO'ya yönelik satış durdurma yazıları gönderdiği tespit edilmiştir.

(307) Bununla birlikte, pazarda gerçekleşen fiili duruma bakıldığında; IATI tarafından Antalya'ya Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistler tarafından öncelikli olarak tercih edilen marka oteller oldukları belirtilen otellerin ve ayrıca delillerde adı geçen otellerin 2013 yılı toplam gelirlerinin %36,38'inin soruşturma tarafı teşebbüslerden elde edilmiş olduğu, toplam gelirleri içinde bu düzeyde bir paya sahip teşebbüslerin dayatmalarının oteller için bağlayıcı olmadığı görülmektedir. Nitekim, bizzat IATI ve ayrıca pek çok otel yetkilisi soruşturma tarafı teşebbüslerin davranışları sonucunda otellerin sadece geçici bir dönem satışa kapatıldığını ya da satışların gizli bir şekilde sürdürüldüğünü ifade etmiştir. IATI'nin 2013 yılında aylar itibarıyla incoming hizmeti verdiği turist sayısında ve anılan turistlerden elde ettiği gelir bazında bir dalgalanma görülmemesinin, özellikle sezon döneminde gerek turist sayısı gerekse gelir bakımından artış trendinin tespit edilmesinin de bu durumu doğrular nitelikte olduğu değerlendirilmektedir. Keza pazardan dışlanması amaçlanan BIBLIO GLOBUS'un da 2013 yılında Antalya incoming pazarında %1,53 olan pazar payını 2014 yılında %2,85'e ve ayrıca Rusya'dan Türkiye'ye getirilen turistler bakımından 2013 yılında %5 olan pazar payını, 2014 yılında %9'a yükselttiği görülmektedir. Bu açıklamalar çerçevesinde soruşturma tarafı teşebbüslerin Kanun'un 4. maddesinin ihlali niteliğindeki davranışlarının Türkiye piyasalarına etkisinin sınırlı olduğu ifade edilmelidir.

1.4.2.5. Savunmalara İlişkin Değerlendirme

1.4.2.5.1. PEGAS Tarafından Yapılan Savunmaya İlişkin Değerlendirme

4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Rekabeti Önleyici Açık Bir Anlaşma Olmadığı İddiası

(308) Savunmada; dosya kapsamında rekabeti önleyici yönde açık bir anlaşmanın bulunduğu öne sürülmesine karşın açık anlaşma nitelikleri taşıyan bir anlaşmanın dosyanın içeriğinde yer almadığı iddia edilmekte ve bu bağlamda anlaşmanın olduğu varsayımından hareketle cezalandırma yoluna gidilmesinin, cezaların kanuniliği ilkesine aykırı olduğu belirtilmektedir.

4054 sayılı Kanun'un '*Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar*' başlıklı 4. maddesinin ilk fıkrası, "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmünü amirdir. Söz konusu maddede bahsedilen anlaşma kavramı 4. maddenin gerekçesinde "*Maddenin amacı bakımından anlaşma, Medeni Hukukun geçerlilik koşullarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur.*" olarak açıklanmıştır. Anlaşma kavramının madde gerekçesinde yer verilen mahiyeti göz önüne alındığında, "1.4.2.1. Dosya Kapsamında Elde Edilen Delillere İlişkin Değerlendirme" ve "1.4.2.2. Dosya Kapsamında Elde Edilen Diğer Bilgilere İlişkin Değerlendirme" bölümlerinde yer verilen değerlendirmelerin soruşturma taraflarının rekabeti kısıtlama amacıyla bir anlaşma dâhilinde hareket ettiklerini gösterdiği belirtilmelidir.

PEGAS'ın Davranışlarının 4054 Sayılı Kanun'un 4. Maddesinin (d) Bendi Kapsamında Değerlendirilemeyeceği İddiası.

- (309) Savunmada, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin (d) bendi kapsamında rakiplerin faaliyetlerinin zorlaştırılması ve kısıtlanması eyleminin rekabeti sınırlayıcı bir eylem olmadığı, zira teşebbüslerin rakiplerin faaliyetlerini zorlaştırarak kendi ticari menfaatlerini artırmalarının rekabetin özünde olduğu, rekabetin rakip teşebbüsleri zorlayarak onları yeni teknolojiler bulmaya, maliyetlerini minimize etmeye ve avantajlar yakalamaya ittiği; dolayısıyla rekabetin istenme ve korunma nedeninde bu etkilerin olduğu öne sürülmektedir. Bununla birlikte, PEGAS'ın eylemlerinin 'boykot' niteliği taşımadığı, PEGAS'ın kendi ticari menfaatlerini artırmaya yönelik uygulamalarının rekabetin oluşmasına ve korunmasına zemin hazırladığı ifade edilmekte ve dolayısıyla ihlal niteliği taşıyan herhangi bir eylemden bahsedilemeyeceği iddia edilmektedir.
- (310) 4054 sayılı Kanun'un '*Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar*' başlıklı 4. maddesinin ilk fıkrası, "*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmünü amirdir. Bu hüküm kapsamında birden fazla teşebbüsün irade uyuşması içinde gerçekleştirdikleri rekabeti kısıtlayıcı davranışlar ihlal niteliğinde kabul edilmekte, ancak teşebbüslerin tek başlarına gerçekleştirdikleri davranışlar bu hüküm kapsamına girmemektedir.
- (311) Bu çerçevede, dosya kapsamında da PEGAS'ın, ODEON'un, TEZ'in ve ANEX'in aralarındaki bir anlaşma dâhilinde ve otel, mağaza, eğlence yeri gibi tesislerle olan dikey anlaşmalarını kullanmak suretiyle BIBLIO GLOBUS'un ve başta IATI ve BELMONDO olmak üzere onun Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırmak ve bu teşebbüsleri piyasa dışına çıkarmak amacını taşıyan eylemlerde bulunduğu değerlendirilmiş olup PEGAS'ın tek başına gerçekleştirdiği bir eylemden/davranıştan sorumlu tutulması söz konusu değildir.

IATI'nin Şikâyetini Otellere Yönelik Yapması Gerektiği İddiası.

- (312) Savunmada, IATI'nin şikâyet dilekçesinde, otellerin oda satışının tamamen durdurulmasına ve oda satışlarının satış listesinden çıkarılmasına yönelik eylemlerin gerçekleştiğini ifade ettiği, sözleşmeleri fesheden tarafın oteller olduğu, dolayısıyla IATI'nin şikâyetinin otellere yönelik olması gerektiği belirtilerek şikâyetin PEGAS'a yöneltilmesinin ve bunun sonucunda PEGAS aleyhine hüküm kurulmasının hukuka aykırı olduğu savunulmaktadır.
- (313) Soruşturma kapsamında, soruşturma taraflarının Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Türkiye'ye gelecek turistlere paket tur sağlamak üzere yenilikçi bir iş modeliyle ve mevcut tur operatörlerinden daha düşük paket fiyatlarıyla piyasaya girmek isteyen BIBLIO GLOBUS'un ve dolayısıyla BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerinin zorlaştırılmasına yönelik olarak bir irade uyuşması içerisinde anılan teşebbüslerin piyasadan dışlanmasının hedeflendiği sonucuna ulaşılmıştır. Soruşturma taraflarının, söz konusu dışlayıcı davranışları özellikle otellerle olan dikey ilişkilerini kullanarak gerçekleştirdikleri tespit edilmiş olup, bu davranışların "konaklama hizmetleri pazarındaki" etkisine ilişkin değerlendirmelere yukarıda yer verilmiştir. Dolayısıyla, otellerin davranışı, soruşturma tarafı teşebbüslerin rekabeti kısıtlayıcı anlaşmayı hayata geçirebilmeleri için bir araç vazifesi görmekte olup, oteller açısından bir rekabet ihlali olarak kabul edilmemektedir. Bu nedenle, PEGAS'ın şikâyetin otellere yöneltilmesi gerektiği yönündeki savunmasına katılmak mümkün değildir.

Kurul'un Bir İptal Kararı Üzerine Alacağı Bir Kararda Önceki Kararının İçeriğini Değiştiremeyeceği İddiası.

- (314) Kurul'un 29.08.2013 tarihli ve 13-49/701-299 sayılı kararını iptal eden Ankara 16. İdare Mahkemesinin 2014/236 E. 2014/1415 K. sayılı kararının dosyanın esasına ilişkin mütalaasına yönelik bir karar değil, Kurul'un soruşturma açılmaksızın esasa ilişkin karar vermesine yönelik bir karar olduğu, bu nedenle PEGAS'ın anılan mahkeme kararının Kurul kararının içeriğini etkilemeyeceği kanaatini taşıdığı belirtilmiştir. Ayrıca önaraştırma sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca hakkında önaraştırma yapılan teşebbüslere ihlale ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini bildirmiş olduğu, Kurul'un bu kararıyla varlığı iddia edilen ihlallerin fiili olarak da sona erdirildiğinin Kurul tarafından tespit edilmiş olması nedeniyle soruşturma sonucunda verilecek kararın ihtarı içeren hususları dahi kapsamayacağı ifade edilmiştir. Soruşturma sonunda verilecek kararın içerik açısından nihai sonucu değiştirmeyecek olması ve önaraştırma sonucunda alınan karara konu olan ihlallerin sona erdirilmiş olması da göz önünde bulundurularak, soruşturma sonucunda 13-49/701-299 sayılı karar ile aynı mahiyette bir kararın ihtara dahi gerek kalmaksızın verilmesi gerektiği belirtilmektedir.
- (315) Bilindiği üzere, Ankara 16. İdare Mahkemesinin 2014/236 E., 2014/1415 K. sayılı kararı Danıştay 13. Dairesinin 23.06.2015 tarihinde almış olduğu 2015/1664 E., 2015/2537 K. sayılı kararı ile onanmış bulunmaktadır. Ankara 16. İdare Mahkemesinin kesinleşen kararında konuyla ilgili olarak yer verilen değerlendirmelerden de anlaşılacağı üzere, 13-49/701-299 sayılı Kurul kararının iptal gerekçesi, elde edilen deliller ışığında araştırmanın genişletilerek dosya konusu iddialar hakkında soruşturma açılması gerekirken, şikâyetin yeterli incelemeler yapılmaksızın önaraştırma aşamasında reddedilmiş olmasıdır. Bu gerekçe karşısında, 26.03.2015 tarihli ve 15-13/181-M sayılı Kurul kararıyla başlatılan soruşturmanın amacı iddialara yönelik araştırmanın genişletilmesi, yeterli incelemelerin yapılması ve iddiaların her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulmasının sağlanmasıdır. Bu çerçevede, PEGAS tarafından savunmada ileri sürülen mahkeme kararının Kurul kararının içeriğini etkilemeyeceği yönündeki kanaatine katılmak mümkün değildir.
- (316) Benzer şekilde, PEGAS'ın, önaraştırma taraflarına Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş gönderilmesine ilişkin karar çerçevesinde, iddia edilen ihlallerin fiili olarak da sona erdirildiğinin Kurul tarafından tespit edilmiş olması nedeniyle soruşturma sonucunda verilecek kararın ihtarı içeren hususları dahi kapsamayacağına ilişkin düşüncesine de katılmak mümkün görülmemektedir. Zira söz konusu karar çerçevesinde soruşturma taraflarına gönderilen 04.09.2013 tarihli yazılar ile taraflara aşağıdaki husus bildirilmiştir:
- “Bu çerçevede, ilgili Karar'da belirtildiği üzere IATI'nin müşterilerinin Antalya'daki otellere, mağazalara, sosyal aktivite ve eğlence merkezlerine kabul edilmemesi yönündeki baskı ve uygulamalarınızı sona erdirmeniz konusundaki yükümlülüklerinizin ifası gerekmektedir. Aksi halde, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde hakkınızda işlem başlatılacaktır.”*
- (317) Söz konusu Kurul kararı ve yukarıda alıntılanan bildirim birlikte değerlendirildiğinde, Kurul'un o aşamada iddia konusu ihlallerin sona erdirildiği yönünde bir tespiti bulunduğundan bahsedilemeyecektir. Bu çerçevede, iddialara yönelik araştırmaların derinleştirilmesi suretiyle gerçekleştirilen işbu soruşturma sonucunda Kurul tarafından 13-49/701-299 sayılı karardan farklı mahiyette bir karar verilmesinin önünde bir engel bulunmadığı değerlendirilmektedir.

I.4.2.5.2. ODEON Tarafından Yapılan Savunmaya İlişkin Değerlendirme

Şikâyet Konusu Eylemlerin “Rusya’dan ve Diğer BDT Ülkelerinden Gelen Turistlere Sunulan Konaklama Hizmetlerinin” Engellenmesine Yönelik Olması ve Piyasadan Dışlandığı İddia Edilen Teşebbüsün Rusya’da Faaliyet Gösteren Tur Operatörü Olmasından Hareketle İhlalin Türkiye’ye Etkisi Olmadığı İddiası.

- (318) Savunmada, şikâyet konusu eylemlerin Rusya’dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere otel odası verilmemesi şeklinde gerçekleştiği, bu eylemlerden etkilenen pazarın da “konaklama hizmetleri pazarı” olduğu ifade edilmiştir. Bu sebeple ilgili ürün pazarının “incoming seyahat hizmetleri” pazarı olarak değil, “konaklama hizmetleri pazarı” olarak tanımlanması gerektiği belirtilmiştir. Ayrıca, dosya konusu eylemler sonucunda piyasadan dışlandığı iddiasında bulunan tarafın Rusya’da tur operatörü olarak faaliyet gösteren BIBLIO GLOBUS olduğu, otellerle olan anlaşmaların doğrudan tur operatörleri tarafından yapıldığı, incoming acentelerin ise sadece tur operatörlerinin paket turlar kapsamında satmış oldukları odaların müşterilerini havaalanında karşılama ve transfer hizmeti sunma faaliyetlerinde buldukları ifade edilmiş, bu sebeple de soruşturmanın, “incoming seyahat hizmetleri pazarı”na yönelik değil, “konaklama hizmetleri pazarı”nda etkili olan tur operatörlerine yönelik yürütülmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Söz konusu açıklamalar çerçevesinde de, gerek şikâyet konusu eylemlerin “Rusya’dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere” yönelik olması, gerekse ilgili ürün pazarı olan “konaklama hizmetleri pazarı”nda Rusya’da faaliyet gösteren tur operatörlerinin etkili olması nedeniyle, dosya konusu eylemlerin Türkiye piyasalarını etkilemediği iddiasında bulunulmuştur.
- (319) Savunmada da yer verildiği üzere, dosya kapsamında elde edilen deliller ve diğer bilgiler çerçevesinde hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslerin inceleme konusu davranışlarının esas hedefinin Rusya’da ve diğer BDT ülkelerinde bulunan tüketicilere Türkiye’ye yönelik paket tur hizmeti sunan BIBLIO GLOBUS olduğu tespitine yer verilmiştir. Bir başka ifadeyle, dosya konusu eylemler ile 2013 yılında Rusya’dan Türkiye’ye gelecek tüketicilere paket tur sağlamak üzere yenilikçi bir iş modeliyle ve mevcut tur operatörlerinden daha düşük paket fiyatlarıyla piyasaya girmek isteyen BIBLIO GLOBUS’un faaliyetlerinin zorlaştırılmasının ve bu teşebbüsün piyasadan dışlanmasının amaçlandığı değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, Rusya’da ve diğer BDT ülkelerinde bulunan tüketiciler için faaliyet gösteren bir teşebbüse yönelik davranışların Türkiye piyasalarını etkileyip etkilemediği sorusu gündeme gelmektedir. Zira soruşturma taraflarının davranışlarının başarılı olması halinde, daha düşük fiyatlarla ve farklı bir iş modeliyle piyasaya girmek isteyen potansiyel bir rakip piyasa dışı bırakılmış olacak ve bu durumdan öncelikli olarak Rusya’da ve diğer BDT ülkelerinde bulunan tüketiciler etkilenecektir.

(320) Ancak soruşturma konusu eylemlerin etkilerinin yalnızca bu ülkelerde bulunan tüketicilere yönelik olduğunu söylemek mümkün değildir. Zira yurtdışında bulunan ve Türkiye'ye turist getiren tur operatörleri, getirdikleri turistlerin Türkiye'deki hizmetlerinin görülmesi için Türkiye'de incoming seyahat hizmetleri veren seyahat acenteleriyle birlikte çalışmaktadır. Dolayısıyla BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'ye turist getirmesinin engellenmesi, BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming hizmetlerini sağlayan teşebbüslerin de faaliyetlerinin engellenmesi ve bu teşebbüslerin incoming seyahat hizmetleri pazarından dışlanması anlamına gelmektedir. Nitekim Türkiye'de seyahat acentesi olarak faaliyet gösteren ve faaliyetlerinin önemli bir kısmı Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistlere incoming hizmeti sunmak olan, bir başka deyişle doğrudan BIBLIO GLOBUS'un rakibi konumunda bulunmayan soruşturma taraflarının BIBLIO GLOBUS'u dışlamak üzere gösterdikleri çabanın arkasında yatan rasyonelin de bu dışlamanın incoming seyahat hizmetleri pazarındaki etkisi olduğu değerlendirilmektedir. Zira BIBLIO GLOBUS'un Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden getirdiği turist sayısı artıka, BIBLIO GLOBUS'un incoming partnerlerinin hizmet verdiği turist sayısı artacak, bu durum da hakkında soruşturma yürütölen teşebbüslerin pazar payında azalmaya neden olacaktır. Bu sebeplerle, soruşturma kapsamında kesin bir ilgili ürün pazarı tanımlanmamakla beraber, şikâyet konusu eylemlere ilişkin tespit ve değerlendirmeler, "incoming seyahat hizmetleri pazarı" çerçevesinde yapılmıştır.

(321) Ayrıca, hakkında soruşturma yürütölen tarafların BIBLIO GLOBUS'u dışlamaya yönelik davranışlarının bu teşebbüslerin otellerle veya turistlere yönelik hizmet sunan mağaza, eğlence yeri gibi diğer tesislerle olan dikey ilişkilerini kullanarak gerçekleştirdiği göz önünde bulundurularak, bu tesislerin BIBLIO GLOBUS kanalıyla gelen turistlere hizmet vermesinin engellenmesi sonucunda soruşturma konusu davranışların hizmet verdikleri turist sayısında azalmaya yol açmak suretiyle bu tesislerin faaliyetlerini olumsuz etkilediği tespit edilmiş; soruşturma tarafı teşebbüslerin asıl olarak BIBLIO GLOBUS'u dışlamaya yönelik eylemlerinin Türkiye'de 'incoming seyahat hizmetleri' pazarı dışında, 'konaklama hizmetleri' ve 'yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri' pazarlarında da etki doğurduğu ve bu nedenle de 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır

"Yabancı Turistlere Yönelik Turlar Kapsamındaki Eğlence, Alışveriş ve Sosyal Aktivite Hizmetleri Pazarı"na Dair Soruşturma Konusu İddialara İlişkin Herhangi Bir Delilin Bulunmadığı İddiası.

(322) Savunmada, dosya kapsamında "yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri pazarı"na ilişkin tespitlerin, Antalya ilinde kuyumculuk, mağazacılık ve taşımacılık ile iştiğal eden bazı teşebbüslerin yetkilileriyle yapılan görüşmelere dayandığı ve söz konusu görüşmelerde yer alan ifadelerin taraflı olduğu, soruşturma kapsamında kullanılan delillerin hiçbirinde anılan pazara ilişkin herhangi bir ifadenin geçmediği ifade edilerek, bu pazara ilişkin olarak değerlendirmelerin hukuki dayanağının bulunmadığı belirtilmiştir.

(323) Öncelikle belirtilmesi gerekir ki, hakkında soruşturma yürütülen seyahat acenteleri, yurt dışında anlaşmalı oldukları tur operatörlerinin paket turlar kapsamında özellikle Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Antalya'ya getirdikleri turistlere yönelik sundukları incoming seyahat hizmetleri kapsamında, turistlerin konaklamalarına aracılık etmekte ve bu turistlere yönelik transfer hizmeti sunmakta ve turistleri eğlence, alışveriş ve ören yerlerine götürmektedirler. Ayrıca, inceleme sürecinde soruşturma taraflarının şikâyet konusu davranışlarını ağırlıklı olarak otellerle ve mağaza, eğlence yeri vb. diğer teşebbüslerle olan dikey ilişkilerini kullanarak gerçekleştirdikleri tespit edilmiştir. Bu sebeple, "incoming hizmetleri pazarı"nın yanı sıra dosya konusu eylemlerden etkilenen diğer pazarlar olarak "konaklama hizmetleri pazarı" ve turistlerin eğlence, alışveriş ve ören yerlerine götürülmelerine ilişkin "yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri pazarı" olmak üzere iki farklı pazarın mevcut olduğu değerlendirilmiştir. Bununla birlikte, soruşturma tarafı teşebbüslerin konaklama hizmeti sunulmasına aracılık ettikleri yıllarda bu faaliyetlerinden elde ettikleri gelirlerin toplam incoming gelirleri içindeki payının %90 seviyesinde gerçekleştiği görülmüş, yapılan analiz ve değerlendirmelerde, soruşturma taraflarının konaklama hizmetlerine aracılıktan elde ettikleri gelirin incoming gelirleri içindeki payı göz önünde bulundurularak, soruşturma konusu davranışlardan görece olarak daha çok etkilendiği değerlendirilen konaklama hizmetleri pazarı üzerinde durulmuştur.

(324) Bu çerçevede, "yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri pazarı" etkilenen pazarlardan birisi olarak belirlenmekle birlikte, bu pazara ilişkin soruşturma taraflarına yönelik ayrıca bir isnatta bulunulmamıştır.

Soruşturma Raporunda Şikâyet Konusu Eylemlerin Başlangıç ve Bitiş Tarihlerinin Doğru Tespit Edilemediği İddiası.

(325) Savunmada, şikâyet konusu eylemlerin başlangıç ve bitiş tarihlerinin tespit edilmesinde soruşturma tarafları için yeknesak bir tutum sergilendiği hâlbuki delillere ve dosyanın durumuna göre her bir taraf için sürelerin değiştiği iddia edilmektedir. Bu kapsamda;

- ODEON'un adının geçtiği ilk delilin 16.01.2013 tarihine ait olduğu (Delil 5), ODEON'dan elde edilen en erken tarihli delilin ise 11.03.2013 tarihine tekabül ettiği (Delil 26),
- Tarafların karşılıklı iletişim halinde olduğunu gösteren delilleri içeren Tablo 13'teki deliller arasında ODEON'un aleyhine olan ilk delilin ise 30.01.2013 tarihine ait olduğu,
- Taraflardan elde edilen son delilin 03.05.2013 tarihini taşıdığı, zira yerinde incelemenin Mayıs 2013'te yapıldığı,
- 29.08.2013 tarihinde taraflara Kurum tarafından gönderilen görüş sonrasında, bir ihlalin varlığı kabul edilse dahi rekabete aykırı bir uygulamaya devam edilmesinin hayatın olağan akışına aykırı olduğu,
- 13.10.2015'te ikinci kez yapılan yerinde incelemede herhangi bir aleyhte delil bulunmadığı

belirtilmekte, delillerin 2013 yılına ait olduğu ve değerlendirmelerin de bu yıla göre yapılması gerektiği, ayrıca dosya kapsamındaki en son tarihli delilin 22.07.2013 tarihini taşıdığı ifade edilmektedir.

- (326) Soruşturma taraflarının, BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik girişimlerde bulunduğunu işaret eden ilk delil TEZ bakımından 22.08.2012 tarihli Delil 1, PEGAS bakımından 21.09.2012 tarihli Delil 4, ODEON bakımından 30.01.2013 tarihli Delil 8, ANEX bakımından ise 27.02.2013 tarihli Delil 25'tir. Otellerin satışı kapatmalarının diğer acentelerin baskısıyla gerçekleştiğine işaret eden ilk delil ise, 02.02.2013 tarihli Delil 10'dur.
- (327) Bununla birlikte, delillerin değerlendirilmesine yönelik olarak Kurul tarafından uygulanan ve bu dosya kapsamında da benimsenen bütüncül yaklaşım çerçevesinde, edinilen her bir belgede tüm teşebbüsler hakkında ihlal iradesini gösteren bir bilginin yer alması aranmamakta, belgelerin bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde teşebbüslerin iradelerinin uyuştununun tespit edilmesi yeterli kabul edilmektedir. Bu doğrultuda, dosya kapsamında edinilen deliller bir araya getirildiğinde ortaya çıkan tablonun, soruşturma tarafı teşebbüslerin 2012 yılının Ağustos ayından başlamak üzere BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştırmak amacıyla otellerle olan dikey ilişkilerini kullandığını, bu davranışlarını iletişim halinde ve irade uyuşması çerçevesinde gerçekleştirdiğini göstermek bakımından yeterli olduğu değerlendirilmektedir.
- (328) Dosya kapsamında elde edilen en son tarihli delil 22.07.2013 tarihli Delil 89'dur. Bu nedenle taraflar açısından ihlalin bitiş tarihi bu delil esas alınarak 22.07.2013 olarak belirlenmiştir.

Tek Satıcılık Hususunun Hukuka Uygun Olduğu İddiası.

- (329) Savunmada, TÜROFED'den alınan görüşe dayanılarak, dünyada ve Türkiye'de tek satıcılık çalışma örneklerinin genelde sahil turizminde, Antalya, Dalaman, Bodrum, Kuşadası, Çeşme gibi turistik merkezlerdeki sahil otellerinde uygulandığı ve Antalya Bölgesi'nde bulunan 2435 adet otelden 267 tanesinin beş yıldızlı turizm işletme belgesine sahip olduğu, bu nedenle bazı tur operatörlerinin bazı otellerle tek satıcılık sözleşmesi yapmış olmasının pazarda herhangi bir olumsuzluğa yol açmayacağı, zira Antalya'da fazlasıyla beş yıldızlı otel arzının bulunduğu ifade edilmiştir. Ayrıca, münhasırlık içeren sözleşmelerin 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlanabileceği dolayısıyla işbu soruşturma kapsamında da münhasırlık içeren sözleşmelerin anılan Tebliğ kapsamında olduğu ve hukuka aykırı bir durumun mevcut olmadığı savunulmaktadır.
- (330) Dosya kapsamında, dosya konusu eylemlerle ilişkili olmadığından, tur operatörleri ile oteller arasında imzalanan ve münhasırlık içeren sözleşmelere ilişkin herhangi bir tespit veya değerlendirme yapılmamış, soruşturma taraflarına yönelik bu hususta herhangi bir isnatta bulunulmamıştır.

Antalya'da bulunan Otel Sayısının ve Otellerin Doluluk Oranlarının Bölgeye Turist Getirmek İsteyen Tur Operatörlerinin Taleplerini Karşılacak Seviyede Olduğu İddiası.

- (331) Savunmada, TÜROFED'den alınan görüşlere dayanılarak, Antalya'da bulunan otel sayısından ve %55 civarında olan doluluk oranlarından hareketle Antalya'ya turist getirmek isteyen herhangi bir tur operatörünün arzu ettiği sınıfta ve kalitede otel bulamamasının söz konusu olamayacağı ifade edilmiştir.
- (332) Savunmada ayrıca, dosya kapsamında 90 adet delilin yer aldığı, bu delillerin içerisinde 140 civarında otelin adının geçtiği, hâlbuki Antalya'da TÜROFED verilerine göre 267 adet beş yıldızlı otel bulunduğu, dolayısıyla otellerin yalnızca %50'sine ilişkin tespitlerin mevcut olduğu belirtilmekte, bu nedenle de iddia konusu eylemlerle rekabet ihlalinin mümkün olamayacağı iddia edilmektedir.

- (333) Öncelikle, soruşturma kapsamında analize dâhil edilen oteller; şikâyet kapsamında yer alan otelleri, yerinde incelemeler sonucunda elde edilen belgelerde adı geçen otelleri ve şikâyetçi tarafından Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistler için marka olduğu belirtilen otelleri kapsamaktadır. Soruşturmada dosya kapsamında ihlal konusu davranışlardan etkilendiği tespit edilen otellerin Antalya konaklama hizmetleri pazarının yaklaşık %50'sini oluşturduğu tespitinde bulunulmuş, buradan hareketle de BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki partnerlerinin alternatif otellerle çalışmasının mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.
- (334) Bununla birlikte, IATI tarafından Antalya'ya Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden gelen turistler tarafından öncelikli olarak tercih edilen marka oteller oldukları belirtilen oteller ve ayrıca delillerde adı geçen oteller bakımından dahi, 2013 yılı toplam gelirlerinin sadece %36,38'inin soruşturma tarafı teşebbüslerden elde etmiş olduklarından, toplam gelirleri içinde bu düzeyde bir paya sahip teşebbüslerin dayatmalarının bağlayıcı olmadığı tespitinde de bulunulmuştur. Bu çerçevede, savunmada yer verilen hususların Soruşturma Raporundaki tespitleri destekler nitelikte olduğu belirtilmelidir.

Bir İhlal Olduğu Varsayılsa Dahı İhlalin Pazarda Etki Doğurmadığı İddiası.

- (335) 2013 yılında Antalya bölgesindeki 16 otelde ODEON'un, TEZ'in ve BIBLIO GLOBUS'un, 43 otelde ise ODEON; TEZ; PEGAS, ANEX ve BIBLIO GLOBUS'un birlikte çalıştığı, dolayısıyla BIBLIO GLOBUS'un otellerle çalışmasının engellenmesi veya BIBLIO GLOBUS'un çalıştığı otellerle çalışmayarak otelcilerin zor durumda bırakılması gibi iddiaların gerçeği yansıtmadığı belirtilmektedir.
- (336) BIBLIO GLOBUS'un 2013 yılında %5,22, 2014 yılında ise %11,04 oranında pazar payı elde ettiği, BIBLIO GLOBUS'un yıllar itibarıyla artan pazar payı karşısında soruşturma tarafı teşebbüslerin BIBLIO GLOBUS'un veya IATI'nin faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle rekabeti engellediğinden bahsedilemeyeceği ifade edilmektedir. BIBLIO GLOBUS'un 2013 yılında pazara hızlı bir giriş yapmış olduğu, IATI'nin de BIBLIO GLOBUS'un bu hızlı girişinden faydalanarak sektörde hızlı bir gelişme kaydettiği ve 2013 yılında Fortune 500 listesine 444. sıradan girdiği, dolayısıyla bir ihlalin olduğu varsayılsa dahi ilgili pazarda rekabetin ortadan kalkmadığı, dolayısıyla şikâyetçi, üçüncü kişiler ve tüketiciler açısından bir zarar meydana gelmediği de dile getirilmektedir.
- (337) ODEON'un savunmasında yer verilen tüm unsurlar, dosya kapsamında göz önünde bulundurulmuş ve ihlalin pazarda sınırlı bir etki yarattığı sonucuna ulaşılmıştır.

Dosya Kapsamında IATI Tarafından Tek Tarafı Olarak Hazırlatılan Rapora İtibar Edilirken Kendilerinin Verdiği 23.05.2016 Tarihli TÜROFED'in Resmi Yazısına ve TÜRSAB Raporlarına Önem Verilmediği İddiası.

- (338) ODEON, yazılı savunmalarının ekinde sunulmuş olan ve TÜROFED ile TÜRSAB'ın sektör uygulamaları hakkındaki görüşlerini içeren yazıların dikkate alınmadığını iddia etmiştir.
- (339) Söz konusu yazılar dosya kapsamında incelenmiş olup, anılan yazılarda ihlal iddialarına ilişkin değerlendirmeleri etkileyecek bir hususa rastlanmamıştır. Nitekim ODEON'un sözlü savunmada tanık olarak dinlettiği TÜROFED Yönetim Kurulu Başkanı da ihlal tespitini ortadan kaldıracak bir açıklamada bulunmamıştır. Dosya kapsamında IATI tarafından sunulan raporların içeriğine yer verilmiş bu raporlarda sunulan hususlara değerlendirme bakımından herhangi bir önem atfedilmemiş ve tespitlerine atıfta bulunularak ihlal sonucuna ulaşılmamıştır.

Birçok Turizm Beldesinde Konaklama İşletmeleri Yönünden Arz Fazlası Olduğu İddiası.

- (340) Taraflar BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştırmak amacıyla otellerle olan dikey ilişkilerini kullanmakta, bu davranışlarını iletişim halinde ve irade uyuşması çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Bu noktada turizm sektöründe arz fazlası olması hususu dosya kapsamındaki ihlali ortadan kaldıracabilecek haklı bir gerekçe değildir.

Tur Operatörü/Incoming Acente Ayrımının Doğru Yapılmadığı İddiası.

- (341) İddia edilen fiillerin otel odası verilmemesi olduğu dikkate alındığında asıl etkilenen pazarın konaklama hizmetleri pazarı olduğu ve bu nedenle soruşturmanın otellerle anlaşma imzalayan tur operatörlerine yönelik olması gerektiği belirtilmektedir.
- (342) Dosya kapsamında edinilen bilgiler çerçevesinde hakkında soruşturma yürütülen incoming seyahat acentelerinin bu faaliyetleri kapsamında yurt dışında çalıştıkları tur operatörleri adına yahut da kendi adına olmak üzere otellerle sözleşme imzaladıkları ve sonrasında otellerle olan ilişkileri yürüttükleri görülmektedir. Dosya kapsamında elde edilen deliller ise, ihlal olduğu tespit edilen faaliyetlerin bizzat hakkında soruşturma yürütülen incoming seyahat acenteleri tarafından gerçekleştirildiğini açıkça göstermektedir. Bu durum karşısında, soruşturmanın tur operatörlerine yönelik olarak açılması gerektiği yönündeki savunmanın bir geçerliliği olmadığı değerlendirilmektedir.

İlgili Ürün Pazarının Belirlenmesinde Kurul Kararlarıyla Uyumlu Bir Yaklaşım Sergilenmediği Yönündeki İddia.

- (343) ODEON, bu savunması kapsamında anılan iki Kurul kararında ilgili pazarların "incoming seyahat hizmetleri pazarı" ve "otelcilik pazarı" olarak belirlenmişken, işbu soruşturma kapsamında etkilenen pazarların bu kararlardan farklı olarak "incoming seyahat hizmetleri pazarı" "konaklama hizmetleri pazarı" ve "yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri pazarı" olarak belirlenmiş olmasını eleştirmektedir.
- (344) Öncelikle belirtilmelidir ki, dosyada sadece incoming seyahat hizmetlerine ilişkin kısımda önceki Kurul kararlarına atıf yapılmıştır. Dolayısıyla, dosyanın bu pazar bakımından önceki Kurul kararlarını referans göstermesi bakımından bir tutarsızlık bulunmamaktadır. Kaldı ki, ODEON'un yorumladığı gibi olsa ve tüm pazarlar bakımından önceki Kurul kararları referans alınsa dahi (ODEON'un iddia ettiği üzere pazarın otelcilik pazarı ya da konaklama hizmetleri olarak anılması bir tutarsızlık olarak kabul edilmedikçe) ilgili ürün pazarı bakımından bir tutarsızlıktan bahsedilemeyecektir. Zira anılan geçmiş tarihli Kurul kararlarında yalnızca incoming seyahat acentelerinin otellerle olan ilişkileri incelenmiştir. Bu nedenle de, "yabancı turistlere yönelik turlar kapsamındaki eğlence, alışveriş ve sosyal aktivite hizmetleri pazarı" gibi bir pazar tanımı yapılmasına gerek duyulmamıştır.

Delillerin Eksik/Yanlış Değerlendirildiği Yönündeki İddia.

- (345) ODEON, dokuz adet delilin yanlış değerlendirildiğini ve söz konusu delillerin ihlali gösterir nitelikte olmadığını iddia etmektedir. Aşağıda bahsedilen delillere ilişkin açıklamalara tek tek yer verilmiştir. Bu açıklamaların, söz konusu delillerin ihlali ortaya koymak bakımından rolünü gösterdiği değerlendirilmektedir.
- (346) **Delil 7:** Söz konusu delil PEGAS'ın çalıştığı yurt dışı tur operatörü olan PGS'nin Mısır'da BIBLIO GLOBUS'u dışlamaya yönelik eylemlerini gösterdiği için, dosya konusu davranışların iddia edildiği gibi yalnızca IATI'ye değil, BIBLIO GLOBUS'a yönelik olduğunu göstermek amacıyla kullanılmıştır.
- (347) **Delil 9, 29, 31, 71:** Otellerin IATI'ye ve BELMONDO'ya BIBLIO GLOBUS satışlarının yapılmaması/durdurulması yönünde yazdıkları e-postalardan oluşmaktadır.

- (348) **Delil 20:** *“BIBLIO GLOBUS tarafından tesislerimizin satışlarının yapıldığı tespit edilmiş olup, bu durum bizleri diğer tour operatörlerimiz ile zor durumda bırakmaktadır.”* ifadesini içermektedir.
- (349) **Delil 33, 42, 47, 55, 67:** Otellerin IATI'ye veya BELMONDO'ya gönderdiği satış kapatma e-postalarının soruşturma taraflarına bilgi olarak gönderildiğini/iletildiğini gösteren e-postaları içermektedir.
- (350) **Delil 53:** *“2013 yaz kontrat dönemi satışlarınız için Biblio Globus konusundaki hassasiyetimize tarafınıza daha önce bildirmiştik. Gerek diğer acentelerin bize geri dönüşlerinden gerekse afişe fiyatlar karşılaştırılmasındaki BIBLIO GLOBUS farkından dolayı herhangi bir hassasiyet gösterilmediğini fark ettik.”* ifadelerini içermektedir.

1.4.2.5.3. ANEX Tarafından Yapılan Savunmaya İlişkin Değerlendirme

Delillerin ANEX'in İhlalin Tarafı Olduğunu ve Soruşturma Tarafı Diğer Teşebbüslerle İrade Uyuşması İçinde Hareket Ettiğini Göstermek Bakımından Yeterli Olmadığı İddiası.

- (351) ANEX tarafından adının geçtiği ve tarafı olduğu deliller bakımından;
- Delil 2'de ve Delil 5'te ANEX'in de TEZ'in ilgili otellerden sözleşme yapmamasını talep ettiği tur operatörleri arasında bulunduğu, bir başka deyişle bu delillere konu olan eylemlerden ANEX'in de mağdur olduğu,
 - Delil 25, 34, 42, 43, 44, 45, 57, 62'nin sadece bilgilendirme amacıyla ANEX'e gönderilmiş olduğu, belgede geçen otellerin, otellerin talebi dışında ANEX tarafından satışa kapatılmasının söz konusu olmadığı,
 - Delil 38'in ANEX ile ilişkilendirilmesinin nedeninin ODEON çalışanları arasında yapılan iç yazışmada ODEON'un Green Nature Marmaris otelini satışa kapatma kararının ANEX'e de bildirilmesinin öngörülmesi olduğu, ANEX'in böyle bir belgeden sorumlu tutulabilmesi için ANEX'e ODEON tarafından böyle bir bilginin gönderilmiş olmasının ve ANEX'in bu bilgi doğrultusunda oteli satışa kapatmış olmasının gerektiği, ancak ANEX'e ODEON tarafından böyle bir bildirim yapılmamış olduğu ve otelin kendi talebiyle yapılan stoplamalar dışında otelin ANEX tarafından satışa kapatılmadığı

gerekçeleriyle söz konusu delillerin ANEX'in ihlalin tarafı olduğunu ve soruşturma tarafı diğer teşebbüslerle irade uyuşması içinde hareket ettiğini göstermek bakımından yeterli olmadığı iddia edilmektedir.

- (352) Bilindiği üzere, delillerin ispat gücünün tespitine ilişkin olarak Kurul kararlarında benimsenen temel ilke, delillerin bir bütün olarak değerlendirilmesidir¹⁰⁶. Bu bütüncül yaklaşım çerçevesinde elde edilen delillerin tek tek ispat standardını sağlaması aranmamakta, deliller bir araya getirildiğinde ortaya çıkan resmin ihlalin varlığına işaret edip etmediği değerlendirilmektedir. Bir başka deyişle, ihlalin varlığından bahsedebilmek için delillerin münferit olarak ispat standardını sağlaması gerekmekte, ancak her bir delilin ihlale ilişkin genel şablon ile uyumlu olması ve deliller bütünü içerisindeki diğer ispat vasıtalarıyla çelişmemesi aranmaktadır.

¹⁰⁶ 29.05.2012 tarihli ve 12-28/832-238 sayılı Kurul kararı, 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı Kurul kararı.

(353) İşbu dosya kapsamında elde edilen delillerin bu bütüncül yaklaşım çerçevesinde incelenmesi neticesinde;

- BIBLIO GLOBUS'un 2013 yaz sezonu için Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Türkiye'ye turist getirmeye yönelik faaliyetlerine başlamasıyla birlikte, soruşturma tarafı seyahat acentelerinin gündemine BIBLIO GLOBUS'la ilgili konuların girdiği,
- Bu çerçevede 2012 yılının Ağustos ayından itibaren soruşturma tarafı teşebbüslerin otellerle çalışmalarını otellerin BIBLIO GLOBUS ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışmaması koşuluna bağladıkları ve BIBLIO GLOBUS ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışan otelleri satışa kapatmakla tehdit ettikleri veya satışa kapattıkları,
- Bu nedenle otellerin BIBLIO GLOBUS'tan otelin satışının durdurulması yönünde talepte buldukları ve ayrıca BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming partnerleri olan IATI ile BELMONDO'ya yönelik satışlarını durdurdukları,
- Otellerin BIBLIO GLOBUS'a yönelik satışların durdurulması taleplerinin ve IATI ile BELMONDO'ya yönelik satışlarını durdurmalarının soruşturma tarafı teşebbüslerin bilgisi dahilinde ve yönlendirmesiyle gerçekleştiği,
- Soruşturma taraflarının otellerle olan dikey ilişkilerini kullanarak BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştırmaya yönelik bu davranışlarının anlaşma çerçevesinde gerçekleştiği

tespit edilmiştir.

(354) Bu kapsamda, oteller tarafından BIBLIO GLOBUS'a, IATI'ye ve BELMONDO'ya satışların durdurulmasına yönelik olarak gönderilen e-postaların (Delil 34, 25, 42, 43, 44, 45, 57) soruşturma tarafı diğer teşebbüslerle birlikte ANEX'e de bilgi olarak sunulması, ODEON'un bir otelin satışını bu otelin BIBLIO GLOBUS ile çalışması nedeniyle durduracağı bilgisini ANEX dahil olmak üzere diğer soruşturma taraflarıyla paylaşma iradesi (Delil 38), soruşturma tarafı diğer teşebbüslerin yanı sıra ANEX'le de çalışan çok sayıda otelin IATI'ye ve BELMONDO'ya gönderdikleri e-postalarda satışların durdurulmasının gerekçesinin çalıştıkları diğer seyahat acentelerinin baskısı olduğu yönündeki açık ifadeleri¹⁰⁷ (Delil 10, 11, 12, 13, 14, 20, 30, 49, 58, 66, 69, 71, 71, 83, 87) ve bazı otel yetkililerinin ifadeleri ANEX'in de tespit edilen anlaşmanın tarafı olduğunu göstermektedir.

(355) Dosya kapsamında elde edilen deliller bir bütün olarak değerlendirildiğinde ortaya çıkan bu tablo karşısında, esasen, her bir delilin ANEX'in anlaşmanın tarafı olduğunu gösterip göstermediğinin tek tek incelenmesine lüzum bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ANEX'in, adının geçmesi veya tarafı olması nedeniyle savunmasında özellikle yer verdiği deliller hakkında bazı hususları vurgulamak yerinde olacaktır.

¹⁰⁷ ANEX, bu delillerdeki ifadelerle ANEX'in dahil edilemeyeceği, ANEX'in çalıştığı herhangi bir otelle BIBLIO GLOBUS veya onun Türkiye'deki temsilcileriyle çalışılmayacağı şartını içeren bir anlaşması olmadığı yönünde bir açıklama yapmıştır. Bu noktada, soruşturma taraflarından TEZ'in imzaladığı sınırlı sayıda sözleşme dışında, tarafların otellerle olan sözleşmelerinde BIBLIO GLOBUS'la çalışılmaması yönünde yazılı bir şart bulunmadığını ve soruşturma taraflarının oteller üzerindeki baskıyı sözleşme dışı yollarla kurduğunu hatırlatmak yerinde olacaktır. Dolayısıyla, ANEX'in otellerle olan sözleşmelerinde BIBLIO GLOBUS ile çalışılmamasına yönelik bir hüküm bulunmadığı, bu nedenle de ANEX'in anılan deliller kapsamında otellere baskı yapan seyahat acentelerinden biri olarak kabul edilemeyeceği yönündeki yaklaşımına katılmak mümkün olmamıştır.

- (356) Öncelikle Delil 2 ve Delil 5 bakımından, ANEX, çalışılmaması söz konusu olan seyahat acenteleri arasında kendisinin de sayıldığını ve bu delillerin ANEX'in iddia edilen anlaşmaya taraf olmadığını gösterdiğini ileri sürmektedir. Söz konusu delillerin ikisi de TEZ'de yapılan yerinde incelemede elde edilmiş olan ve TEZ'in yazışmalara taraf otellerden bazı seyahat acenteleriyle çalışmamalarına yönelik talebini gösteren yazışmalardır. Bununla birlikte, söz konusu yazışmalarda çalışılmaması talep edilen seyahat acenteleri olarak BIBLIO GLOBUS'un yanı sıra TEZ'in en yakın rakipleri olan PEGAS ve ODEON da sayılmaktadır. ANEX'in bu belgelere yönelik savunmasında dile getirilen "çalışılmaması istenen seyahat acenteleri arasında kendisinin de bulunması nedeniyle delillerin taraflar arasında herhangi bir işbirliği olamayacağını açıkça gösterdiği" yaklaşımının benimsenmesi halinde TEZ ile belgede adı geçen rakipleri arasında herhangi bir rekabeti kısıtlayıcı anlaşma olamayacağı sonucuna varılması gerekmektedir. Ancak, TEZ'in ortaklarından olan Alexander SINIGIBSKY'nin delillerin ilgili olduğu döneme ilişkin olarak bizzat yaptığı "Biz özellikle 2012 yılı itibariyle aynı pazarda faaliyet gösteren tur operatörlerinin birbirine rakip olmaktansa, daha çok birbirleriyle anlaşarak daha fazla kar elde etmeleri noktasında bir yol izledik." açıklaması bu sonucu çürütmektedir. Dolayısıyla ANEX'in Delil 2'nin ve Delil 5'in varlığı karşısında ANEX'in iddia edilen anlaşmanın tarafı olamayacağı yönündeki savunmasına katılmak mümkün değildir.
- (357) İkinci olarak, ANEX, Delil 25, 34, 42, 43, 44, 45, 57, 62'nin sadece bilgilendirme amacıyla kendisine gönderilmiş olduğunu, belgede geçen otellerin, otellerin talebi dışında ANEX tarafından satışa kapatılmasının söz konusu olmadığını belirtmiştir. ANEX'in bu savunmasıyla ilgili olarak altı çizilmesi gereken öncelikli husus, Kleopatra Alış Hotel tarafından BELMONDO'ya gönderilen e-posta (Delil 45) dışındaki tüm e-postaların ANEX'in yanı sıra soruşturma taraflarının en az birine daha bilgi olarak gönderildiği, bir başka deyişle ANEX'in rakiplerine de aynı nitelikte bir bilgilendirme yapıldığından haberdar olduğudur. Bir otelin bir seyahat acentesi ile olan ilişkisi hakkında diğer seyahat acentelerine yazılı bilgi vermesinin, bunun da ötesinde yaptığı yazışmayı eş anlamlı olacak şekilde birbirine rakip konumunda diğer seyahat acentelerine bilgi olarak göndermesinin ticari hayatın olağan akışıyla bağdaşmadığı düşünüldüğünde bunun sektörün işleyişi çerçevesinde sıklıkla yapılan bir bilgilendirmeden ibaret olduğu yönündeki savunmaya katılmak mümkün olmamıştır. Bu çerçevede, anılan delillerin soruşturma taraflarının bir irade uyuşması kapsamında BIBLIO GLOBUS'la ve/veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışmamalarına yönelik olarak yaptıkları yönlendirmenin göstergesi olduğu değerlendirilmektedir.
- (358) Anılan delillere ilişkin olarak yapılan savunmada üzerinde durulması gereken diğer bir husus da yazışmalara taraf olan otellerin satışlarının ANEX tarafından durdurulmadığı yönündeki açıklamadır. Söz konusu delillerin tamamının aralarında ANEX'in de bulunduğu soruşturma tarafı teşebbüslerin otellerin BIBLIO GLOBUS'un temsilcilerine satışlarını durdurduklarına yönelik bilgilendirmeye ilişkin olduğu göz önünde bulundurulduğunda otellerin soruşturma taraflarının taleplerini yerine getirmiş olduğu dolayısıyla bu oteller bakımından ANEX'in satışlarını durdurmasını gerektirecek bir durum olmadığı görülmektedir. Bu nedenle bu otellerin satışlarının ANEX tarafından durdurulmamış olmasının ANEX'in anlaşmaya taraf olmadığını bir göstergesi olarak değerlendirilemeyeceği belirtilmelidir.

- (359) Son olarak, Delil 38 bağlamında, ANEX, delildeki yazışmaya konu olan nitelikte bir bildirim almadığını ve yazışmada bahsi geçen Green Nature oteline yönelik satışlarını durdurmadığını ve bu nedenle söz konusu belgenin ANEX'in iddia edilen anlaşmaya taraf olduğunu göstermediğini ifade etmiştir. Yukarıda belirtildiği üzere, Kurul'un geçmiş tarihli kararlarında benimsediği yaklaşıma uygun olarak, bu dosya kapsamında da deliller bir bütün olarak değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, ANEX'in soruşturma tarafı diğer teşebbüslerle birlikte alıcısı konumunda bulunduğu e-postaların yanı sıra, soruşturma taraflarından biri olan ODEON'da yapılan yerinde incelemede elde edilen Delil 38 taraflar arasındaki iletişimin bir göstergesi olarak değerlendirilmiştir. Nitekim delil kapsamındaki yazışmaların TEZ ve ANEX'e de bildirilmesi ODEON'un ortaklarından biri tarafından dile getirilmektedir. Zira rekabet hukuku incelemelerinde anlaşmaya taraf olan teşebbüslerden biri tarafından oluşturulan ve diğer teşebbüslerin ihlale iştirak ettiğini gösteren belgeler birinci kişi konumundaki şahıslar tarafından oluşturuldukları için ispat gücü yüksek deliller arasında sayılmakta ve teşebbüslerin tamamı aleyhine delil olarak kullanılabilir¹⁰⁸. Bir başka deyişle, anılan belgenin ANEX bakımından delil teşkil etmesi için, ANEX'te bu nitelikte yazılı bir bildirim elde edilmesi aranmamaktadır.
- (360) Bunun yanı sıra, rekabeti kısıtlamaya yönelik bir iletişim içerisinde bulunan tarafların, ihlalden sorumlu tutulabilmeleri için pazarda bir etkinin ya da paralel davranışın ortaya çıkmasının gerekmediği¹⁰⁹ göz önünde bulundurulduğunda, ANEX'in Delil 38'de adı geçen otelin satışlarını kapatmadığı yönündeki savının kendisine yöneltilen ihlal iddiasını ortadan kaldırmadığı değerlendirilmektedir. Bu açıklamalar çerçevesinde, Delil 38'in soruşturma tarafı dört teşebbüsün BIBLIO GLOBUS'la çalışan otellerin satışa kapatılması konusunda iletişim içerisinde olduğunu açıkça ortaya koyduğu değerlendirilmektedir.

Soruşturma Raporunda Varlığı İddia Edilen İhlalin Devam Eden Tek Bir Anlaşma Yaklaşımı Çerçevesinde ANEX'e İsnat Edilemeyeceği İddiası.

- (361) TEZ'in iç yazışması niteliğindeki Delil 1'e dayanarak ANEX hakkında suçlamalarda bulunulmasının hukuka uygun olmadığı, dosya kapsamında devam eden tek bir anlaşma yaklaşımının benimsenmesi suretiyle Delil 1'in tarihi esas alınarak ihlalin tüm taraflar için 2012 yılının Ağustos ayında başlayarak yaz sezonunun bitimi olan 2013 yılının Ekim ayı sonuna kadar sürdüğü tespitinin hatalı olduğu, ANEX ile diğer teşebbüsler arasında işbirliğini düşündürecek tek belgenin 16.04.2013 tarihli Delil 38 olduğu, ancak ANEX'in Delil 38'e konu olan nitelikte bir bildirim almadığı ve söz konusu otel için satışlarını durdurmadığı iddia edilmektedir.
- (362) Delillerin değerlendirilmesine yönelik olarak Kurul tarafından uygulanan ve bu dosya kapsamında da benimsenen bütüncül yaklaşım çerçevesinde, edinilen her bir belgede tüm teşebbüsler hakkında ihlal iradesini gösteren bir bilginin yer alması aranmamakta, belgelerin bir bütün olarak değerlendirilmesi neticesinde teşebbüslerin iradelerinin uyduğu tespit edilmesi yeterli kabul edilmektedir. Bu doğrultuda, dosya kapsamında edinilen deliller bir araya getirildiğinde ortaya çıkan tablonun, soruşturma tarafı teşebbüslerin 2012 yılının Ağustos ayından başlayıp 2013 Temmuz ayı sonuna kadar BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştırmak amacıyla otellerle olan dikey ilişkilerini kullandığını, bu davranışlarını iletişim halinde ve irade uyumu çerçevesinde gerçekleştirdiğini göstermek bakımından yeterli olduğu değerlendirilmektedir.

¹⁰⁸ 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı Kurul kararı.

¹⁰⁹ 06.04.2012 tarihli ve 12-17/499-140 sayılı Kurul kararı.

Soruşturma Raporunda Varlığı İddia Edilen Anlaşmanın Amaç Yönünden Rekabeti Sınırlayıcı Olmadığı İddiası.

- (363) İhlal iddiasının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ikinci fıkrasının (d) bendine dayandırıldığı ancak, bu bentte yer alan unsurların amaç yönünden rekabeti kısıtlayıcı nitelikte olmadığı, ayrıca dosya kapsamında yer verilen anlaşmanın Türkiye piyasalarına etkisinin sınırlı olduğu tespiti çerçevesinde rekabet üzerinde olumsuz etki doğurmayan bir anlaşmanın amaç yönünden rekabeti sınırlayıcı olduğundan bahsedilemeyeceği iddia edilmektedir.
- (364) Bilindiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşmaları yasaklamaktadır. Bu kapsamda, amaç kavramı çerçevesinde, genel olarak rakipler arası yarışın, hiçbir surette yararlı olamayacağına inanılan anlaşmalar yoluyla sonlandırılması söz konusuysen, etki kavramı çerçevesinde, yarışın belirli rakipler arasında sonlandırıldığı ancak yarıştan beklenen faydaların sağlanmasının muhtemel olduğu durumlar ele alınmaktadır¹¹⁰.
- (365) Kurul tarafından yayımlanan Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz'a göre, bir anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacının olup olmadığının değerlendirilmesinde, anlaşmanın içeriği, ulaşmaya çalıştığı hedefler ve anlaşmanın yer aldığı iktisadi ve hukuki çerçeve dikkate alınmalıdır. Anlaşmanın rekabeti kısıtlama amacı bulunup bulunmadığının tespiti için gerekli bir unsur olmasa dahi, tarafların niyeti de yapılacak değerlendirmede dikkate alınabilecektir¹¹¹.
- (366) Bu açıklamalar çerçevesinde, soruşturma taraflarının Rusya'dan ve diğer BDT ülkelerinden Türkiye'ye gelecek turistlere paket tur sağlamak üzere yenilikçi bir iş modeliyle ve mevcut tur operatörlerinden daha düşük paket fiyatlarıyla piyasaya girmek isteyen BIBLIO GLOBUS'un ve dolayısıyla BIBLIO GLOBUS'un Türkiye'deki incoming partnerlerinin faaliyetlerinin zorlaştırılmasına yönelik olarak bir irade uyuşması çerçevesinde gerçekleştirilen, anılan teşebbüslerin piyasadaki dışlanmasını hedefleyen ve pazarda tüketiciler bakımından herhangi bir fayda doğurmayan davranışlarının rekabeti kısıtlama amacı olmadığından bahsetmek makul görünmemektedir. Amaç ve etkinin farklı kavramlar olduğu, bir anlaşmanın rekabeti kısıtlayıcı amacı olduğundan bahsedilebilmesi için o anlaşmanın pazarda etki doğurmasının aranmadığı ve rekabeti kısıtlayıcı amacı olan bir anlaşmanın rekabet hukuku çerçevesinde değerlendirilmesi bakımından pazardaki etkisinin ancak ceza takdirinde dikkate alındığı göz önünde bulundurulduğunda, ANEX'in, rekabet üzerinde olumsuz etki doğurmayan bir anlaşmanın rekabeti sınırlayıcı olduğundan bahsedilemeyeceği yönündeki savına da katılmak mümkün olmamıştır.

Soruşturma Raporunda Varlığı İddia Edilen Anlaşmanın Pazarda Etki Doğurmadığı İddiası.

- (367) ANEX, iddia edilen anlaşmanın var olduğu kabul edilse dahi, bu anlaşmanın pazarda etki doğurmadığını belirtmiştir.
- (368) Dosya kapsamında tarafların ihlal olduğu değerlendirilen davranışlarının incoming hizmetleri ve konaklama hizmetleri pazarlarındaki etkisinin sınırlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

¹¹⁰ Altun, M. (2012), "Yatay İşbirliği Anlaşmalarının 4. Madde Kapsamında Değerlendirilmesi", Uzmanlık Tezleri Serisi, Rekabet Kurumu, Ankara. s. 9

¹¹¹ Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz, p.18.

Kurul'un Bir İptal Kararı Üzerine Alacağı Bir Kararda Önceki Kararının İçeriğini Değiştiremeyeceği İddiası.

- (369) Kurulun 29.08.2013 tarihli ve 13-49/701-299 sayılı kararını iptal eden Ankara 16. İdare Mahkemesinin 2014/236 E. 2014/1415 K. sayılı kararının, dosyanın esasına ilişkin incelemelerine ve görüşlerine yönelik bir karar değil, Kurul'un soruşturma açılmaksızın esasa ilişkin karar vermesine yönelik bir karar olduğu, bu nedenle ANEX'in anılan mahkeme kararının Kurul kararının içeriğini ve esasını etkilemeyeceği kanaatini taşıdığı belirtilmektedir.
- (370) Ayrıca Kurul'un önaraştırma sonucunda 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca hakkında soruşturma yürütülen teşebbüslere ihlale ne şekilde son vereceklerine ilişkin görüşlerini bildirmiş olduğu, bu kararıyla varlığı iddia edilen ihlallerin fiili olarak da sona erdirildiğinin Kurul tarafından tespit edilmiş olması nedeniyle soruşturma sonucunda verilecek kararın ihtarı dahi kapsamayacağı ifade edilmektedir.
- (371) Bilindiği üzere, Ankara 16. İdare Mahkemesinin 2014/236 E., 2014/1415 K. sayılı kararı Danıştay 13. Dairesinin 23.06.2015 tarihinde almış olduğu 2015/1664 E., 2015/2537 K. sayılı kararı ile onanmış bulunmaktadır. Ankara 16. İdare Mahkemesinin kesinleşen kararında konuyla ilgili olarak yer verilen değerlendirmelerden de anlaşılacağı üzere, 13-49/701-299 sayılı Kurul kararının iptal gerekçesi, elde edilen deliller ışığında araştırmanın genişletilerek dosya konusu iddialar hakkında soruşturma açılması gerekirken, şikayetin yeterli incelemeler yapılmaksızın önaraştırma aşamasında reddedilmiş olmasıdır. Bu gerekçe karşısında, 26.03.2015 tarihli ve 15-13/181-M sayılı Kurul kararıyla başlatılan soruşturmanın amacı iddialara yönelik araştırmanın genişletilmesi, yeterli incelemelerin yapılması ve iddiaların her türlü şüpheden uzak bir şekilde açıklığa kavuşturulmasının sağlanmasıdır. Bu çerçevede, ANEX tarafından savunmada ileri sürülen mahkeme kararının Kurul kararının içeriğini ve esasını etkilemeyeceği yönündeki kanaatine katılmak mümkün değildir.
- (372) Benzer şekilde, ANEX'in, önaraştırma taraflarına 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş gönderilmesine ilişkin karar çerçevesinde, iddia edilen ihlallerin fiili olarak da sona erdirildiğinin Kurul tarafından tespit edilmiş olması nedeniyle soruşturma sonucunda verilecek kararın ihtarı dahi kapsamayacağına ilişkin iddiasına da katılmak mümkün görülmemektedir. Zira söz konusu karar çerçevesinde soruşturma taraflarına gönderilen 04.09.2013 tarihli yazılar ile taraflara aşağıdaki husus bildirilmiştir:
- “Bu çerçevede, ilgili Karar'da belirtildiği üzere IATI'nin müşterilerinin Antalya'daki otellere, mağazalara, sosyal aktivite ve eğlence merkezlerine kabul edilmemesi yönündeki baskı ve uygulamalarınızı sona erdirmeniz konusundaki yükümlülüklerinizin ifası gerekmektedir. Aksi halde, 4054 sayılı Kanun çerçevesinde hakkınızda işlem başlatılacaktır.”*
- (373) Söz konusu Kurul kararı ve yukarıda alıntılanan bildirim birlikte değerlendirildiğinde, Kurul'un o aşamada iddia konusu ihlallerin sona erdirildiği yönünde bir tespiti bulunduğundan bahsedilemeyecektir. Bu çerçevede, iddialara yönelik araştırmaların derinleştirilmesi suretiyle gerçekleştirilen işbu soruşturma sonucunda Kurul tarafından 13-49/701-299 sayılı karardan farklı bir karar verilmesinin önünde bir engel bulunmadığı değerlendirilmektedir.

ANEX'in IATI Tarafından Şikayet Edilmediği İddiası.

(374) 4054 sayılı Kanun'un 40. maddesinde hükmedildiği üzere Kurul, resen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verebilmektedir. Bu kapsamda IATI tarafından yapılan başvuru kapsamında şikâyet edilen taraflardan biri olmamasına rağmen ANEX'in söz konusu başvuruya konu uygulamalarda diğer üç tur operatörü ile birlikte hareket ettiğine yönelik delillerin elde edilmesi nedeniyle incelenen teşebbüslere dâhil edilmesinin uygun olacağı değerlendirilmiştir. Dolayısıyla ANEX'in incelemeye dahil edilmesinde IATI'nin şikâyetinin bulunması gibi bir kanuni gereklilik söz konusu değildir.

Satışların Stoplanmasına İlişkin Bilgilendirmelerin Sektörün İşleyişi İle Açıklanabileceği İddiası.

(375) Taraf savunmasında oldukça dinamik olan tatil sezonlarında otellerin, müşteri hareketliliğine göre doluluk veya müsaitlik durumunu çalıştığı birden çok tur operatörüne bildirmesini sektörün işleyişinde olağan değerlendirmektedir. İddia edilene göre aksi bir durum otelin yılın belli periyodlarında verimli olan sezonu boş geçirmesi veya kapasitesinden fazla müşteri ile karşı karşıya kalmasına neden olabilecektir. Hatta bu tip bildirim yazıları ihlal olarak değerlendirildiğinde, sektördeki tüm tur operatörleri aynı sebepten dolayı kurgulanan ihlale ortak olabilecek denilmektedir. ANEX ve soruşturma tarafı diğer tur operatörlerinin de bulunduğu birçok stop-sale bildiriminin neredeyse her gün e-posta olarak geldiği ifade edilmektedir.

(376) Dosya kapsamında otellerin doluluk oranları dolayısıyla tur operatörlerine yaptığı bildirimler ya da satışların durdurulması ihlal olarak değerlendirilmemektedir. İhlal tespiti BIBLIO GLOBUS ve onun incoming partnerleri ile çalışan otellerin satışlarının bu sebeple durdurulmasına ilişkindir.

I.4.2.5.4. TEZ Tarafından Yapılan Savunmaya İlişkin Değerlendirme

IATI'nin Aktif Husumet Ehliyetine (Şikâyet Yetkisi) Sahip Olmadığı İddiası.

(377) Savunmada; IATI'nin BIBLIO GLOBUS'un bir iştiraki veya Türkiye temsilcisi olmadığı, yalnızca aralarında incoming hizmetlerinin sunulması adına sözleşmesel bir ilişki bulunduğu, dosya kapsamında IATI'yi ve BELMONDO'yu doğrudan hedef alan bir eylem gerçekleştirildiğine dair herhangi bir delilin olmadığı belirtilmekte ve BIBLIO GLOBUS tarafından doğrudan yapılan bir şikâyetin bulunmadığı dikkate alındığında aktif husumet ehliyeti olmayan IATI'nin şikâyetinin reddi gerekirken esas bakımından incelenmesinin hatalı olduğu iddia edilmektedir.

(378) Dosya kapsamında 28.03.2013 tarihinde IATI ile BIBLIO GLOBUS arasında üç yıl süreyle geçerli olacak bir işbirliği anlaşması imzalandığı, bu anlaşmanın 2013 yılının Şubat ayında kamuoyuna duyurulduğu ve bu anlaşma çerçevesinde BIBLIO GLOBUS ile IATI arasında "tur operatörü-incoming partner" şeklinde bir ticari ilişkinin hayata geçirildiği belirtilmektedir. Bilindiği üzere, 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin ikinci fıkrasında, meşru bir menfaati bulunan gerçek veya tüzel kişilerin Kuruma şikâyetinde bulunabileceği düzenlenmektedir. Dolayısıyla, IATI'nin dosya konusu vakada meşru bir menfaatinin bulunmasının, şikâyetin incelenmesi için yeterli olduğu değerlendirilmektedir.

Turizm Sektöründe Fiilen Var Olan Rekabet İlişkileri ile Sektörün Fiili Çalışma Şekli Hakkında Araştırma Yapılmadığı ve Bu Hususlara Dosya Kapsamında Yer Verilmediği İddiası.

- (379) Savunmada, turizm sektörünün diğer sektörlerden farklı, dinamik bir yapıya sahip olduğu, bu sektörde faaliyet gösteren seyahat acenteleri arasındaki rekabet ilişkisinin, birçok faktöre bağlı olduğu belirtilmektedir. Bununla birlikte acente-otel ilişkilerinde veya aynı sektörde faaliyette bulunan acenteler arasında acentenin baz oteli, münhasır yetkili kontenjan sözleşmeleri, garantili kontenjan sözleşmeleri ve acentenin öncelikli satış ürünü gibi faktörlerin etkili olduğu ve bu faktörlere konu uygulamaların diğer sektörlerden farklı olarak piyasadaki doğal rekabet ilişkisinin bir gereği olduğu, dolayısıyla anılan uygulamaların ihlal olarak değerlendirilemeyeceği, bu hususta yeterli araştırma yapılmadan sektörde uzun süredir var olan uygulamaların göz ardı edildiği ve bu uygulama çerçevesinde elde edilen bilgi ve belgelerin yanlış değerlendirildiği iddia edilmektedir.
- (380) Üzerinde araştırma yapılmadığı iddia edilen turizm sektörüne ve sektördeki çalışma usulüne ilişkin bilgilere dosya kapsamında "Sektöre İlişkin Genel Bilgiler" bölümünde yer verilmektedir. Ancak savunmada, sektöre ilişkin bu bilgilerin taraflar arasındaki anlaşmayı değerlendirmek bakımından ne şekilde dikkate alınması gerektiğine ve bunların ihlal iddialarını ortadan kaldırmakta nasıl bir rol oynadığına ilişkin herhangi bir açıklamaya yer verilmemiştir. Bu nedenle, söz konusu iddialar hakkında bir değerlendirme yapılması mümkün olmamıştır.

IATI'nin ve BIBLIO GLOBUS'un Turizm Piyasasına Girişi, Çalışma Şekli ve Rekabet Stratejisi Hususunda Araştırma Yapılmadığı İddiası.

- (381) Savunmada, Rusya'nın en büyük tur operatörlerinden biri olan BIBLIO GLOBUS'un;
- Türkiye piyasasına girerken, piyasadaki mevcut fiyatları %30'u aşacak şekilde düşürmek suretiyle müşteri kapasitesini artırmaya çalıştığı ve bu tutumunun haksız rekabete sebep olduğu,
 - Sahip olduğu koltuk kapasitesini kullanarak uçak şirketlerine Türk tur operatörlerine koltuk verilmemesi yönünde baskı uyguladığı,
 - Otellerle fiili bir anlaşması bulunmamasına rağmen kendi internet sitesinde otellere ait reklam verdiği ve oteller tarafından kabul edilmeyen, konfirme edilmeyen fiyatlarla otellerin satışını yaptığı

belirtilmekte ve bu uygulamaların piyasada büyük zarar tehlikesi ile karşı karşıya kalan seyahat acentelerinin, otellerin ve tedarikçilerin tepkisine yol açtığı ancak BIBLIO GLOBUS'a yönelik bu tepkinin organize olmadığı ifade edilmektedir.

- (382) Savunmada BIBLIO GLOBUS'a yönelik olarak dile getirilen iddiaların 4054 sayılı Kanun kapsamında yapılacak değerlendirme bakımından bir haklı gerekçe teşkil edemeyeceği belirtilmelidir. Soruşturma tarafı teşebbüslerin BIBLIO GLOBUS'a yönelik davranışlarının organize olmayan bir tepkiden ibaret olduğuna yönelik savunma bağlamında ise; dosya kapsamında elde edilen deliller ve bizzat TEZ'in ortaklarından olan Alexander SINIGIBSKY'nin 2013 yılının Şubat ayında www.turizmguzel.com web sitesine verdiği röportajda yer alan "*Biz özellikle 2012 yılı itibariyle aynı pazarda faaliyet gösteren tur operatörlerinin birbirine rakip olmaktansa, daha çok birbirleriyle anlaşarak daha fazla kar elde etmeleri noktasında bir yol izledik.*" ifadesinin soruşturma taraflarının rekabeti kısıtlayıcı bir anlaşma dahilinde hareket ettiklerini gösterir nitelikte olduğu değerlendirilmiştir.

Soruşturma Sürecinde Elde Edilen Delillerin Geçerliliğinin ve Bağlayıcılığının Bulunmadığı, Bu Delillere İlişkin Yapılan Değerlendirmelerin Hatalı Olduğu İddiası.

- (383) Savunmada, dosya kapsamında turizm sektörü ve pazardaki mevcut çalışma şekilleri ile rekabet ilişkilerinin eksik incelenmesinin ve BIBLIO GLOBUS'un bazı eylemlerinin göz ardı edilmesinin belge ve yazışmaların da hatalı ve peşin hükümlü olarak değerlendirilmesine yol açtığı iddia edilmekte ve bazı deliller özelinde ayrıntılı açıklamalara yer verilmektedir. Bu çerçevede;
- Delil 1'de yer alan, otelin hiçbir şekilde BIBLIO GLOBUS ile çalışma yapmayacağına dair sözleşme maddesinin taslak niteliğinde olduğu, her bir otel ile imzalanan sözleşmenin taraflar arasında yapılan müzakereler sonucunda değişiklik yapılmak suretiyle imzalandığı, söz konusu maddeye konu uygulamanın tur operatörlerini dışlayıcı gibi gözükse de gerçek hayatta turizm sektöründe yıllardır var olan ve yatay/dikey anlaşmalarla ilgisi bulunmayan bir uygulama olduğu,
 - Delil 2 kapsamında BIBLIO GLOBUS ile beraber soruşturma taraflarının da isimlerinin geçtiği ve bu durumun IATI'nin yalnızca kendisine yönelik baskı ve yatay/dikey anlaşmalar yapıldığı iddiasını çürüttüğü,
 - Delil 3 ve Delil 5 kapsamında BIBLIO GLOBUS'un düşük fiyatlarla pazara girmesiyle ilgili olarak otellerle TEZ arasında bilgi alışverişinde bulunulmasının olağan bir durum olduğu ancak otellere BIBLIO GLOBUS'la çalışmamaları yönünde bir baskı yapılmadığı,
 - Delil 49 kapsamındaki yazışmanın TEZ'in bir personelinin kendi ifadelerinden ibaret olduğu, TEZ'in hukuka ve piyasa koşullarına aykırı olarak otellere herhangi bir baskı uygulamadığı,
 - Delil 25, 34, 35, 44, 62 bakımından ise söz konusu delillerin TEZ'den elde edilmediği ya da TEZ'in kayıtlarında yer almadığı gerekçesiyle TEZ aleyhinde kullanılmayacağı

belirtilmiştir.

- (384) Savunmada deliller özelindeki hususlara geçmeden önce, Kurul kararlarında delillerin ne şekilde değerlendirildiğine yönelik temel açıklamalarda bulunulmasında fayda görülmektedir. Daha önce de ifade edildiği üzere Kurul kararlarında benimsenen temel ilke, delillerin bir bütün olarak değerlendirilmesidir¹¹². Bu bütüncül yaklaşım çerçevesinde elde edilen delillerin tek tek ispat standardını sağlaması aranmamakta, deliller bir araya getirildiğinde ortaya çıkan resmin ihlalin varlığına işaret edip etmediği değerlendirilmektedir. Bir başka deyişle, ihlalin varlığından bahsedebilmek için delillerin münferit olarak ispat standardını sağlaması gerekmekte, ancak her bir delilin ihlale ilişkin genel şablon ile uyumlu olması ve deliller bütünü içerisindeki diğer ispat vasıtalarıyla çelişmemesi aranmaktadır. Bu çerçevede, dosya kapsamındaki belgelerin TEZ bakımından delil niteliği taşıyıp taşımadığının tespitinde bu bütüncül yaklaşımın esas alınması gerekmektedir.
- (385) TEZ, Delil 1'e konu olan sözleşmelerin taslak nitelikte olduğunu ifade etmiştir. Ancak, 64 numaralı dipnotda da yer verildiği üzere, TEZ 2013 yılına ilişkin sözleşmelerinin on dört tanesinde Delil 1'e konu olan hükme yer verildiği bilgisini bizzat Kuruma sunmuştur. Bu çerçevede, anılan delile konu olan ibarenin yalnızca taslaktan ibaret olduğu yönündeki savunmaya itibar etmek mümkün olmamıştır.

¹¹² 29.05.2012 tarihli ve 12-28/832-238 sayılı Kurul kararı, 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı Kurul kararı.

(386) Delil 2 bakımından, TEZ, çalışılmaması söz konusu olan seyahat acenteleri arasında soruşturma tarafı diğer seyahat acentelerinin de yer aldığını belirterek, bu davranışın BIBLIO GLOBUS'a ya da IATI'ye özgü olmadığını ifade etmiştir. Ancak, dosya kapsamındaki delillerin bütünü göz önünde bulundurulduğunda BIBLIO GLOBUS'a ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerine yönelik bir dışlayıcı davranışın varlığı açıkça görülmektedir. Bu nedenle Delil 2'de soruşturma tarafı diğer teşebbüslerin adının da yer almasının ihlal iddialarını çürütecek nitelikte olmadığı değerlendirilmektedir.

(387) Delil 3, 5 ve 49 bakımından TEZ, delillere konu olan hususların otellere yönelik olarak yapılan bir bilgilendirmeden ibaret olduğunu ve TEZ'in otellere BIBLIO GLOBUS'la çalışılmaması yönünde bir baskıda bulunmadığını dile getirmiştir. Ancak, TEZ'in Kontrat Bölge Sorumlusu D. A. B. tarafından TEZ Kontrat Departmanına ait e-posta grubuna gönderilen "*Biblio Globus İle İlgili Görüşülen Tesisler*" konulu e-postada (Delil 71) yer alan;

"Hedef Group Hotels'den K. Bey¹¹³ ile tekrar görüşüldü. Dün Hedef Resort ve bugün Hedef Rose; Biblio Globus tarafından tekrar satışa açılmıştır. L. Bey konu ile ilgili İati ve Belmondo'ya mail atması yanında beklenerek sağlanmıştır. Ayrıca yanımda İati ile telefonda görüşmüştür. Belmondo ise telefonlara çıkmamaktadır. L. Bey'e ayrıca Biblio Globus Rusya'ya da mail atması sağlanmıştır."

ifadeleri TEZ tarafından otellere BIBLIO GLOBUS'la veya onun Türkiye'deki incoming partnerleriyle çalışılmaması yönünde baskı yapıldığını göstermek bakımından başka bir açıklamayı gerektirmeyecek kadar açıktır. Bu çerçevede, TEZ'in anılan delillerle ilgili savunmasına katılmak mümkün görünmemektedir.

(388) Savunmada, Delil 25, 34, 35, 44, 62 bakımından ise söz konusu delillerin TEZ'den elde edilmediği veya TEZ'in kayıtlarında yer almadığı gerekçesiyle TEZ aleyhinde kullanılamayacağı ifade edilmiştir. Öncelikle belirtilmesi gerekir ki, bir belgenin uzlaşmaya taraf olan teşebbüslerden herhangi birinde yapılan incelemelerde elde edilmiş olması, teşebbüslerin tamamı aleyhine delil olarak kullanılabilmesi için yeterli görülmektedir. Dolayısıyla belgeyi oluşturan teşebbüs söz konusu uzlaşmanın tarafı ise, belgenin üçüncü kişilerden elde edilmiş bir belge olduğu ve bu sebeple delil niteliği taşımadığı iddia edilemeyecektir.¹¹⁴ Kaldı ki söz konusu delillerde oteller tarafından BIBLIO GLOBUS'a, IATI'ye ve BELMONDO'ya satışların durdurulmasına yönelik olarak gönderilen e-postaların soruşturma tarafı diğer teşebbüslerle birlikte TEZ'e de bilgi olarak sunulduğu görülmekte ve bu durumun TEZ'in de tespit edilen anlaşmanın tarafı olduğuna işaret ettiği değerlendirilmektedir.

Soruşturma Raporunda Şikâyetçi Şirketin ve Şikâyet Edilen Şirketlerin Konumuna, Pazar Payına, Konaklama İşletmeleri Karşısındaki Duruma İlişkin Tespitler ile Varılan Sonucun Çelişkili Olduğu İddiası.

(389) Savunmada, dosya konusu iddiaların Türkiye pazarındaki etkisinin sınırlı olduğuna dair tespitler yapıldığı, ancak bu tespitlerin aksi yönde olacak şekilde ihlal olduğu sonucuna ulaşıldığı belirtilmekte ve dosyanın bu yönüyle hatalı olduğu iddia edilmektedir.

¹¹³ Belgede yazım hatası bulunmasından dolayı "K. Bey" ifadesi yer almaktadır ancak "K. Bey" belgede "L. Bey" olarak yer verilen kişiyi ifade etmektedir.

¹¹⁴ 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı Kurul kararı.

(390) Bilindiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan anlaşmaları yasaklamaktadır. Bu hüküm uyarınca rekabeti kısıtlayıcı olan bir anlaşma, pazarda etkisi olmasa dahi rekabet ihlali olarak kabul edilmektedir. Bu nitelikteki anlaşmalar bakımından pazardaki etki, cezanın takdiri noktasında önem arz etmektedir. Nitekim dosya kapsamında da öncelikli olarak soruşturma taraflarının rekabeti kısıtlama amacı taşıyan bir anlaşma içerisinde olduklarının ve bu anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespiti yapılmış; akabinde anlaşmanın pazardaki etkisine ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir. Söz konusu değerlendirmeler sonucunda, anlaşmanın pazarda sınırlı bir etkiye yol açtığı ve ceza takdirinde bu hususun göz önünde bulundurulması gerektiği sonucuna varılmıştır. Bu çerçevede, dosyada savunmada iddia edildiği gibi bir çelişki bulunmadığı değerlendirilmektedir.

Şikâyetin TEZ'e Zarar Vermek Amacıyla Yapıldığı İddiası.

(391) Savunmada Kurum nezdinde işbu dosyanın açılmasına yol açan başvurunun sahibi olan IATI'nin kurucu ortağının ve hakim hissedarının, TEZ'in eski ortağı ve Yönetim Kurulu Başkanı olan Levent AYDIN olduğu, Levent AYDIN'ın TEZ ortaklığından ve diğer grup şirketlerinden ayrılmasından sonra TEZ hakkında çok sayıda asılsız şikâyet gerçekleştiği, işbu soruşturma konusu başvurunun da TEZ'e zarar vermek ve TEZ'in faaliyetini engellemek amacıyla yapılan bu asılsız şikâyetlerden biri olduğu ifade edilmektedir.

(392) TEZ'in savunmasında yer verilen, şikâyetin TEZ'e zarar vermek amacıyla yapıldığı ve TEZ'in rakiplerinin faaliyetleri zorlaştırıcı ve rekabeti engelleyici davranışlarda bulunmadığı yönündeki iddialara katılmak mümkün olmamıştır. Zira dosya kapsamında elde edilen deliller ve diğer bilgiler ile bizzat TEZ'in ortaklarından olan Alexander SINIGIBSKY'nin 2013 yılının Şubat ayında www.turizmuncel.com web sitesine verdiği röportaj¹¹⁵, TEZ'in rakipleriyle yaptığı anlaşma çerçevesinde ve otellerle olan dikey anlaşmalarını kullanmak suretiyle BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming partnerlerini dışlayıcı davranışlarda bulunduğunu ortaya koymuştur.

TEZ'in Pazardaki Konumu Dolayısıyla IATI'yi Pazardan Dışlayamayacağı İddiası.

(393) TEZ'in incoming hizmeti verdiği ziyaretçi sayısının Türkiye'nin toplam yatak kapasitesi ile karşılaştırılması halinde TEZ'in otellerle yaptığı anlaşmalarla IATI'nin sektöre girişini engelleyecek adette ziyaretçi sayısına sahip olmadığını görüleceği, zira TEZ'in Türkiye'de bulunan 1.200'den fazla tesis ile hiçbir şekilde çalışmadığı belirtilmektedir.

(394) Dosya kapsamında TEZ'in tek başına değil ODEON, ANEX ve PEGAS'la birlikte otellerle olan dikey anlaşmalarını kullanmak suretiyle BIBLIO GLOBUS'un ve onun Türkiye'deki incoming hizmetlerini yürüten partnerlerinin faaliyetlerini zorlaştıran davranışlarda bulunduğu tespit edilmiştir. Bu bakımdan tarafların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği değerlendirilmiştir. Bu eylemin pazarda etkilerine yönelik yapılan değerlendirmede ise etkisinin sınırlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

¹¹⁵ <https://www.teztour.com.tr/kurumsal/popup/haber30.html>, erişim tarihi: 16.03.2016. Vurgu Raportörler tarafından eklenmiştir.

BIBLIO GLOBUS'un Türk Turizm Piyasasına Girişi, Çalışma Şekli ve Rekabet Politikaları Hakkındaki İddialar.

- (395) Savunma kapsamında otellerin BIBLIO GLOBUS ile anlaşmalarının bulunmaması ve BIBLIO GLOBUS'un otelleri düşük fiyatla satması nedeniyle otellerin BIBLIO GLOBUS'a yönelik satışlarını durdurduğu belirtilmektedir.
- (396) Dosya kapsamında incelenen husus tek başına otellerin BIBLIO GLOBUS'a yönelik satışlarını durdurması değildir. Çeşitli ticari gerekçelerle otellerin istedikleri acenteye satış yapmaları olağandır. Bununla birlikte, dosya kapsamında elde edilen deliller otellerin soruşturma tarafı teşebbüslerin danışıklı bir şekilde uyguladıkları baskılar sonucunda BIBLIO GLOBUS'a ve onun temsilcilerine yönelik satışlarını durdurduklarını açıkça göstermektedir. Bu durum karşısında, otellerin sözleşme yaparken IATI'nin ve BELMONDO'nun BIBLIO GLOBUS'la çalıştığı bilgisine sahip oldukları da göz önünde bulundurulduğunda, BIBLIO GLOBUS'un satış fiyatı gibi unsurların ihlal tespitini ortadan kaldıracak bir gerekçe teşkil etmediği değerlendirilmektedir.

I.4.2.6. İdari Para Cezasının Tespitine İlişkin Değerlendirme

- (397) Soruşturma kapsamında, TEZ'in, PEGAS'ın, ODEON'un ve ANEX'in 2012 yılının Ağustos ayından 2013 yılının Temmuz ayının sonuna kadar olan dönemde yatay ve dikey anlaşmalar ile rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilmiştir.
- (398) Bilindiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası;

"Bu Kanunun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir."

hükmünü amirdir. 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin son fıkrası uyarınca yürürlüğe konulan Ceza Yönetmeliği¹¹⁶ 1. maddesinde ise Yönetmeliğin amacı şu şekilde belirlenmiştir:

"4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4 üncü ve 6 ncı maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunan teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyeleri ile bunların yönetici ve çalışanlarına, aynı Kanunun 16 ncı maddesi gereğince verilecek para cezasının tespitine ilişkin usul ve esasları düzenlemek"

- (399) Bu çerçevede, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği tespit edilen PEGAS'a, ODEON'a, TEZ'e ve ANEX'e Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında idari para cezası verilmesi, para cezasının ise Ceza Yönetmeliği çerçevesinde takdir edilmesi gerekmektedir.
- (400) Ceza Yönetmeliği'nin 4. maddesinin ilk fıkrası uyarınca, para cezası belirlenirken, öncelikle temel para cezası belirlenmekte ve ardından varsa ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar uygulanarak nihai para cezası tespit edilmektedir.

¹¹⁶ 15.02.2009 tarihli, 27142 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

- (401) Temel para cezasının tespitine ilişkin hususlar Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinde düzenlenmektedir. Anılan maddenin ilk fıkrasında, temel para cezasının belirlenmesi bakımından "karteller" ve "diğer ihlaller" şeklinde bir ayırım yapılmıştır. Dosya konusu ihlal, "diğer ihlaller" kategorisinde değerlendirilmektedir. Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin ilk fıkrasında, diğer ihlaller için temel para cezası hesaplanırken ihlalde bulunan teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin binde beşi ile yüzde üçü arasında bir oranın esas alınması gerektiği düzenlenmiştir. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde ilgili teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların dikkate alınacağı hükmüne yer verilmiştir. Dosya kapsamındaki değerlendirmeler ışığında taraflar açısından temel para cezasına esas alınacak oran %0,5 olarak tespit edilmiştir.
- (402) Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasına göre temel para cezasının belirlenmesinde dikkate alınacak diğer bir unsur ise ihlalin süresidir. Dosya konusu ihlalin 2012 yılının Ağustos ayından 2013 yılının Temmuz ayının sonuna kadar sürdüğü ve 2013 yılı turizm sezonunu hedeflediği tespit edilmiştir. İhlalin bir yıldan az sürmüş olması nedeniyle, belirlenen oranda Ceza Yönetmeliği'nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasının (a) bendine göre bir artırım yapılmamış, dolayısıyla temel para cezası oranı %0,5 olarak belirlenmiştir.
- (403) Ceza Yönetmeliği'nin 6. ve 7. maddeleri kapsamında, sırasıyla, temel para cezasının ağırlaştırılmasını veya hafifletilmesini gerektiren unsurlar örnek olarak düzenlenmektedir. Dosya kapsamında ihlal olduğu tespit edilen davranışın pazardaki etkilerinin sınırlı olması taraflar açısından hafifletici bir neden olarak kabul edilmiştir. Bunun yanı sıra ANEX'in ihlaldeki konumu da dikkate alınmıştır. ANEX'in otellerin BIBLIO GLOBUS'a ve onun temsilcilerine gönderilen satış durdurma e-postaları bakımından yönlendirici konumda bulunduğu dair bir delil olmadığı ve elde edilen delillerin ANEX'in alıcısı konumunda bulunduğu e-postalardan oluştuğu hususları göz önünde bulundurulmuştur. Bu gerekçelerle PEGAS, ODEON ve TEZ için temel para cezasında %30 indirim gidilirken, ANEX için %60'lık bir indirim uygulanmıştır.

J. SONUÇ

(404) 26.03.2015 tarihli ve 15-13/181-M sayılı Kurul kararı uyarınca yürütülen soruşturma ile ilgili olarak düzenlenen Rapor'a ve Ek Görüş'e, toplanan delillere, yazılı savunmalara, sözlü savunma toplantısında yapılan açıklamalara ve incelenen dosya kapsamına göre,

1. Alkan Grup Turizm İşletmeleri A.Ş., Antalya Pegas Otelcilik Turizm İnşaat Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti., Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş. ve V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş.'nin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine OYÇOKLUĞU ile,

2. Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve ikinci fıkrası ve 7. maddesinin birinci fıkrası hükümleri uyarınca 2015 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren,

% 0,35 oranında olmak üzere,

- Alkan Grup Turizm İşletmeleri A.Ş.'ye 1.933.445,40 TL,
- Antalya Pegas Otelcilik Turizm İnşaat Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti.'ye 2.857.031,67 TL,
- Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş.'ye 3.460.081,07 TL

% 0,2 oranında olmak üzere,

- V Turizm Seyahat Acentalığı Taşımacılık İnş. Tic. A.Ş.'ye 77.411,76 TL

idari para cezası verilmesine OYBİRLİĞİ ile,

Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere karar verilmiştir.

Rekabet Kurulu'nun 21.11.2016 Tarih ve 16-40/662-296 Sayılı Kararına

KARŞI OY GEREKÇESİ

Kurulun, 21.11.2016 tarih ve 16-40/662-296 sayılı kararında; Antalya Pegas Otelcilik Turizm İnşaat Taşımacılık ve Ticaret Ltd. Şti.'nin (PEGAS), Odeon Turizm İşletmeciliği A.Ş.'nin (ODEON), Alkan Grup Turizm İşletmeleri A.Ş.'nin (TEZ) ve Antalya Depar Turizm İnş. Taş. Nak. Org. Oto. Yat. İşl. Tic.ve San. Ltd. Şti.'nin (ANEX) birlikte hareket ederek IATI Turizm Ticaret A.Ş. (IATI) aracılığıyla gelen müşterilerin Antalya'da bulunan otellere kabul edilmemesi konusunda otel yöneticilerine ve/veya çalışanlarına baskı yaparak IATI'yi dışladığı iddialarına yönelik olarak yapılan soruşturma sonucunda anılan teşebbüslerin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (Kanun) 4. maddesinin ihlal ettiklerine OYÇOKLUĞU ile karar verilmiştir. Bu karara aşağıda yer verilen gerekçelerle katılmamız mümkün olmamıştır.

Öncelikle soruşturma dosyasında yer alan ve karara dercedilen delillerin içeriğine bakıldığında, yazışmaların tamamına yakınının, konaklama tesisleri tarafından, IATI'ye ya da DBL-Biblio Travel LLC (BIBLIO GLOBUS) ile çalışan diğer tur operatörlerine gönderilen elektronik postalar olduğu, soruşturma muhatabı teşebbüslerin iddialar çerçevesinde bir anlaşma ya da uzlaşma içerisinde olduğunu gösteren ya da bu yönde bir koordinasyona işaret eder nitelikte bir delilin elde edilmediği görülmektedir. Konaklama tesislerinin tek taraflı beyanlarını içeren çok sayıda delilin bulunması, Kanun'un 4. maddesi kapsamında bir ihlali ortaya koymak bakımından yeterli değildir.

Soruşturma kapsamında görüşülen konaklama tesisi yöneticilerinden sınırlı sayıda kişi sözlü olarak aksi durumu ispat eden bazı duyumları olduğunu, buna karşılık çoğunluğu kendilerinden şikayetçi olan IATI ve bu teşebbüsün birlikte çalıştığı BIBLIO GLOBUS ile çalışmamaları konusunda herhangi bir zorlama olmadığını ifade etmiştir. Kararda yer verilen ve aşağıda örnek olması bakımından sunulan belgeler bu duruma işaret etmektedir:

"...Diğer tur operatörlerinden şifahi olarak "biz size yeteriz, başka operatörler ile çalışmanıza gerek yok" şeklinde telkinler aldık. Ayrıca piyasada bu yönde duyumlar aldım ancak somut bir şeye şahit olmadım. Nitekim biz. IATI yolcularını kabul ettik ve diğerleri de satışı kesmedi..." (Delphin Imperial)

"...Şahsıma böyle bir baskı almadım ancak piyasada böyle bir söylenti vardı. (...) Baskı olarak Şubat ve Mart aylarındaki fuarlarda 'Biblio piyasaya giriyor, onunla çalışıyor musunuz' gibi konuşmalar oldu. Tam olarak baskı denmese bile tur operatörleri Biblio'dan rahatsızlık duyduklarını yansıttılar..." (IC Otel)

"...Sezon başında bu tur operatörlerinden baskı oldu ama tam anlamıyla baskı değildi aslında. Tavsiye niteliğindedeydi. (...) Bu baskılar hep sözlü olarak yapıldı..." (Kervansaray Otel)

"...Sezon başında bu yönde baskılar aldık. Öncesinde baskıları dikkate aldık ve stop sale çektik IATI müşterileri adına, ancak daha sonra onları dinlemedik, IATI ile çalışmaya devam ettik. (...) Biblio yurt dışı paket fiyatlarının %30-40 daha düşüğünü teklif ediyor. Biblio'nun agresif bir pazarlama tarzı var. Bu durum o pazardaki fiyat skalamızı bozuyor, bizi olumsuz etkiliyor..." (Sailor's Beach Club)

İkinci olarak, soruşturma muhatabı teşebbüslerin pazarda elde ettikleri büyüklük itibarıyla pazarı kapama ve buna bağlı olarak rekabeti engelleme sonucunu doğuracak seviyede dışlayıcı bir toplam pazar gücüne sahip olmadıkları değerlendirilmektedir. Esasen bu tespit, kararda açık bir şekilde yapılmış olmakla birlikte, "dışlayıcı olmayan bu toplam pazar gücü"nü nihai kanaate dönük değerlendirmelerde, "ihlal sonucunda etkinin sınırlı bir şekilde ortaya çıkmasına" sebep olduğu şeklinde yorumlanmaktadır. Oysa kanaatimizce,

kararda ortaya konulan bu pazar yapısında, soruşturma muhatabı teşebbüslerin ihlal davranışını gerçekleştirmeleri oldukça güçtür. Şöyle ki:

Kararda ihlalin IATI'nin "Antalya ili" "incoming hizmetleri" pazarında özellikle BIBLIO GLOBUS aracılığıyla Rusya ve diğer BDT ülkelerine yönelik faaliyetleri bakımından ortaya çıktığı ifade edilmektedir. Tarafların bu pazar bakımından 2013-2014-2015 dönemi pazar payları %60-70 seviyesinde seyretmiş olsa da (Tablo 9), bütünleşik pazar gücünün dışlama kabiliyeti, kararda da açık bir şekilde ifade edildiği üzere, bu teşebbüslerin oteller nezdinde sahip oldukları konum ve güce bağlıdır.

Kararın 280-284 paragraflarında yer alan bilgiler çerçevesinde; analize dahil edilen otellerde kalan yabancı turistlerin 2012 yılında %24,22'si, 2013 yılında %30,59'u, 2014 yılında %29,83'ü, 2015 yılında ise %28,33'ü soruşturma tarafı teşebbüsler aracılığıyla getirilmiştir. Bu otellerin söz konusu turistlerden elde ettiği gelirlerin otellerin toplam gelirleri içerisindeki payı ise 2012 yılında %34,15, 2013 yılında %36,38, 2014 yılında %32,32 ve 2015 yılında %27,48 olarak gerçekleşmiştir. Otellerin faaliyetleri içinde soruşturma taraflarının görece küçük olan bu payları, otellerin pazarda ticari faaliyetlerini sürdürebilmek bakımından soruşturma tarafı teşebbüslere bağımlı olmadığı ve kapasitelerinin daha büyük bir kısmını farklı ülkelere ve farklı tur operatörlerine yönelik olarak kullandıklarını göstermektedir.

Bu değerlendirmemizi destekler şekilde, ihlal konusu davranışların 2013 yılının Şubat, Nisan ve Temmuz aylarında yoğunlaşmasına rağmen, IATI'nin satışlarının bu dönemde bir kesintiye uğramadığı tespit edilmiştir. IATI, çoğunluğu BIBLIO GLOBUS aracılığıyla gerçekleştirdiği satışlar olmak üzere Antalya ili incoming hizmetleri pazarında, 2013 yılında %(...), 2014 yılında %(...), ve 2015 yılında %(...) pazar payı elde etmiştir. 2014 yılına yönelik herhangi bir ihlal tespiti yapılamadığından, IATI'nin bu yılda ortaya çıkan pazar kaybı dosya konusuyla ilişkilendirilememektedir. Bunun yanı sıra dışlayıcı eylemin özellikle BIBLIO GLOBUS'u hedef aldığı iddialarına karşılık olarak, BIBLIO GLOBUS'un Antalya incoming hizmetleri pazarında 2013 yılında %1,53 olan payını, 2014 yılında %2,85 seviyesine çıkararak pazarda büyüebildiği görülmektedir. BIBLIO GLOBUS Rusya'dan Türkiye'ye gelen turistlerin 2013 yılında %5'ini, 2014 yılında ise %9'unu getirmiştir. Bu çerçevede, soruşturma muhatabı teşebbüslerin rakipleri dışlama kabiliyetine sahip olmadığı ve veri bazlı bir değerlendirme ile bu anlamda bir 4. madde ihlalinden söz edilemeyeceği düşünülmektedir.

Son olarak, kararda yer verilen tespitler ışığında, soruşturma sürecinde görüşülen ve bilgi alınan konaklama tesislerinin çoğu, BIBLIO GLOBUS ile doğrudan bir sözleşmelerinin bulunmadığını, bununla birlikte otellerinin BIBLIO GLOBUS'un web sitesinde çok düşük fiyatla satışa sunulduğunu, düşük fiyatların hem tüketici nezdinde otelin fiyat-kalite dengesini olumsuz etkilediğini, hem de otelin diğer acentelerle sorun yaşamasına neden olduğunu, bu nedenle BIBLIO GLOBUS aracılığıyla satış yapılmasını önlemeye yönelik olarak girişimlerde bulunulduğunu beyan etmiştir. Bu noktada, BIBLIO GLOBUS ile sözleşmesi bulunmayan otellerin düşük fiyatlı olarak web sitesinde kalmak istememeleri hususu belirli koşulların varlığı altında haklı gerekçe olarak değerlendirilebilecektir.

Yapılan bu değerlendirmeler neticesinde, soruşturma kapsamında sunulan delillerin soruşturma muhatapları arasında anti-rekabetçi bir anlaşmanın tespiti açısından yetersiz kaldığı, pazara ilişkin olarak sunulan verilerin anlaşma ihtimalini desteklemekten uzak olduğu ve dolayısıyla mevcut koşullar altında soruşturulan teşebbüslerin anlaşma ya da uyumlu eylem içerisinde olduklarının tespitinin yapılamayacağı düşünülmektedir.

Prof. Dr. Ömer TORLAK
Kurul Üyesi (Başkan)